

Jaarverslag

2014

**Het Agentschap Ondernemen
en het “Fonds voor Flankerend
Economisch Beleid – Hermesfonds”**

**AGENTSCHAP
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is ondernemen

Woord vooraf

Van de heer Bernard De Potter, Administrateur-generaal van het Agentschap Ondernemen en leidend ambtenaar van het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid.

Het Agentschap Ondernemen is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid dat op 1 januari 2009 opgericht werd als fusie van het Agentschap Economie en het Vlaams Agentschap Ondernemen.

Met het nieuwe regeerakkoord 2014-2019, kondigde zich in juli 2014 voor het Agentschap Ondernemen een nieuwe toekomst aan. In het regeerakkoord werd immers de fusie aangekondigd van het Agentschap Ondernemen en het IWT tot het Agentschap voor Ondernemen en Innoveren (AOI). In het najaar van 2014 stonden vele activiteiten van het Agentschap Ondernemen dan ook in het teken van de aangekondigde fusie en de afstemming van het instrumentarium gericht op het ondersteunen van ondernemerschap en innovatie. Het spreekt voor zich dat deze fusie ook in 2015 een grote uitdaging zal vormen voor het Agentschap Ondernemen en het IWT. Doel is met het nieuwe Agentschap van start te gaan op 1 januari 2016.

Naast de bijzondere inspanningen die gericht zijn op de voorbereiding van de opstart van het AOI, werd ook in 2014 de reguliere werking van het Agentschap Ondernemen ter ondersteuning van de economie en het ondernemerschap in Vlaanderen verdergezet. Deze reguliere activiteiten bestaan onder andere uit :

- » het ondersteunen van intermediaire organisaties om een begeleidingsaanbod aan te bieden voor elke levensfase waarin een onderneming zich kan bevinden: van prestarter tot groeiende onderneming (gazellesprong) of een onderneming in fase van overdracht.
- » het sensibiliseren voor ondernemerschap
- » het verlenen van rechtstreekse steun aan ondernemingen
- » het beantwoorden van vragen van ondernemers en hen wegwijs maken in de Vlaamse administratie en het steuninstrumentarium van de overheid
- » het ondersteunen van de ontwikkeling van bedrijventerreinen
- » ...

Om een beeld te geven van de diversiteit aan maatregelen waarmee het Agentschap Ondernemen de economie en het ondernemerschap in Vlaanderen ondersteunt, biedt dit jaarverslag een exhaustief overzicht van de subsidies, steun en diensten die het Agentschap Ondernemen ter bevordering van het ondernemerschap in 2014 aangeboden heeft.

Bernard De Potter

1

DEEL I: Werking van het Agentschap Ondernemen & vastleggingen op het Hermesfonds

1. Steunmaatregelen om ondernemingen in hun competitiviteit te ondersteunen	6
1.1. Strategische opleidings- en investeringssteun	6
1.2. Strategische Transformatiesteun	8
1.3. Toekennen van een rentetoelage in het kader van hinder door openbare werken	9
1.4. Ecologiepremie	11
1.5. Compensatie Indirecte Emissiekosten	14
1.6. Screen Flanders	15
2. Het ondernemerschap bevorderen	18
2.1. kmo-portefeuille	18
Uitbreiding KMO-P IC en Advies Loopbaanbeleid	23
2.2. Ondernemingsplanwedstrijden organiseren en beheren	24
2.3. Peterschapsprojecten organiseren en beheren	26
2.4. De oproep brugprojecten economie-onderwijs organiseren en beheren	27
2.5. Vlaamse Jonge Ondernemingen – Vlajo vzw	28
2.6. Stichting onderwijs ondernemen	29
2.7. Dyzo (vroeger Tussenstap en EFREM)	30
2.8. Het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg vzw - Kwinta	31
2.9. Business Angels Network (BAN)	32
2.10. VLAKWA	33
2.12. Microsoft innovation Center	34
2.13. Grote events en individuele dossiers (ad hoc subsidies)	35
2.15. Uitbouw van het Vlaams Ondernemerschapbevorderend Netwerk	37
3. De omgevingsfactoren faciliteren	38
3.1 Economisch locatiebeleid	38
3.2. Activeringsbeleid voor on(der)benutte bedrijventerreinen	40
3.3. Subsidiëring van de (her)aanleg van bedrijventerreinen	42
3.4. Subsidiëring van bedrijvent centra en doorgangsgedebouwen en van de incubatoren	44
3.5. Ondernemingsvriendelijke gemeente	45
4. De Europese middelen optimaal aanwenden	46
4.1. Een efficiënt beheer van het EFRO-fonds: Doelstelling 2 gebieden	46
4.2. Een efficiënt beheer van het EFRO-fonds: transnationale programma's – Doelstelling 3 gebieden Interreg	49
4.3. Het Enterprise Europe Network (EEN)	51
5. Beleidsopdrachten, bijzondere opdrachten en projecten	55
5.1. Startersondersteuning	55
5.2. Gazellesprong	57

5.3. Opvolging en overname	59
5.4. Handelsvestigingen- en detailhandelsbeleid	62
5.5. Materialenscan	65
5.6. Zelfstandige Kinderopvang	66
5.7. Preventief Bedrijfsbeleid	67
5.8. Geïntegreerde benadering van ondernemers	68
5.9. Contactpunt zorgeconomie	69
5.10. ETIC	70
5.11. Intellectuele eigendom	71
5.12. Nieuw industrieel Beleid	72
5.13. REG in kmo's	74
5.14. FINMIX	75
5.15. LED-netwerk Vlaanderen	77
6. Generieke dienstverlening aan bedrijven	78
6.1. Sensibiliseren en informeren	78
6.2. Individuele dienstverlening aan bedrijven	80
7. Werking Design	82
7.1. Design Vlaanderen	82
7.2. Design platform Vlaanderen	83
8. Overzicht van de vastleggingen op het Hermesfonds	86

2

DEEL II: Interne Werking van het Agentschap Ondernemen

1. Inspectie	89
2. Personeel: kerngetallen	91
2.1 Evolutie personeelseffectieven	91
3. Communicatie	93
4. Interne controle en organisatiebeheersing	96
5. Integriteitsbeleid	97
6. Financiën en Facility	98

Deel I

Werking van het Agentschap Ondernemen & vastleggingen op het Hermesfonds

1. Steunmaatregelen om ondernemingen in hun competitiviteit te ondersteunen

1.1. Strategische opleidings- en investeringssteun

» Wettelijk kader SIOS

- 22 februari 2008: BvR tot toekenning van strategische investerings- en opleidingssteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest en de lijst van de sectoren die in aanmerking komen voor deze steun, gewijzigd bij het BvR van 17 december 2010;
- 18 april 2008: MB tot uitvoering van voormeld BvR (lancering van de maatregel) en bijlagen (Verantwoording van de criteria, en lijst van de in aanmerking komende activiteiten (NACE-codes).

» Budgettair

- VAK: 36.234.000 euro (SIOS en STS samen)
- Vastgelegd: 36.025.641 euro (SIOS)

» Toelichting voor SIOS

In het jaar 2014 werden er geen SIOS-aanvragen meer ingediend omdat dit steunsysteem op 1 oktober 2013 vervangen werd door STS. Het aantal goedgekeurde dossiers, die allen in 2013 waren ingediend, bedroeg 14 (10 opleidingsdossiers en 4 investeringsdossiers). De toegekende steun bedroeg in totaal 9.549.000 euro, hetzij gemiddeld 682.000 euro per dossier. Het ging om 3.769.000 euro investeringssteun voor 50,8 miljoen euro investeringen en om 5.780.000 euro opleidingssteun voor 33,5 miljoen euro opleidingen. Het aantal opgeleide personen wordt op 9.600 geraamd.

SIOS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per groottecategorie van de ondernemingen

Groottecategorie	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
GO	11	6.548.554
KMO	3	3.000.000
Eindtotaal	14	9.548.554

SIOS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per provincie

Provincie	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
Antwerpen	7	4.554.834
Limburg	3	2.768.670
Oost Vlaanderen	1	533.756
Vlaams Brabant	1	1.000.000
West Vlaanderen	2	691.295
Eindtotaal	14	9.548.554

SIOS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per NACE-code

Nace Code	Omschrijving	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
1	Voeding - textiel - hout - papier - drukkerij	2	1.034.988
2	Chemie – metaal	3	1.940.316
3	Meubelen - overige - reparatie - water -gas	2	1.768.670
4	Bouw - handel - vervoer	2	1.423.534
5	Scheepvaart - luchtvaart - opslag - uitgeverij	3	1.381.046
9	Kunst, cultuur, sport, overige	2	2.000.000
Eindtotaal		14	9.548.554

1.2. Strategische Transformatiesteun

» Wettelijk kader STS

- 19 juli 2013: BvR tot toekenning van strategische transformatiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest en de lijst van de sectoren die in aanmerking komen voor deze steun;
- 1 oktober 2013: MB tot uitvoering van voormeld Besluit (lancering van de maatregel) en bijlagen (Kader van de transformatietoets en Schema tot toekenning van de bonussteun).

» Toelichting bij STS

In dit steunsysteem konden aanvragen worden ingediend vanaf 1 oktober 2013. Het aantal ingediende dossiers bedroeg 15 in 2013 en 82 in 2014. In 2014 werden hiervan 52 dossiers goedgekeurd. De toegekende steun bedroeg in totaal 26.477.000 euro, hetzij gemiddeld 509.000 euro per dossier. 50% van de steun ging naar investeringen en 50% naar opleidingen. STS-steun is onderverdeeld in een basissteun en in een bonussteun voor tewerkstellingscreatie. In 2014 ging 90% van de steun naar de basissteun en 10% naar de bonussteun.

STS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per groottecategorie van de ondernemingen

Groottecategorie	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
GO	17	10.403.746
KMO	35	16.073.342
Eindtotaal	52	26.477.087

STS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per provincie

Provincie	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
Antwerpen	12	6.242.312
Limburg	12	8.251.883
Oost Vlaanderen	7	2.274.624
Vlaams Brabant	1	128.520
West Vlaanderen	20	9.579.748
Eindtotaal	52	26.477.087

STS - bedrag toegekende steun en aantal toekenningen per NACE-code

Nace Code	Omschrijving	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
1	Voeding - textiel - hout - papier - drukkerij	17	8.790.050
2	Chemie – metaal	20	9.329.200
3	Meubelen - overige - reparatie - water -gas	6	2.647.915
4	Bouw - handel - vervoer	6	4.949.121
6	Media - IT - financiën - onroerend - accountancy	2	384.801
9	Kunst, cultuur, sport, overige	1	376.000
Eindtotaal		52	26.477.087

1.3. Toekennen van een rentetoelage in het kader van hinder door openbare werken

» Wettelijk kader

- 7 juli 2006: decreet houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 29 juni 2007: artikel 11 van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007;
- 6 juli 2007: BvR tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 10 juli 2007: MB tot uitvoering van artikel 6 van het BvR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 1 juli 2008: MB tot wijziging van het MB van 10 juli 2007 tot uitvoering van artikel 6 van het BvR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 21 november 2008: artikelen 56 tot en met 59 van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008;
- 23 januari 2009: BvR tot wijziging van het BvR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 28 mei 2009: MB tot wijziging van het MB van 10 juli 2007 tot uitvoering van artikel 6 van het BvR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 19 november 2010: decreet tot wijziging van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken;
- 17 december 2010: BvR tot wijziging van het BvR van 6 juli 2007 tot uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 houdende toekenning van een rentetoelage voor ondernemingen die lijden onder de verstoorde bereikbaarheid ten gevolge van hinder door openbare werken.

» Budgettair

- VAK: 5.200.000 euro
- Vastgelegd: 5.199.391 euro

» Toelichting

In uitvoering van het decreet van 7 juli 2006 kunnen zelfstandigen en kmo's die verstoorde bereikbaarheid ondervinden door openbare werken, vanaf 10 juli 2007 een rentetoelage aanvragen bij het Agentschap Ondernemen. Door de aanpassing van het decreet op 19 november 2010 werd deze steunmaatregel vanaf 1 januari 2011 uitgebreid naar bestaande beroepsleningen die voor de start van de openbare werken werden aangegaan. Voordien was de maatregel alleen bestemd voor nieuwe overbruggingskredieten.

In 2012 werden 379 aanvragen ingediend en werden 367 aanvragen positief beslist voor een totaal steunbedrag van 3.300.049,99 euro (= inclusief herzieningen).

In 2013 werden 558 aanvragen ingediend en werden 379 aanvragen positief beslist voor een totaal steunbedrag van 4.591.979,53 euro (= inclusief herzieningen).

In 2014 werden 399 aanvragen ingediend en werden 484 aanvragen die zijn ingediend in 2013 en 2014, positief beslist voor een totaal steunbedrag van 5.199.391,07 euro (= inclusief herzieningen).

Het succes van de rentetoelage werd verder bestendigd in 2014: het gemiddeld aantal aanvragen per maand lag boven de 30 (33,25) en de toegekende steun steeg met 13,23% in vergelijking met 2013.

Rentetoelage Hinder Openbare Werken (RTHOW) per provincie

Provincie getroffen exploitatiezetel	Aantal toekenningen	Toegekende steun	Gemiddelde steun per dossier
Antwerpen	56	501.039,20	8.947,13
Limburg	58	597.004,46	10.293,18
Oost-Vlaanderen	175	2.187.345,89	12.499,12
Vlaams-Brabant	34	493.782,67	14.523,02
West-Vlaanderen	161	1.420.218,85	8.821,24
Totaal	484	5.199.391,07	10.742,54

RTHOW per ondernemingsgrootte

Grootte	Aantal toekenningen	Toegekende steun	Gemiddelde steun per dossier
KO	473	4.949.258,89	10.463,55
MO	11	250.132,18	22.739,29
Totaal	484	5.199.391,07	10.742,54

Tabel 1: RTHOW per NACE-code

Nace code	Meest voorkomende activiteiten	Aantal toekenningen	Toegekende steun	Gemiddelde steun per dossier
1	Voeding: warme bakker; Prepress en drukkerij	34	328.056,09	9.648,71
2	Constructie en bewerking van metalen	11	245.257,22	22.296,11
3	Vervaardiging en reparatie van producten	6	102.740,55	17.123,43
4	Bouw/afwerking; Garagebedrijf; Groot- en detailhandel	282	3.130.018,99	11.099,36
5	Hotel, restaurant, café	69	611.379,25	8.860,57
6	Diensten: computer, bank en verzekeringen, immokantoor	30	313.591,59	10.453,05
7	Diensten: reclamebureau, reisbureau	6	48.518,43	8.086,41
8	Organisatie van beurzen; Medische diensten: huisarts, tandarts, thuisverpleging, crèche	28	276.266,70	9.866,67
9	Kapsalon, schoonheidsinstituut, fitness, sauna	18	143.562,25	7.975,68
Totaal		484	5.199.391,07	10.742,54

1.4. Ecologiepremie

- » Wettelijk kader voor “Ecologiepremie Plus”
 - 17 december 2010: BvR tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het BvR van 16 november 2012.
 - 24 januari 2011: MB tot uitvoering van het BvR van 17 december 2010 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest.
- » Wettelijk kader voor “Strategische ecologiesteun” (STRES)
 - 16 november 2012: BvR tot toekenning van steun aan ondernemingen voor strategische ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest.
 - 20 december 2012: MB tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor strategische ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest.
- » Budgettaire impact
 - VAK: 44.315.817 euro (EP Plus en STRES samen)
 - Vastgelegd: 44.306.709 euro
- » Toelichting

In 2014 werden in het kader van de subsidiemaatregel EP Plus 846 steunaanvragen goedgekeurd voor een totaal van 40.115.987,45 euro en een investeringsbedrag van 201.621.542,42 euro.

In 2014 werden voor een aantal van de goedgekeurde dossiers EP Plus het origineel toegekende steunbedrag gewijzigd. Dit verklaart het verschil tussen het vastgelegd bedrag en het bedrag in onderstaande tabellen.

Voor strategische ecologiesteun werden 12 steunaanvragen goedgekeurd voor een totaal van 14.421.564,46 euro en een investeringsbedrag van 98.982.019,00 euro.

10.000.000,00 euro van het budget voor ecologiepremie werd vastgelegd op de rubriek 5112-5123: “Subregionale economische ontwikkeling havengebied Antwerpen”. Dit bedrag werd aangewend ter ondersteuning van het warmtenet van INDAVER dat opgedeeld is in 7 verschillende steunaanvragen.

De rest van het budget voor ecologiesteun werd vastgelegd op de rubriek 5112-5116: “Ecologiesteun in toepassing van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid”.

EP Plus – aantal toekenningen, investeringen, toegekende subsidies per Nacecode

Omschrijving	Nace	Aantal	Investering	Subsidie
Landbouw	0	1	10.000,00	1.500,00
Voeding, textiel, hout, papier, drukkerij	1	154	89.138.319,08	18.614.880,44
Chemie, metaal	2	108	30.381.184,27	5.274.888,96
Meubelen, overige, reparatie, water, gas	3	37	10.299.459,16	2.664.315,19
Bouw, handel, vervoer	4	270	43.461.693,36	8.116.612,54
Scheepvaart, luchtvaart, opslag, horeca, uitgeverij, film	5	71	14.943.171,88	2.967.661,54
Media, IT, financiën, onroerend, accountancy	6	79	3.234.895,36	400.877,29

Omschrijving	Nace	Aantal	Investering	Subsidie
Consultancy, ingenieurs, architecten, reclame, R&D, reissector, interim	7	66	3.869.031,95	439.703,27
Beveiliging, ondersteuning, openbaar bestuur, onderwijs, gezondheid, huisvesting	8	43	1.857.942,08	157.231,93
Kunst, cultuur, sport, overige	9	17	4.425.845,28	1.478.316,29
		846	201.621.542,42	40.115.987,45

EP Plus – aantal toekenningen, investeringen, toegekende subsidies per provincie

Provincie	Ondernemings-grootte	Aantal	Investering	Steun
Antwerpen	KMO	215	51.467.614,77	12.068.641,94
Antwerpen	GO	24	12.302.278,00	2.788.292,60
Brussels Gewest	KMO	5	173.131,53	29.719,59
Brussels Gewest	GO	10	7.350.207,30	1.630.959,96
Limburg	KMO	117	19.765.312,14	3.933.174,02
Limburg	GO	10	5.831.786,88	1.122.695,97
Oost-Vlaanderen	KMO	152	29.770.996,27	5.687.773,98
Oost-Vlaanderen	GO	26	14.029.010,75	1.822.795,20
Vlaams-Brabant	KMO	93	16.622.882,43	2.796.128,82
Vlaams-Brabant	GO	8	4.816.097,17	615.407,53
West-Vlaanderen	KMO	167	35.010.507,92	6.999.336,94
West-Vlaanderen	GO	19	4.481.717,26	621.060,90
Totaal		846	201.621.542,42	40.115.987,45

EP Plus – investeringen, toegekende subsidies per investeringstype

Investeringstype	Investering	Steun
Energiebesparing	88.091.239,17	24.659.299,73
Hernieuwbare energie en WKK	13.191.854,67	2.573.692,42
Milieu	100.338.448,58	12.882.995,30
Totaal	201.621.542,42	40.115.987,45

Strategische ecologiesteun (STRES): investeringen, toegekende subsidies per NACE-code, provincie, ondernemingsgrootte en investeringstype

Nace code	Sector	Investering	Subsidie	Provincie	Ondernemings-grootte	Investeringstype
2	Chemie, metaal	10.082.876,00	1.000.000,00	Antwerpen	GO	milieu
3	Meubelen, overige, reparatie, water, gas	19.693.243,00	6.141.393,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
1	Voeding, textiel, hout, papier, drukkerij	12.230.000,00	1.000.000,00	Limburg	MO	energiebesparing

Nace code	Sector	Investering	Subsidie	Provincie	Ondernemingsgrootte	Investerings-type
2	Chemie, metaal	24.500.000,00	563.972,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
2	Chemie, metaal	6.704.000,00	887.524,46	Antwerpen	GO	milieu
2	Chemie, metaal	3.162.700,00	926.349,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
5	Scheepvaart, luchtvaart, opslag, horeca, uitgeverij, film	362.075,00	112.914,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
2	Chemie, metaal	2.280.500,00	711.180,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
2	Chemie, metaal	3.620.750,00	1.060.511,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
2	Chemie, metaal	3.220.750,00	943.352,00	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing
3	Meubelen, overige, reparatie, water, gas	270.125,00	104.301,00	Oost-Vlaanderen	KO	energiebesparing
1	Voeding, textiel, hout, papier, drukkerij	12.855.000,00	970.068	Oost-Vlaanderen	GO	energiebesparing

1.5. Compensatie Indirecte Emissiekosten

- » Wettelijk kader
 - Vlaams Mitigatieplan 2013-2020
 - 21 april 2014: BvR tot toekenning van steun aan ondernemingen ter compensatie van indirecte emissiekosten
 - 30 april 2014: MB tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2014 tot toekenning van steun aan ondernemingen ter compensatie van indirecte emissiekosten.
- » Budgettair
 - VAK: 49.300.667 euro
 - Vastgelegd: 49.300.667 euro
- » Toelichting

De steunmaatregel compensatie indirecte emissiekosten moet gezien worden in het licht van het Europese emissiehandelssysteem (EU-ETS). Hierbij wordt er van uit gegaan dat de elektriciteitssector de CO₂-kost volledig kan doorrekenen aan de elektriciteitsverbruikers. Deze indirecte CO₂-kost in de elektriciteitsprijs stelt bepaalde elektriciteitsintensieve bedrijfstakken bloot aan een risico op delocalisatie (indirecte carbon leakage).

De compensatie voor indirecte emissiekosten is een tijdelijke compensatiesteunregeling (van 2013 tot 2020) om te vermijden dat bepaalde elektriciteitsintensieve sectoren zich als gevolg van de indirecte emissiekosten in het kader van EU-ETS gaan delocaliseren naar landen buiten de Europese Unie.

In 2014 werden -voor kosten gemaakt in 2013- 113 aanvragen ingediend waarvan er 104 positief werden beslist voor een totaal steunbedrag van 49.300.667,57 euro.

Compensatie directe emissiekosten per groottecategorie

Grootte	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
GO	99	49.197.526,05
MO	5	103.141,52
Totaal	104	49.300.667,57

Compensatie directe emissiekosten per provincie van de vestiging

Provincie	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
Antwerpen	44	26.450.149,95
Limburg	14	9.994.060,65
Oost-Vlaanderen	27	11.359.411,35
West-Vlaanderen	4	404.864,73
Vlaams-Brabant	15	1.092.180,89
Totaal	104	49.300.667,57

Compensatie directe emissiekosten per NACE-code (hoofdactiviteit van de maatschappelijke zetel)

Nace code	Omschrijving	Goedgekeurde dossiers	Vastgelegd bedrag
1	Voeding – textiel – hout – papier - drukkerij	24	8.287.600,86
2	Chemie - metaal	76	39.583.105,41
4	Bouw – handel - vervoer	4	1.429.961,30
Totaal		104	49.300.667,57

1.6. Screen Flanders

» Wettelijk kader

- 9 november 2012: BvR tot toekenning van steun aan audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire- of animatiefilm, of van animatiereeksen;
- 12 december 2012: MB houdende de uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 tot toekenning van steun aan audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire- of animatiefilm, of van animatiereeksen. (oproep MB);
- 15 mei 2013: MB houdende de uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 tot toekenning van steun aan audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire- of animatiefilm, of van animatiereeksen (oproep MB op budget van 2013, behandeld in 2013).
- 14 januari 2014: MB houdende de uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 tot toekenning van steun aan audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire- of animatiefilm, of van animatiereeksen (oproep MB budget 2014, behandeld in 2014).

» Budgettair

- VAK: 5.000.000 euro
- Vastgelegd: 5.000.000 euro
- Samenwerkingsovereenkomst VAF: 265.000,00 euro

» Toelichting

De steunmaatregel Screen Flanders is bedoeld voor lange fictie-, documentaire- of animatiefilms met een duur van minstens 60 minuten en animatiereeksen die het culturele patrimonium van het Vlaamse Gewest verrijken. Screen Flanders vertrekt vanuit het algemeen principe dat er financiering kan worden verleend op voorwaarde dat het budget dat aan de producenten wordt toevertrouwd, in het Vlaams Gewest uitgegeven wordt. Elke euro die aan een producent wordt toevertrouwd, moet op zijn minst één euro audiovisuele uitgaven in het Vlaamse Gewest opbrengen. De financiering wordt toegekend in de vorm van terugbetaalbare voorschotten op netto-ontvangsten. Er wordt gewerkt met een oproepsysteem met een gesloten steunenvolp. Het budget voor 2014 bedroeg hiervoor 5.000.000 euro.

Deze maatregel wordt door het Agentschap Ondernemen, in samenwerking met het Vlaams Audiovisueel Fonds uitgevoerd. Hiervoor werd in 2014 265.000 euro aan het VAF toegekend en naar aanleiding van de rapportering werd 246.414,00 euro uitbetaald. De bijdrage van het VAF situeert zich vooral in de promotie en communicatie rond de maatregel, het bijstaan van producenten bij het indienen van een dossier, de verslaggeving van de jury en het leveren van allerlei vaktechnische input aan het Agentschap Ondernemen.

Een cultureel en economisch samengestelde jury beoordeelt de projecten op basis van vastgestelde criteria en maakt een rangschikking van de projecten. De maximale steun per project bedraagt 400.000 euro en het productiehuis moet kunnen bewijzen dat ze een verbintenis aangaat op basis van uitgaven voor minimum 250.000 euro.

De terugbetaalbare voorschotten worden terugbetaald met alle netto-ontvangsten die de producent genereert als gevolg van de exploitatie van het audiovisuele werk. Van deze netto-ontvangsten wordt een percentage terugbetaald dat overeenkomt met de verhouding van de totale steun die verleend is, ten opzichte van de totale financiering van het audiovisuele werk.

In 2014 werd het voorziene budget opgesplitst in 3 oproepen:

- De eerste oproep 2014 liep van 14 januari tot 14 maart 2014. De budgetenveloppe bedroeg 2.500.000 euro. Er werden 18 aanvragen ingediend en hiervan werden 9 projecten gunstig gerangschikt.
- De tweede oproep liep van 15 maart 2014 tot 12 september 2014. De budgetenveloppe bedroeg 1.500.000 euro, waar het overschot van 500.000 van de vorige oproep aan werd toegevoegd. Er werden 11 aanvragen ingediend en hiervan werden 8 projecten gunstig gerangschikt. Samen kregen ze 1.570.000 euro steun.
- De derde oproep liep van 13 september 2014 tot 12 december 2014. De budgetenveloppe bedroeg 1.000.000 euro, waar het overschot van 430.000 van de vorige oproep aan werd toegevoegd. Er werden 13 aanvragen ingediend, waarvan er 7 projecten gunstig gerangschikt werden. Samen kregen ze 1.430.000 euro aan steun toegewezen.

Screen Flanders - aantal gunstige dossiers per gewest

Gewest	oproep 2014.01	oproep 2014.02	oproep 2014.03
Brussels gewest	4	4	1
Vlaams gewest	5	4	6
Totaal	9	8	7

Screen Flanders - aantal aanvragen per genre

Genre	oproep 2014.01	oproep 2014.02	oproep 2014.03
Alle dossiers			
Animatiefilm	0	1	1
Animatiereeks	1	1	1
Lange fictiefilm	17	8	11
Documentairefilm	0	1	0
	18	11	13

Screen Flanders - aantal gunstige dossiers per genre

Genre gunstige dossiers	oproep 2014.01	oproep 2014.02	oproep 2014.03
Animatiefilm	0	0	0
Animatiereeks	0	1	0
Lange fictiefilm	9	6	7
Documentairefilm	0	1	0
	9	8	7

Screen Flanders - Financiële gegevens van de gunstige dossiers per oproep

	oproep 2014.01	oproep 2014.02	oproep 2014.03
Aantal gunstig	9	8	7
Totaal budget gunstige projecten	43.194.042	22.694.333	17.890.283
Financiering uit Vlaanderen	14.688.904	10.967.453	11.654.740

	oproep 2014.01	oproep 2014.02	oproep 2014.03
In aanmerking komende uitgaven in Vlaanderen (volgens aanvraag)	10.791.084	8.937.186	7.435.899
Gevraagde steun	2.390.000	1.880.000	1.530.000
Toegekende steun	2.000.000	1.570.000	1.430.000
Aanvaarde in aanmerking komende uitgaven in Vlaanderen	9.362.765	7.558.666	6.986.722

2. Het ondernemerschap bevorderen

2.1. kmo-portefeuille

» Wettelijk kader

- 19 december 2008: BvR tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 1 januari 2009: MB tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 28 mei 2009: MB tot uitvoering van artikel 12 van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 5 juni 2009: MB tot wijziging van het MB van 1 januari 2009 tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 14 januari 2010: MB tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 1 januari 2009 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 17 augustus 2010: MB tot wijziging van artikel 8 en artikel 16 van het ministerieel besluit van 1 januari 2009 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 5 juli 2011: MB tot wijziging van het ministerieel besluit van 1 januari 2009 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft de blokkering van de subsidie en de opheffing van het georganiseerd beroep van de dienstverlener.
- 19 september 2011: BvR tot wijziging van diverse bepalingen van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten;
- 28 oktober 2011: MB tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 1 januari 2009 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten
- 5 december 2012: MB tot wijziging van het ministerieel besluit van 1 januari 2009 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft de verlaging van de in aanmerking komende kosten.
- 14 februari 2013: MB tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft de aanstelling en de werking van de auditbureau's.
- 26 april 2013: BvR tot wijziging van diverse bepalingen van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten.
- 21 juni 2013: MB tot wijziging van diverse bepalingen van het MB van 14 februari 2013 tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft de aanstelling en de werking van de auditbureaus.

- 21 juni 2013: MB tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten.
- 21 november 2013: MB tot wijziging van het MB van 21 juni 2013 tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft toevoeging van het domein energie aan de pijler coaching.
- 10 januari 2014: MB tot wijziging van het MB van 28 april 2010 met betrekking tot de registratieprocedure voor de subsidieaanvraag of het beheer van het dossier in het kader van de besluiten ecologiepremie, ecologiepremie call, groeipremie en kmo-portefeuille, wat betreft het verbod van het verlenen van een machtiging aan de dienstverlener in het kader van het besluit kmo-portefeuille.
- 19 mei 2014: MB tot opheffing van artikel 13 en vervanging van de bijlage van het MB van 14 februari 2013 tot uitvoering van het BvR van 19 december 2008 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten, wat betreft de aanstelling en de werking van de auditbureaus.

» Budgettaire

- VAK: 40.080.000 euro
- Vastgelegd: 40.080.000 euro

» Toelichting

De kmo-portefeuille bestaat als steunmaatregel in haar huidige vorm 6 jaar. Met dit laagdrempelig instrument wordt steun toegekend aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten verstrekt door erkende dienstverleners. Ondernemingen kunnen via een interactieve internetapplicatie jaarlijks tot 15.000 euro subsidies ontvangen voor opleiding, advies, technologieverkenning en advies voor internationaal ondernemen. Daarbovenop kan een onderneming jaarlijks tot 25.000 euro steun genieten voor strategisch advies of coaching. De steun bedraagt 50% of 75% van de in aanmerking komende kosten. De onderstaande tabel vat dit samen:

kmo-portefeuille - overzicht mogelijke subsidies

	Opleiding	Advies	Advies internationaal ondernemen	Technologieverkenning	Strategisch advies	Coaching
Steun%	50%	50%	50%	75%	50% en 75%	50% en 75%
Steunplafond per pijler	€ 2.500	€ 2.500	€ 5.000	€ 10.000	€ 25.000	€ 10.000
Maximum per periode	deze pijlers samen € 15.000				€ 25.000	
Periode	1 kalenderjaar					

De KMO-portefeuille werkt met een jaarlijkse gesloten begrotingsenveloppe binnen het Hermesfonds. In 2014 bleek het voorziene budget van 38.080.000 euro niet voldoende om aan de vraag te voldoen. Op 9 december 2014 gaf de Vlaams minister van begroting daarom haar akkoord om door middel van een derde herschikking van de Hermesbegroting 2.000.0000 euro toe te voegen aan het budget van de kmo-portefeuille van 2014.

kmo-portefeuille - verdeling budgetten per pijler

Pijler	Budget per pijler in euro
opleiding, advies, strategisch advies, coaching	38.080.000
Technologieverkenning	2.000.000
advies internationaal ondernemen	400.000
Totaal	40.480.000
waarvan gealloceerd op het Hermesfonds	40.080.000

In vergelijking met 2013 kan er in 2014 een sterke stijging van de subsidieopname (11%) worden waargenomen. Uit onderstaande tabel blijkt dat de sterke groei van 2013 voornamelijk wordt gerealiseerd in de pijlers opleiding (+%) en strategisch advies (+323%).

Deze toename volgt onder meer uit de bijsturing van de kmo-portefeuille medio 2013 (in de markt gezet als kmo-portefeuille 2.0). Met het ministerieel besluit van 21 juni 2013 werd de kmo-portefeuille bijgestuurd om kmo's te verankeren in Vlaanderen en hen te ondersteunen in hun groei en transformatie. In concreto werd hiervoor een nieuwe pijler coaching ingevoerd en werd de pijler strategisch advies uitgebreid.

Het succes van de pijler strategisch advies en de pijler coaching toont aan dat de bijsturingen van vorig jaar het gewenste effect hebben gegenereerd. De kmo-portefeuille wordt duidelijk meer ingezet voor de groei en transformatie van de kmo's in het Vlaamse Gewest.

kmo-portefeuille - toegekend subsidiebedrag in euro per pijler (2011-2014)

Pijler	2011	2012	2013	2014
Opleiding	21.638.042,57	24.976.911,06	26.591.062,34	28.646.819,90
Advies	7.667.720,58	6.522.930,27	6.310.124,95	6.120.486,39
Technologieverkenning	1.969.798,08	2.134.829,04	2.029.053,32	2.030.585,19
Advies internationalisering	402.416,16	413.151,50	392.370,00	320.824,36
Strategisch advies	259.207,50	388.495,00	657.270,00	2.781.850,74
Coaching	0	0	0	39.205,00
Totaal	31.937.184,89	34.436.316,87	35.979.880,61	39.939.771,58

kmo-portefeuille - verdeling van subsidie en aantal steunaanvragen per pijler (2014)

Pijler	Aantal projecten	Subsidie in euro	% projecten	% subsidie
Opleiding	77.310	28.646.819,90	94,91%	71,73%
Advies	3.542	6.120.486,39	4,35%	15,32%
Technologie-verkenning	358	2.030.585,19	0,44%	5,08%
Advies internationalisering	89	320.824,36	0,11%	0,80%
Strategisch advies	149	2.781.850,74	0,18%	6,97%
Coaching	8	39.205,00	0,01%	0,10%
Totaal	81.456	39.939.771,58	100,00%	100,00%

kmo-portefeuille – domeinen van de pijler strategisch advies (2014)

Domeinen	Projecten	Subsidie
Designmanagementplan	9	171.483,00
Doorstartplan	35	716.559,24
Haalbaarheidsstudie	10	166.370,00
Opportuniteitsanalyse	61	1.194.288,50
Overdrachtsplan	14	178.905,00
Strategisch Energieplan	6	82.255,00
Transformatiestrategie	14	271.990,00
Eindtotaal	149	2.781.850,74

De kmo-portefeuille richt zich tot de kleine en middelgrote ondernemingen. Geheel in lijn met de voorgaande jaren zijn het vooral de kleine ondernemingen die gebruik maken van de kmo-portefeuille. Nagenoeg 90% van de steundossiers komt ten goede van deze groep.

kmo-portefeuille - verdeling van subsidie en aantal steunaanvragen naar grootte van de onderneming (2014)

Grootte	Aantal projecten	Subsidie in euro	% projecten	% subsidie
KO	72.542	34.795.985,33	89,06%	87,12%
MO	8.914	5.143.786,25	10,94%	12,88%
Eindtotaal	81.456	39.939.771,58	100,00%	100,00%

Gemiddeld gezien is de dienstensector de grootste afnemer van de kmo-portefeuille. De helft van de steundossiers wordt aangekocht door deze sector. Dit resultaat is toe te wijzen aan de vaststelling dat 90% van de gebruikers kleine ondernemingen zijn en de helft van deze kleine ondernemingen een dienstverlenende onderneming is. Deze stelling gaat niet op voor de middelgrote ondernemingen; deze situeren zich in de bouw en handel.

kmo-portefeuille - goedgekeurde projecten per sector waartoe de steunvragende onderneming hoort volgens haar hoofdactiviteit (2014).

Activiteit	Aantal projecten	Subsidie in euro	% projecten	% subsidie
Industrie	7.965	6.152.066,99	9,78%	15,40%
Bouw en handel	28.762	15.042.251,53	35,31%	37,66%
Diensten	44.729	18.745.453,06	54,91%	46,93%
Totaal	81.456	39.939.771,58	100%	100%

kmo-portefeuille - goedgekeurde projecten per ondernemingsgrootte en per sector waartoe de steunvragende onderneming hoort volgens haar hoofdactiviteit (2014).

Activiteit	Aantal projecten KO	Aantal projecten MO	% KO	% MO
Industrie	5.611	2.354	7,74%	26,41%
Bouw en handel	24.150	4.612	33,29%	51,74%
Diensten	42.781	1.948	58,97%	21,85%
Totaal	72.542	8.914	100%	100%

Ondernemerschapsbevorderende diensten kunnen slechts gesubsidieerd worden als deze ingekocht worden bij een erkende dienstverlener. Het aantal erkende dienstverleners kent jaar na jaar weinig schommelingen; dit in tegenstelling tot het aantal projecten per erkenning dat jaarlijks toeneemt.

kmo-portefeuille - aantal erkende dienstverleners in de kmo-portefeuille (2011-2014)

	2011	2012	2013	2014
Aantal erkende dienstverleners (minstens 1 project)	1.710	1.683	1.678	1.683
Gemiddeld aantal projecten per dienstverlener	33,7	39,59	44,18	48,40

Uitbreiding KMO-P IC en Advies Loopbaanbeleid

» Wettelijk kader

- 21 december 2001: art. 41, §4, c) van het decreet houdende de bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, dat bepaalt dat het Hermesfonds alle uitgaven voor zijn rekening neemt die voortvloeien uit elke andere uitgave die kadert in het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Vlaamse Regering.
- 13 juli 2012: art. 60, vierde lid, van het decreet houdende de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012, waarin wordt bepaald dat de minister, bevoegd voor de Economie, een delegatie heeft om uitgaven kleiner of gelijk aan 500.000 euro die passen in het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Vlaamse regering, aan te gaan.
- De handleiding van de pilootprojecten zoals gepubliceerd op de website

» Budgettair

- VAK: 2.000.000 euro
- Vastgelegd: 1.000.000 euro

» Toelichting

Via de pilootprojecten kunnen kmo's subsidies krijgen voor de aankoop van extern strategisch ICT- of personeelsmanagementadvies

De pilootprojecten zijn een uitbreiding van het bestaande steuninstrumentarium, meer bepaald van het strategisch advies bij de kmo-portefeuille. Zowel de pilootprojecten als de kmo-portefeuille, richten zich op dezelfde doelgroep van kmo's (o.m. de lijst met aanvaardbare activiteiten (nacebelcodes) is dezelfde) en hebben tot doel het strategisch denken van de ondernemingen te versterken. Vooraleer de kmo-portefeuille definitief uit te breiden worden de pilootprojecten, steun voor strategisch ICT- en personeelsmanagementadvies, opgezet om als leertraject te dienen voor de projectdefinitie en de randvoorwaarden.

De steun voor strategisch ICT- of personeelsmanagementadvies bedraagt 50% van de subsidiabele advieskost en is beperkt tot 25.000 euro per advies. Het minimale projectbedrag bedraagt 7.500 euro.

De pilootprojecten werden gelanceerd op 5 mei 2014.

In 2014 werden voor het pilootproject inzake strategisch ICT-advies 7 aanvragen ingediend waarvan er 3 werden goedgekeurd. Voor het strategisch advies inzake personeelsmanagement werden 7 subsidieaanvragen ingediend waarvan 1 aanvraag positief werd beoordeeld.

Pilootprojecten strategisch advies

	Strategisch ICT –advies		Strategisch Personeelsmanagement	
	Dossiers	Subsidie	dossiers	subsidie
Goedgekeurd	3	27.100 euro	1	4.702,5 euro
Niet goedgekeurd	4	/	6	/

2.2. Ondernemingsplanwedstrijden organiseren en beheren

» Wettelijk kader

- 31 januari 2003: decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid gewijzigd bij het decreet van 23 december 2005
- Bestek AO-AEO/2010/02-F02 'organisatie van de ondernemingsplanwedstrijd van de Vlaamse overheid'

» Budgettair

- Vastgelegd (2011): 1.500.000 euro (2 percelen)
- Vastgelegd (2014): 849.941 euro voor de wedstrijd van het brede publiek en 521.920 euro voor de wedstrijd van het secundair onderwijs

» Toelichting

In april 2011 werd de ondernemingsplanwedstrijd na onderhandelingsprocedure voor 3,5 jaar toegewezen. Het perceel "studenten" werd toegewezen aan Flanders DC voor een bedrag van 675.000 euro en het perceel "brede publiek met aandacht voor doelgroepen" werd toegewezen aan de vzw Ondernemingsplanwedstrijd Vlaanderen voor een bedrag van 825.000 euro.

Flanders DC koos voor een opdeling in wedstrijden binnen het perceel van de studenten. Er worden in het kader van deze opdracht jaarlijks 3 wedstrijden georganiseerd:

- Plan(k)gas: dit is de wedstrijd voor het secundair onderwijs;
- Battle of Talents: dit is de wedstrijd voor het hoger onderwijs;
- Bizidee: dit is de wedstrijd voor het brede publiek en met aandacht voor doelgroepen (vrouwen, 50+, laaggeschoolden, allochtonen, high potentials).

Alle wedstrijden lopen over een school- of academiejaar (start in september/oktober finale in mei/juni). De eerste wedstrijdeditie werd in juni 2012 afgerond. De derde editie werd in najaar 2013 opgestart en afgerond in het voorjaar van 2014. Dit waren de laatste wedstrijden onder het eerste contract.

Einde december 2013 werd een nieuw bestek gelanceerd via onderhandelingsprocedure met Europese bekendmaking om de ondernemingsplanwedstrijden ook na afloop van het huidige contract verder te zetten. Hierbij werden twee percelen gehanteerd:

1. een wedstrijd gericht op het brede publiek, met aandacht voor de communicatie naar het hoger onderwijs en naar enkele specifieke doelgroepen zoals vrouwen. Deze wedstrijd 'Bizidee' werd aan de vzw Ondernemingsplanwedstrijd Vlaanderen toegewezen.
2. een wedstrijd gericht op het secundair onderwijs. Deze wedstrijd Plan(k)gas werd aan Unizo vzw toegewezen.

Het was de ambitie van het Agentschap Ondernemen nieuwe dienstverlener(s) aan te duiden zodat er continuïteit in het aanbod werd gegarandeerd. In augustus 2014 kreeg de vzw Ondernemingsplanwedstrijd Vlaanderen de opdracht om een ondernemingsplanwedstrijd te organiseren voor 2 jaren, verlengbaar met 6 maanden.

Resultaten Plankgas – jaar 2014 (opdracht 1)

Ingediende plannen	220
Deelnemers	753
Gecoachte teams	129
Pitches	184

Resultaten Battle of Talents – jaar 2014 (opdracht 1)

Ondernemersteams	116
Ondernemingsplannen	118
Deelnemers (ondernemer, talent, investeerder)	445

Resultaten Bizidee – jaar 2014 (opdracht 1 en 2)

	Editie 11	Editie 12
Ingediende ideeën fase 1	181	Nvt
Deelnemers ideeën fase 1	259	Nvt
Ingediende ondernemingsplannen	96	42
Deelnemers ondernemingsplanfase	151	50
Gecoachte deelnemers	149	27

De wedstrijdcoördinatoren maken deel uit van het stakeholdersplatform (pre)start. Dit platform komt op regelmatige basis samen met alle promotoren van de gesteunde (pre)startersinitiatieven. Het Agentschap Ondernemen stimuleert via dit overleg kennismaking, samenwerking, kruisbestuiving en doorverwijzing tussen de initiatieven.

2.3. Peterschapsprojecten organiseren en beheren

» Wettelijk kader

- BVR van 24 april 2009 voor steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap
- Bestek voor het generieke luik (lanceringsdatum: 6 mei 2011)
- Ministerieel steunbesluit voor de tweede oproep: 21 juni 2013

» Budgettair

- VAK: 2.300.000 euro (aanbesteding)
- Vastgelegd: 2.300.000 euro
- Oproep 2013-2014: 2,4 mio euro (rubriek 3300-3305) en 208.820 euro (rubriek 3300-3306)

» Toelichting

Peterschapsprojecten worden door het Agentschap Ondernemen ondersteund via een wedstrijdformule en via beheersovereenkomsten met een beperkt aantal structurele partners. Wat betreft de beheersovereenkomst werd de opdracht gegund aan drie organisaties: UNIZO, VOKA en de Vlaamse Confederatie Bouw. Jaarlijks wordt bij deze organisaties een bestelling geplaatst van in totaal 105 generieke peterschapsprojecten. Dit gebeurde ook in 2014, voor de projecten die in 2015 zullen starten. In totaal gaat het om een budget van 2,3 mio euro. De in de voorgaande jaren bestelde projecten die nog niet ten einde waren, werden in 2014 ook continu opgevolgd via de stuurgroep en administratieve opvolging, ook naar uitbetaling van de subsidieschijven.

Naast de beheersovereenkomst blijft de wedstrijdformule behouden voor thematische peterschapsprojecten en projecten van organisatoren met onvoldoende track record om in aanmerking te komen voor contractuele aansturing. De laatste oproep werd begin 2013 gelanceerd en de ingediende projectvoorstellen dienden een looptijd van 24 maanden te hebben.

Projectvoorstellen konden ingediend worden rond de volgende thema's:

- Specifieke sectorale behoeften;
- Specifieke behoeften van doelgroepen die in de ondernemerspopulatie ondervertegenwoordigd zijn;
- De vergroeningsagenda;
- De verwittingsagenda;
- De combinatie gezin-arbeid en meer algemeen "werkbaar werk";
- (Familiale) opvolging en overname.

Er werden 17 projecten geselecteerd voor steun (in totaal voor 2.608.820 euro), die allemaal opgestart zijn eind 2013 – begin 2014. Gezien de projecten een looptijd hebben van 24 maanden, lopen deze nog door in 2015. In 2014 werd een interne evaluatie van de tweesporenaanpak opgemaakt. Deze werd ook afgestemd met de 3 organisaties die via de contractuele aansturing werken. In functie hiervan worden de nodige bijstellingen gepland in 2015.

2.4. De oproep brugprojecten economie-onderwijs organiseren en beheren

- » Wettelijk kader
 - BVR van 24 april 2009 voor steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap
 - Ministerieel lancerings- en steunbesluit per oproep (17 september 2013 voor het steunbesluit van de oproep 2013)
- » Budgettair
 - Vastgelegd: oproep 2013: 4 miljoen euro (rubriek 3300-3306)
- » Toelichting

De oproep brugprojecten economie-onderwijs kadert in de Vlaamse behoefte aan meer en sterkere ondernemers. Het onderwijs kan daarbij een belangrijke rol spelen. De Vlaamse overheid wil samenwerkingsverbanden tussen het onderwijs en de bedrijfswereld steunen. Deze samenwerkingsverbanden moeten tot doel hebben het ondernemerschap bij de schoolgaande jeugd – van in de kleuterschool tot aan de universiteit – te stimuleren. Daarbij ligt de focus op sensibiliseringsprojecten en het aanleren van competenties om de ondernemingszin te stimuleren.

In 2014 werden de lopende projecten uit de oproepen van 2010 en 2013 opgevolgd. Alle binnengekomen rapporteringen werden grondig doorgenomen en kregen feedback. Daarnaast zijn in 2014 ook de laatste brugprojecten van start gegaan die naar aanleiding van de oproep 2013 werden gesteund.

In de oproep 2013 werden in totaal 19 projecten gesteund: 15 projecten binnen het thema NIB/strategisch Plan STEM 2012-2020 en 4 projecten binnen het thema valorisatie en verankering. Aan deze laatsten werd steun toegekend om hen in staat te stellen zich te verankeren in het aanbod van de structurele partners.

In 2014 werd ook een platformwerking ontwikkeld voor de brugprojecten. Dit platform biedt de projecten de kans om informatie met elkaar en met het Agentschap Ondernemen uit te wisselen om zodanig een leereffect bij alle deelnemers te bereiken.

2.5. Vlaamse Jonge Ondernemingen – Vlajo vzw

- » Wettelijk kader
 - Jaarlijks ministerieel besluit (28 oktober 2013 voor de werkingssubsidie van 2013)
- » Budgettair
 - VAK: 1.200.000 euro (rubriek EC208)
- » Toelichting

De vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) is één van de structurele partners van het agentschap op het vlak van ondernemend onderwijs. In 2014 hebben de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen en de Stichting Onderwijs en Ondernemen een gezamenlijke subsidieaanvraag ingediend in navolging van de intentieverklaring uit 2013 om het productaanbod en de communicatie over ondernemend onderwijs beter op elkaar af te stemmen.

Zij vertrekken hierbij van de doelstellingen die voorop worden gesteld in het actieplan Ondernemend onderwijs:

- Leerlingen, studenten en cursisten hebben bij het verlaten van het onderwijs de nodige ondernemingszin
- Leerlingen, studenten en cursisten hebben bij het verlaten van het onderwijs een voorbereiding genoten op het zelfstandig ondernemerschap
- Leerlingen, studenten en cursisten zijn gemotiveerd om de keuze te maken voor het zelfstandig ondernemerschap
- Leraren tonen ondernemingszin en staan positief tegenover ondernemerschap

De strategische doelen werden vertaald in een werkplan 2014: 'Ondernemingszin en ondernemerschap ontwikkelen bij studenten. Fundament voor de welvaart van Vlaanderen.'

Vlajo bereikt deze doelstellingen door haar vaste waarde, de 'mini-onderneming' maar daarnaast heeft Vlajo de voorbije jaren volgens voormeld concept haar gamma aan leer- en doe-formules uitgebreid om een concreet antwoord te bieden op het gebrek aan ondernemingszin. Het gradueel ontwikkelen van ondernemende vaardigheden start met de Droomfabriek en culmineert in het hoger onderwijs met de Small Business Projects. Met Vlajo Challenge en de projecten gericht op leerkrachten zoals 'train the trainer' en 'Vlajo@lerarenopleiding' staat de volledige productportfolio van Vlajo (Droomfabriek incl. Kidd@bizz, BLIK, Jieha!, Vlajo Challenge, mini-ondernemingen, Studentenbedrijf.be, Small Business Projects, Train the trainer en Vlajo@lerarenopleiding) momenteel op punt.

2.6. Stichting onderwijs ondernemen

- » Wettelijk kader
 - Jaarlijks MB (8 april 2014 voor de werkingssubsidie van 2014)
- » Budgettair
 - 415.000 euro
- » Toelichting

Stichting Onderwijs & Ondernemen is een van de structurele partners van het agentschap op het vlak van ondernemend onderwijs. In 2014 hebben de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen en de Stichting Onderwijs en Ondernemen een gezamenlijke subsidieaanvraag ingediend in navolging van de intentieverklaring uit 2013 om het productaanbod en de communicatie over ondernemend onderwijs beter op elkaar af te stemmen.

Zij vertrekken hierbij van de doelstellingen die voorop worden gesteld in het actieplan Ondernemend onderwijs:

- Leerlingen, studenten en cursisten hebben bij het verlaten van het onderwijs de nodige ondernemingszin
- Leerlingen, studenten en cursisten hebben bij het verlaten van het onderwijs een voorbereiding genoten op het zelfstandig ondernemerschap
- Leerlingen, studenten en cursisten zijn gemotiveerd om de keuze te maken voor het zelfstandig ondernemerschap
- Leraren tonen ondernemingszin en staan positief tegenover ondernemerschap

De strategische doelen werden vertaald in een werkplan 2014: 'Ondernemingszin en ondernemerschap ontwikkelen bij studenten. Fundament voor de welvaart van Vlaanderen.'

Voor het bereiken van deze strategische doelen hanteert de Stichting Onderwijs en Ondernemen de volgende productportfolio:

- Pakaan
- De leeronderneming
- Vormingen o'zin (koffer)
- De studiekiosk
- Zinzo
- POM (projecten op maat)
- Masterclass
- Vorming in de lerarenopleiding

2.7. Dyzo (vroeger Tussenstap en EFREM)

- » Wettelijk kader
 - MB per organisatie en per jaar (23 mei 2014 als laatste keer voor Tussenstap en Efrem en 1/07/2014 voor Dyzo)
- » Bugettair
 - 500.000 euro op ECO EC 222 3300 en 200.000 euro voor Dyzo vzw op 3300-3306
- » Toelichting

Het Agentschap Ondernemen verleent reeds meerdere jaren steun aan de vzw's Zenitor, afdeling Tussenstap, en EFREM. Deze vzw's staan in voor het verlenen van advies aan ondernemers in nood. In 2014 werd door Efrem en Zenitor, afdeling Tussenstap verder gewerkt aan hun fusie. Medio 2014 werd Dyzo vzw opgericht als opvolger van de beide organisaties.

2.8. Het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg vzw - Kwinta

- » Wettelijk kader
 - Jaarlijks terugkerend subsidiebesluit met ad nominatum toekenning van een subsidie aan het VCK.
- » Budgettair
 - In 2014 werd 334.000 euro vastgelegd.
- » Toelichting

Sinds de oprichting van het VCK in 1984 is er een financiële ondersteuning geweest van de kwaliteitszorg in Vlaanderen.

De bedoeling is het bedrijfsleven en de consumenten bewust te maken van de noodzaak om te streven naar kwaliteit.

Kwaliteitszorg is een actie die permanent ondersteund wordt. Hiervoor neemt het VCK voortdurend nieuwe initiatieven.

In 2013 werd Kwinta gelanceerd. Kwinta is het informatie- en communicatieplatform voor Kwaliteit via Innovatie en Talent. Het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg bundelt er sinds 2013 nieuws en de laatste trends in de kwaliteitszorg op deze website en sociale media. Op [www. Kwinta.be](http://www.Kwinta.be) vindt men onder andere dossiers waarin een kwaliteitsthema uitgediept wordt.

2.9. Business Angels Netwerk (BAN)

- » Wettelijk kader
 - Besluit van de Vlaamse Regering van 19/12/2014 voor de periode 2015-2018
- » Budgettair
 - VAK: 1.232.000 euro
 - Vastgelegd: 1.232.000 euro
- » Toelichting

BAN Vlaanderen is intussen een vaste waarde geworden in het Vlaamse financieringslandschap. BAN Vlaanderen is een platform waarbinnen startende of groeiende ondernemers die op zoek zijn naar risicokapitaal in contact worden gebracht met informele private investeerders, de zogenaamde Business Angels. Deze Business Angels brengen niet alleen geld in maar ook hun eigen know-how, ervaring en contacten. Het Agentschap Ondernemen verleent steun aan de vzw BAN Vlaanderen via een meerjarenovereenkomst, goedgekeurd voor de periode van 2015 tot 2018. De prestaties van BAN Vlaanderen worden opgevolgd aan de hand van een aantal kernindicatoren.

In 2013 werd door business angels (vaak in syndicaat) voor meer dan 2 miljoen euro in 14 bedrijven geïnvesteerd.

2.10. VLAKWA

» Wettelijk kader

- BVR van 15 juli 2011 houdende toekenning van steun aan het Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA vzw);
- BVR van 20 december 2013, houdende toekenning van steun aan het Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA vzw);
- Ministerieel Besluit tot toekenning van een subsidie van 26.000,00 euro voor de deelname aan het OESO-LEED onderzoeksproject “Skills for greener jobs in a local labour market context’ van 9 augustus 2013;
- Ad hoc financiering;

» Toelichting

Het Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA) werd op 19 april 2010 opgericht. De modaliteiten van dit expertisecentrum werden door HOWEST onderzocht en vastgelegd in het EFRO-project 99 – Oprichting Expertisecentrum Water (oktober 2008 – december 2010). De relevante actoren op Vlaams niveau zijn vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur: Aquafin nv, Boerenbond, FIT, Fedustria, HOWEST, Katho, KHBO, KU Leuven, Inagro, POM West-Vlaanderen, Universiteit Antwerpen, Universiteit Gent, Unizo, Vegebe, VITO, Vlaamse overheid – Departement LNE, VLIZ, VMW en VOKA. Deze samenstelling garandeert de focus op het genereren van toegevoegde waarde voor Vlaanderen en alle wateractoren in Vlaanderen. Het vermijden van overlap met bestaande instanties wordt tevens bewaakt. In de statuten werden volgende doelstellingen geformuleerd.

- Nationale en internationale valorisatie ondersteunen;
- Als intermediair de samenwerking ondersteunen in toegepaste complementaire en vraaggedreven onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten;
- Centraal aanspreekpunt zijn, met een loketfunctie voor adviesverlening en informatie-verstrekking;
- Strategische adviesondersteuning coördineren;
- Nationaal en internationaal waterkennis en –ervaring verspreiding.

Om de werking van het VLAKWA te kunnen financieren werd vanuit het Hermesfonds voor de periode september 2010 – december 2012 een subsidie van 925.000,00 euro toegekend. Vanuit het IWT werd eenzelfde bedrag toegekend. Deze referentieperiode werd via een wijziging van het besluit verlengd tot december 2013. Om de verdere werking van VLAKWA te kunnen garanderen werd een nieuwe subsidie toegekend van 837.698,25 euro voor de periode januari 2014-december 2015. Ook nu weer werd vanuit IWT eenzelfde bedrag toegekend.

2.12. Microsoft innovation Center

Microsoft Innovation Center (MIC) is een samenwerking van Microsoft met een aantal private en publieke partners. Het Agentschap Ondernemen heeft een subsidie verleend van 1.345.000 euro aan deze vzw voor een periode van 3 jaar. MIC heeft twee vestigingen: in Genk en in Kortrijk.

MIC richt zich op de zorgsector, meer bepaald op vier domeinen om de innovatie en het ondernemerschap in de zorgsector te stimuleren:

- Opzetten van een netwerk rond IT in de zorgsector door het organiseren van netwerkevenementen, een website, nieuwsbrieven en sociale netwerken
- Stimuleren van de kennis over nieuwe technologieën door het organiseren van conferenties, seminars en workshops. Deze zijn zowel gericht op de nieuwste technologische trends als op overige aspecten van het ondernemerschap.
- Het stimuleren van toegepaste innovatie rond deze technologieën.
- Ondersteuning van IT-startups

MIC Vlaanderen vzw begeleidt vandaag meer dan 60 startende ondernemingen. Deze starters bieden vandaag tewerkstelling aan 213 medewerkers.

Het doel van de activiteiten die het MIC Vlaanderen vzw aanbiedt is de starters te begeleiden door de verschillende fases van de levenscyclus van een onderneming (b.v. Health Accelerator die starters helpt in de laatste fase voor ze effectief naar de markt gaan) en hun kans op succes aanzienlijk te verhogen.

In de toekomst wil MIC nog verder de focus leggen op de verdere optimalisatie van de startup- en acceleratieprogramma's, ondersteuning bieden op het vlak van internationalisering en het ondersteunen van innovatietrajecten in hogescholen en universiteiten.

2.13. Grote events en individuele dossiers (ad hoc subsidies)

- » Wettelijk kader
 - Individuele ministeriële besluiten per project
- » Toelichting

Voor het Nieuw Industrieel Beleid werd in 2014 voor een aantal projecten die in de oproepen van 2011 en 2012 gesteund werden en succesvol bleken, een nieuwe versie ('2.0') ingediend waarin de opgezette werking kon verdergezet worden en verder kon evolueren. Er werden ook een aantal projecten gesteund rond 'werken aan Nieuw Industrieel Ondernemen'.

Op het restbudget van de oproep faillissementspreventie van 2013 werden in 2014 een aantal projecten gesteund die voor specifieke sectoren acties rond faillissementspreventie opzetten. Tevens werden aan een succesvol project uit de oproep bijkomende middelen toegekend.

Daarnaast werden ook een aantal grote events ondersteund. Hierbij wordt er steeds naar gestreefd dat er een passende boodschap naar de doelgroep kan gebracht worden en/of een stand voorzien is waar informatie omtrent overheidsmaatregelen kan verstrekt worden.

Tenslotte werden een aantal individuele dossiers gesteund die passen binnen de verschillende beleidsaccenten van de Vlaamse regering op vlak van ondernemerschap.

Samengevat werden in 2014 de volgende adhoc subsidies toegekend.

Lijst toegekende ad hoc subsidies

Projectnaam	Naam indiener	Datum MB	Toegekend steunbedrag in euro
<i>Nieuw Industrieel Beleid</i>			
Het versterkte Made Different programma	Sirris	16/04/2014	2.021.739,52
Symbiose 2.0	FISCH vzw	16/05/2014	315.200
Bluechem 2.0	Werk en Economie regievzw	16/05/2014	200.000
Werken aan Nieuw Industrieel Ondernemen in Vlaanderen	VOKA project services	10/01/2014	250.000
Werken aan Nieuw Industrieel Ondernemen in Vlaanderen	Unizo	10/01/2014	250.000
Werken aan Nieuw Industrieel Ondernemen in Vlaanderen	Lead-In (VMA)	31/03/2014	42.750
<i>Projecten rond faillissementspreventie</i>			
Falingpreventie Binnenvaart	Kenniscentrum Binnenvaart Vlaanderen	21/05/2014	250.000
Screening4You uitbreiding	NSZ	21/05/2014	144.000
Horeca Academie	Horeca Vlaanderen	23/05/2014	150.000
<i>Grote events</i>			
Vlaamse startersweek 2014	UNIZO	18/02/2014	118.750
Benelux Venture Forum 2014	KU Leuven Research & Development	6/03/2014	20.000

Projectnaam	Naam indiener	Datum MB	Toegekend steunbedrag in euro
Open Bedrijvendag 2014	Open Bedrijven	21/05/2014	300.000
Ondernemen in Vlaanderen 2014	Ter Bevordering van het Ondernemerschap in België	28/05/2014	95.000
Vlaamse Dag van de Klant 2014	UNIZO	3/06/2014	145.000
Nationaal Congres voor de Economische Beroepen 2014	Private Stichting "Forum to the Future"	16/06/2014	23.000
<i>Overige</i>			
E-KOOPstroom detailhandel	GPB SPES (Prov. Antwerpen)	8/01/2014	22.000
Platform voor tech. starters en groei-bedrijven	Startups.be	27/03/2014	500.000
ACV studiedag	ACV Confederatie	1/04/2014	5.000
Word Ondernemer	Flanders Technology International	9/04/2014	300.000
De Makers	Unizo	9/04/2014	340.000
Toch wel technisch 2014	VSKO	10/04/2014	150.000
CONNECT	Federatie Vrije Beroepen	21/04/2014	470.000
Ondernemer in Zich(t) 2	Markant	21/05/2014	350.000
Werkingsubsidie Innotek	Innotek	21/05/2014	350.000
WIN- Werknemersparticipatie in Industrie	ACV Confederatie	21/05/2014	293.972
My Machine verlenging	My Machine	24/12/2014	77.200

2.15. Uitbouw van het Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk

Het Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk (VON) van het Agentschap Ondernemen wil meer en sterker ondernemerschap stimuleren door kennis en ervaring uit te wisselen, projecten aan te zetten tot onderlinge structurele samenwerking en deze samenwerking te ondersteunen via allerlei middelen. Finaal moet dit de efficiëntie en de effectiviteit van zowel de subsidieverstrekking als de dienstverlening van de Vlaamse overheid ten goede komen en verhogen. Het VON is in eerste instantie een netwerk van intermediaire belangenorganisaties, promotoren en medewerkers die actief zijn op het vlak van ondernemerschapsbevordering binnen de gesteunde projecten. Daarnaast bevinden zich onder de leden eveneens sectorfederaties, kenniscentra, onderwijsinstellingen en zuivere privébedrijven.

Het Agentschap Ondernemen ziet haar rol breder dan het louter financieel ondersteunen en opvolgen van projecten en heeft daarom juist aandacht voor het bestendigen en verhogen van de efficiëntie en de effectiviteit van zowel de subsidieverstrekking als de dienstverlening. Eén van de instrumenten hiertoe zijn de fysieke netwerksessies. Op deze VON-sessies wordt een informatief, inspirerend en/of interactief seminarie gekoppeld aan informele netwerking. Het agentschap creëert hiermee een forum waarop aan de VON-leden de kans wordt geboden onderling kennis te maken om zo projecten en leden aan te zetten tot onderlinge structurele samenwerking en uitwisseling van kennis en ervaring.

Samenwerking Vlaams Innovatienetwerk loont

Innovatie en ondernemen, meer bepaald ondernemerschap, zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Toch ervaren Vlaamse ondernemers de door de overheid aangeboden diensten ter ondersteuning van innovatie en ondernemerschap vaak als twee verschillende werelden. Elk op hun eigen domein bevorderen het Vlaams Innovatienetwerk (VIN) en het Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk (VON) samenwerking, netwerking en kennisdeling tussen de leden. Na enkele jaren is er reeds een behoorlijke werking opgebouwd.

In het veld zijn de respectievelijke netwerkleden (organisaties en hun medewerkers) vaak actief in zowel het domein van innovatie als het domein van ondernemerschap (of althans op het raakvlak tussen innovatie en ondernemerschap). Desondanks is er weinig interactie tussen de leden over de beide netwerken heen.

Nochtans liggen hier nog voldoende opportuniteiten en uitdagingen. Om hierop in te spelen organiseerden het Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk (VON) en het Vlaams Innovatienetwerk (VIN) voor een eerste maal de VIN/VON Summerschool (juni 2014). Twee dagen lang gaven coaches en trainers inspirerende workshops die je onmiddellijk kan gebruiken in je eigen projectwerking. De VIN/VON Summerschool 2014 richt zich op intermediaire organisaties en kenniswerkers die willen blijven groeien - in alle opzichten.

Daarnaast werd ook dit jaar het nieuwjaarsevent (januari 2014) gezamenlijk georganiseerd. Uit de evaluaties van beide events mocht blijken dat het samenbrengen van promotoren uit ondernemerschapsbevorderende projecten en de innovatiezijde tot goede synergiën en verregaande samenwerking kan leiden.

3. De omgevingsfactoren faciliteren

3.1 Economisch locatiebeleid

» Wettelijk kader

- decreet Ruimtelijke Economie d.d. 13 juli 2012;
- actieplan 'economisch locatiebeleid' dat werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering op voorstel van de minister bevoegd voor de Economie op 16 december 2011;
- Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, uitvoeringsbesluit adviesverlenende instanties;
- protocol over de 'taakverdeling inzake de verplichtingen voor een plan-mer voor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan - afspraken over de verantwoordelijke instantie voor de plan-mer voor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan', goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 5 juni 2009 en gelijkaardig protocol inzake taakverdeling voor ruimtelijke veiligheidsrapporten;

» Budgettaire

- rubriek 1202: VAK 500.000 euro (82,15% benut) en VEK 424.799,13 euro (100% benut); deze rubriek wordt voornamelijk aangewend voor het economisch locatiebeleid, maar ten dele ook voor andere doelstellingen
- rubriek 3218: VAK 3.304.000 euro (99,98% benut) en VEK 1.321.360 euro (100% benut)

» Toelichting

De voornaamste taken binnen het economisch locatiebeleid hebben betrekking op:

- het onderbouwen van de ruimtebehoeften voor de verschillende types van economische activiteiten en het doorvertalen van deze inzichten naar eigen beleidsinitiatieven en in het kader van de ambtelijke adviezen over ruimtelijke uitvoeringsplannen;
- het terbeschikking stellen van informatie over bedrijventerreinen en business centers aan geïnteresseerden en het geven van vestigingsadvies;
- het informeren en adviseren van bedrijven met vragen over de ruimtelijke planning en vergunningen en het bijdragen aan de besluitvorming om tot oplossingen te komen.

Enkele kengetallen en voorbeelden van activiteiten gedurende 2014:

De studie ruimtebehoefteraming voor niet-verweefbare economische activiteiten werd gefinaliseerd en in elke provincie aan een werkgroep van geïnteresseerden (provinciale planologische dienst, intercommunales,...) voorgesteld. Daarnaast werden verschillende proefprojecten opgevolgd over het stimuleren van verweefbare economische locaties en over gemeentegrensoverschrijdende samenwerking bij de planning en financiering van bedrijventerreinen (i.v.m. vereveningsmechanismen). Een subsidie voor deze proefprojecten was eerder toegekend in het kader van het programma Ondernemingsvriendelijke Gemeente. In 2014 werden voor deze proefprojecten enkel uitbetalingen verricht.

Er werden 92 adviezen geformuleerd op adviesvragen RUP's en planologische attesten.

De globale plan-MER en de gebiedsgerichte milieueffectbeoordelingen/passende beoordelingen in het kader van het Economisch Netwerk Albertkanaal werden gefinaliseerd. Ter beoordeling van de financiële haalbaarheid van de ontwikkeling Insteekhaven Lummen werd een kosten-baten-analyse gemaakt.

De dienst Vestiging & Ruimtelijke Economie beantwoordde ook 55 vragen naar informatie over bedrijfshuisvestingsmogelijkheden en 50 vragen over de regelgeving ruimtelijke ordening (i.v.m.

vergunningen enz.). Opvallend was dat ook er ook 12 vragen kwamen over de mogelijkheden om bedrijfspvastgoed op de markt te brengen.

Teneinde informatie over de bestaande en toekomstige vestigingsmogelijkheden op bedrijventerreinen op een gebruiksvriendelijke manier ter beschikking te kunnen stellen, werd een service design traject opgestart en werd het pijplijnaanbod beter in kaart gebracht.

In 2014 werd het raamcontract vernieuwd voor de opmaak van milieueffectrapportages, ruimtelijke veiligheidsrapporten en aanverwante documenten of studies. Binnen het 'oude' raamcontract werden binnen de bestaande vastlegging uit 2013 nog bestelopdrachten toegekend in functie van de volgende dossiers: uitbreiding Essers (Genk), steenbakkerij Floren (Brecht), bouwmaterialenproductie De Doncker (Roosdaal), en aardappelenverwerker Agristo (Harelbeke). Enkel voor een bijkomend ruimtelijk veiligheidsrapport werd nog een extra vastlegging gedaan van 18500 euro. Binnen het nieuwe raamcontract met voor 6 percelen telkens een andere dienstverlener werden in 2014 al meteen twee vastleggingen gedaan, één van 100.000 euro en een van 75.000 euro. Nieuwe bestelopdrachten werden geplaatst voor AVR (Roeselare), Dejaeghere (Langemark-Poelkapelle, bouwmaterialen Verhelst (Knokke), en verdere studie-opdrachten en/of procesbegeleiding voor de eerder genoemde dossiers De Doncker, Agristo en Essers. Voor het diepvriesgroentebedrijf Pasfrost werd de MER-screening door de dienst zelf uitgewerkt.

Ten slotte kende de Vlaamse Regering op 4 juli 2014 een investeringssteun goed van 3.303.400 euro voor de verhuizing van een bedrijf omwille van milieuredenen. Dit gebeurde na grondig onderzoek van de verschillende opties door het Agentschap Ondernemen en na aanmelding van het dossier bij de Europese Commissie, die deze steun verenigbaar achtte met de interne markt.

3.2. Activeringsbeleid voor on(der)benutte bedrijventerreinen

» Wettelijk kader

- decreet Ruimtelijke Economie d.d. 13 juli 2012;
- actieplan ‘activeringsbeleid on(der)benutte bedrijventerreinen’ dat werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering op voorstel van de minister bevoegd voor de Economie op 16 december 2011;
- decreet van 30 maart 2007 (BS 19 juni 2007) betreffende de brownfieldconvenanten (“Brownfielddecreet”) en de opeenvolgende decreetswijzigingen.

» Budgettair

- rubriek 5002: VAK: 250.000, 00 euro; VEK: 1,2 miljoen euro
- rubriek 1202: vastlegging van 117.913 euro binnen voorziene VAK van 500.000 euro
- rubriek 1201 voor raamcontract juridische bijstand en overeenkomst stad Genk
- rubriek 5120 (relancemaatregelen n.a.v. diverse herstructureringen)

» Toelichting

Activeringsteams

In 2014 werden nog een aantal projecten van de voormalige onderhandelingsteams afgerond. Oost-Vlaanderen en IOK waren reeds uitbetaald, in 2014 werden ook de onderhandelingsteams van Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen en Antwerpen afgerond. Het dossier van Limburg zit nog in de fase van eindcontrole waardoor de uitbetaling pas in 2015 zal gebeuren.

De vervolgprijzen activeringsteams (oproep 2012) waren reeds allen gestart in 2013. In 2014 werden geen uitbetalingen gedaan voor deze projecten.

In 2013 werd een bijkomende vastlegging gedaan voor drie aanvullende proefprojecten rond planologische ruil. Voor twee van de drie projecten werd in 2014 de eerste schijf uitbetaald.

Aangezien alle projecten nog lopende zijn, werden in 2014 dan ook geen bijkomende vastleggingen gedaan in kader van het activeringsbeleid.

Brownfieldconvenanten

Het decreet van 30 maart 2007 (BS 19 juni 2007) betreffende de brownfieldconvenanten (“Brownfielddecreet”) bestaat ondertussen 7 jaar en voorziet sinds de laatste decretale wijziging d.d. 3 februari 2012 (BS) in een jaarlijkse oproep.

Zo werd op 4 juni 2014 een vijfde oproep in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, waarop kon worden ingeschreven van 15 september tem 19 september 2014. Deze oproep omvatte deze keer enkel economische projecten en geen stads- en dorpskernprojecten zoals de voorbije 2 jaar.

Er werden 11 projecten ingediend, waarbij de projectindieners de kans kregen om hun project aan de Brownfieldcel en de ambtelijke werkgroep toe te lichten op 4 november 2014.

Van deze 11 projecten zullen er 9 door de Vlaamse Regering in het voorjaar 2015 ontvankelijk verklaard.

Voor projecten uit voorgaande oproepen is de stand van zaken als volgt:

- gerealiseerd: 8 projecten
- stopgezet: 11 projecten
- in onderhandeling: 17 projecten
- met convenant: 67 projecten

Binnenkort zal voor de dossiers uit de 5de call ook de gegrondheid beoordeeld worden waarna de onderhandelingen starten.

Door de laatste decreetswijziging is ook voorzien dat het instrument brownfieldconvenant 2- jaarlijks dient te worden geëvalueerd. Dit diende een eerste maal in 2014 gebeuren. Deze evaluatie werd door HIVA uitgevoerd en eind 2014 opgeleverd. Momenteel worden er op basis van de studie van het HIVA aanbevelingen opgemaakt en aan het bevoegde kabinet overgemaakt om de werking van de brownfieldconvenanten waar nodig aan te passen en te optimaliseren.

Daarnaast biedt het Agentschap Ondernemen dagdagelijks ondersteuning aan de Brownfieldcel en de onderhandelaars bij de lopende convenanten. Dit omvat zowel inhoudelijke als administratieve ondersteuning aan de onderhandelaars die als voorzitter van de stuurgroepen van deze projecten optreden.

Naast de personele inzet betekent dit ook een beperkte budgettaire impact in functie van de werking van de Brownfieldcel en de onderhandelaars, gefinancierd via het begrotingsartikel ECO/1EA-A-2-Z/WT 'werking en toelage' (80.000 euro), maar ook op vlak van juridische bijstand (Hermesrubriek 1201 via raamcontract). Ten slotte werd op de Hermesrubriek 1202 de evaluatiestudie bekostigd.

Ad hoc subsidies in het kader van reconversie Vilvoorde-Machelen en START

In 2014 werd ten behoeve van een project 'Schaarbeeklei/Gillekensstraat' (Vilvoorde) een vastlegging gedaan van 2 miljoen euro om W&Z in staat te stellen 7 woningen en een voormalig tankstation te verwerven teneinde een integrale gebiedsontwikkeling mogelijk te maken, bij voorkeur als watergebonden bedrijventerrein. Het betreft een complex project waar onder meer ook NOVOVIL en de stad Vilvoorde nauw bij betrokken zijn en waarin ook onderzocht wordt of deze locatie mogelijkheden biedt voor te herlokaliseren bedrijven uit Vilvoorde.

Ook in 2014 werd een subsidie van 250.000 euro toegekend aan VOKA Halle-Vilvoorde voor de uitbouw van een Cargo Community System op Brucargo. Dit project past in de visie om Brucargo verder uit te bouwen, conform de strategische projecten die in het beleidsinitiatief START waren opgenomen.

Herontwikkeling Ford-site

Op 19 december 2014 heeft de Vlaamse Regering de Comprehensive Agreement met Ford ondertekend waardoor de Vlaamse overheid op 31 december 2015 eigenaar wordt van de hele Ford-site. Om deze Comprehensive Agreement mogelijk te maken werd beroep gedaan op een advocatenkantoor in het kader van een van de raamovereenkomsten van het Agentschap Ondernemen voor juridische bijstand.

Voor de herontwikkeling van de Ford-site wordt een twee-sporenaanpak gevolgd:

1. een integrale herontwikkeling op basis van een masterplan waarbij rekening gehouden wordt met de watergebonden potenties en andere troeven van de site, de bestaande nutsvoorzieningen, de saneringsproblematiek, een marktverkenning om de doelgroepen te kennen die in aanmerking kunnen komen voor een Ford-site enz. Om deze voorbereidende fase tot een goed einde te brengen wordt nauw samengewerkt met de stad Genk, met FIT en met De Scheepvaart. Met Genk is daartoe een overeenkomst afgesloten zodat ook uitbestedingen (bijvoorbeeld in het kader van de discussie over de nutsvoorzieningen) door Genk kunnen georganiseerd worden. Daartoe is een vastlegging gedaan van 409.000 euro (op rubriek 1201).
2. tegelijk werd onderzocht of kandidaat-investeerders delen van de Ford-gebouwen en uitrusting zouden kunnen overnemen; in functie van een grondige evaluatie van bepaalde voorstellen van overnames werd beroep gedaan op juridische bijstand en de know how van KPMG (vastleggingen op 1202).

3.3. Subsidiëring van de (her)aanleg van bedrijventerreinen

» Wettelijk kader

- BVR 16 mei 2007 houdende subsidiëring van bedrijventerreinen gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008;
- MB 1 oktober 2007 houdende de uitwerking van de CO2-neutraliteit op de bedrijventerreinen, gewijzigd bij besluit van 5 juni 2009.
- BVR 24 mei 2013 houdende subsidiëring van bedrijventerreinen
- transfer aan W&Z als gevolg van beslissing Vlaamse Regering d.d. 19 juli 2013 in het kader van het project Blue Gate Antwerpen

» Budgettair

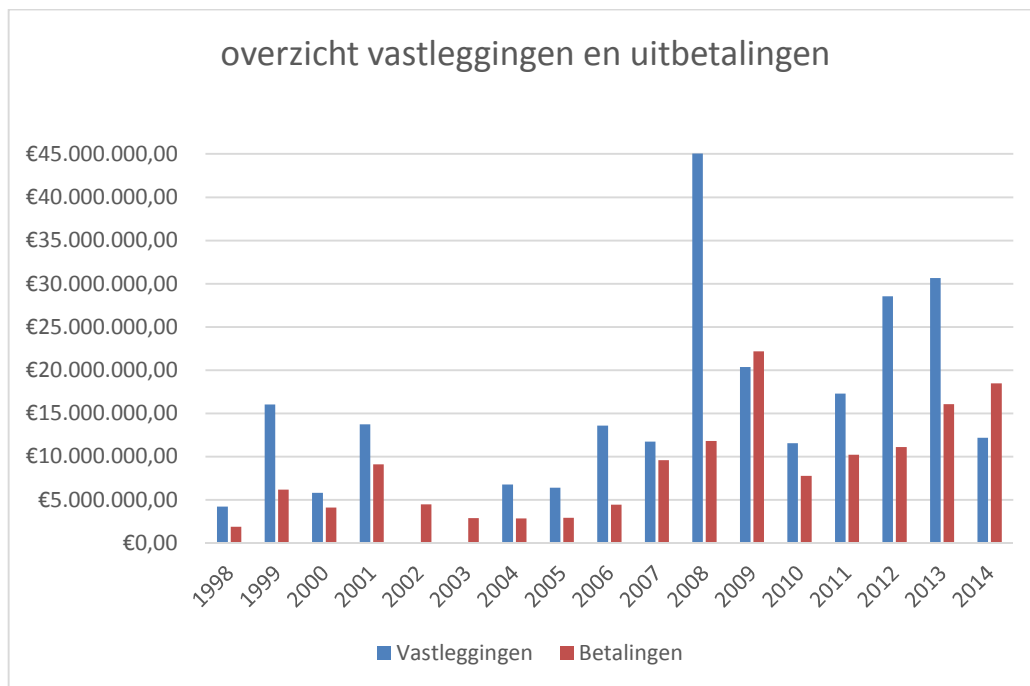
- rubriek 6102: VAK: 13.016.963,00 euro (98,44% benut); VEK: 19.254.443,90 (100% benut)
- rubriek 4145: VAK nihil; VEK: 1,8 miljoen euro (100% benut)
- rubriek 1212 (kmo Energie-Efficiëntieplan): vastlegging van 102.850 euro

» Toelichting

In 2014 werden 20 nieuwe bedrijventerrein(her)ontwikkelingsdossiers ingediend. Twee dossiers werden voorlopig geweigerd. Voor het bedrijventerrein in Opglabbeek waren er twee indieners: de gemeente en het bedrijf Scania. De dienst V&RE bekijkt dit als één dossier. Voor de volgende dossiers werd een eerste vastlegging gedaan:

- voortrajectsubsidie: Denderomgeving Noord (Aalst), Antwerp Ship Repair (Antwerpen), Industriepark Noord (Sint-Niklaas), Rijkmaker (Kalmthout), Albrechtlaan (Aalst), Ravenshout (Beringen), Peerderbaan (Hechtel-Eksel), Krekelenberg 1 (Niel).
- herinrichting verouderd bedrijventerrein: De Vlasschaerd (Kortemark), Hollebeekstraat (Rumst), Regionaal bedrijventerrein Opglabbeek/Scania (Opglabbeek), Kerklaan en omgeving (Machelen), Bollaar (Lier).
- heraanleg brownfield: Eiland Zwijnaarde (Gent), Gaston Geenslaan (Leuven), Blue Gate Antwerp (Antwerpen)
- ontwikkeling greenfield: pont-West fase I deel II (Ronse)

Belangrijk is dat het in 2014 vastgelegd bedrag zowel bestaat uit vastleggingen voor de eerste fasen van deze nieuwe dossiers als uit vastleggingen die het gevolg zijn van dossiers van de voorgaande jaren. Een bedrijventerrein(her)ontwikkeling beslaat immers verschillende jaren en de verschillende fasen of loten in de (her)aanleg zoals nivellering, wegenis, groenaanleg, openbare verlichting... resulteren in deeldossiers die afzonderlijk vastgelegd worden. Uitbetalingen gebeuren via voorschotten en een eindafrekeningsdossier na voltooiing van de werken in die bepaalde fase. Er kan soms geruime tijd overheen gaan tussen vastlegging en uitbetaling. Onderstaande grafiek illustreert dit verschillend ritme.

Een specifiek en complex dossier is Blue Gate Antwerpen. Los van het subsidiedossier waarvan binnen het reglementair kader een eerste vastlegging is gedaan voor de subsidiëring, is er ook een transfer doorgevoerd (in 2013) van 1,8 miljoen euro aan W&Z (in 2014 doorgevoerd) teneinde een grondenruil mogelijk te maken via een gedeeltelijke herlokalisatie van een bedrijf zodat het watergebonden gedeelte van het bedrijventerrein een betere configuratie kan krijgen.

De subsidievoorwaarden voor de (her)aanleg van bedrijventerreinen stimuleren de ontwikkelaars om na te denken over een duurzaam inrichtingsplan, een doordacht uitgifteplan en een lange-termijnbeheer in functie waarvan de ontwikkelaars verplicht zijn bepaalde clausules te voorzien in de akten van terbeschikkingstelling (zoals een bouw-en exploitatieverplichting met een terugkooprecht als sanctie). Omdat de ontwikkelaars te helpen aan deze subsidievoorwaarden te kunnen voldoen, werd enkele jaren geleden een handleiding voor de ontwikkeling en het beheer van bedrijventerreinen uitgewerkt, later ook een handleiding CO2-neutraliteit. Het is de bedoeling deze handleiding te actualiseren. In deze actualisering mag een hoofdstuk over duurzaamheid en bijhorende labels (BREEAM e.a.) niet ontbreken. Ter voorbereiding daarvan is een studie 'duurzaamheidsmeter' opgestart zodat ook voor bedrijventerreinontwikkeling een normatief kader ontstaat als opstap naar het behalen van dergelijke labels. Voor die studie is een vastlegging gedaan van 102.850 euro op rubriek 1212.

3.4. Subsidiëring van bedrijventra en doorgangsgebouwen en van de incubatoren

» Wettelijk kader

- BVR 11 mei 2007 houdende subsidiëring van bedrijventra en doorgangsgebouwen.
- BVR 25 april 2014 houdende subsidiëring van de incubatoren

» Toelichting

De steunregeling voor de bedrijventra en doorgangsgebouwen voorziet in een projectoproepformule. In 2013 werd geen oproep gelanceerd.

Voor de incubatoren werden in 2014 drie dossiers ingediend en behandeld. Twee dossiers werden afgehandeld: voor de incubator in Niel (Waterfront) werd een subsidie voor de bouw toegekend van 500.000 euro en 100.000 euro voor het beheer ervan. Voor de modernisering van het I&I in Leuven werd een subsidie toegekend van 30.600 euro.

3.5. Ondernemingsvriendelijke gemeente

» Wettelijk kader

- Besluit van de Vlaamse regering van 24 april 2009 voor steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap en het wijzigingsbesluit hiervan van 25 mei 2012
- Ministerieel lancerings- en steunbesluit per oproep (2 april 2014 voor de lancering van de oproep 2014)

» Budgettair

- VAK: 1.128.000 euro
- Vastgelegd: 1.128.000 euro

» Toelichting

Het actieplan 'ondernemingsvriendelijke gemeente' werd gestart in december 2008, en resulteerde in meerdere oproepen vanaf 2009. Meerdere projecten van de voorbije jaren zijn nog lopende en worden nog verder opgevolgd. Het actieplan wil de dynamiek bij gemeenten om werk te maken van een ondernemersgerichte dienstverlening verder stimuleren en lokale besturen ondersteunen in hun streven naar een ondernemingsvriendelijk beleid. Overleg en samenwerking tussen (verenigingen van) gemeenten en ondernemers(organisaties) neemt een belangrijke plaats in in dit actieplan.

In april 2014 werd de vijfde projectoproep 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' gelanceerd, met een beschikbare enveloppe van 1 miljoen euro. Deze oproep met focus op mobiliteit en bereikbaarheid - met o.a. aandacht voor het gebruik van open data - werd in 2014 gelanceerd. In het kader van dit project werden er 6 projecten geselecteerd voor subsidiëring na jurering voor het totaalbedrag van 864.008,72 euro.

Oproep Ondernemingsvriendelijke Gemeente - Weerhouden projecten

Project	Subsidie
Unizo : Bereikbaarheidscommunicatie op maat van de ondernemer op basis van open data	184.440,00
Igemo : De logistieke kaart	318.138,72
Voka Leuven vzw Bereikbaarheid van het bedrijventerrein Researchpark Haasrode / Routecoach	140.000,00
Stad Brugge: Applab ondernemen en mobiliteit regio Brugge	11.392,00
Intercommunale Leiedal :Samen slimmer naar het werk	143.438,00
VVSG vzw : Gipod : van techniek naar communicatie	66.600,00
Totaal	864.008,72

Deze 6 projecten worden in 2015 voorgelegd ter goedkeuring. Hierbij wordt voorgesteld het restbedrag van de vastlegging, 135.991,28 euro, te kunnen inzetten voor ondersteunende acties om de impact van de oproep en de gesubsidieerde projecten nog te verhogen.

Verder werd er 128.000 euro toegekend aan VVSG voor de verderzetting van de overlegtafels economie. Er vonden 3 van deze overlegtafels plaats.

Tot slot gingen de 10 geselecteerde projecten van de oproep van 2013 rond Toerisme, Horeca en Citymarketing, effectief van start in 2014.

4. De Europese middelen optimaal aanwenden

4.1. Een efficiënt beheer van het EFRO-fonds: Doelstelling 2 gebieden

» Wettelijk kader

De wettelijke basis voor de programmaperiode 2007 - 2013 wordt gevormd door de volgende Europese Verordeningen en beschikkingen:

- VERORDENING (EG) Nr. 1083/2006 VAN DE RAAD van 11 juli 2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1260/1999;
- VERORDENING (EG) Nr. 1080/2006 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 5 juli 2006 betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1783/1999;
- VERORDENING (EG) Nr.1828/2006 VAN DE COMMISSIE van 8 december 2006 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds, en van Verordening (EG) nr. 1080/2006 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling;
- BESCHIKKING C(2007) 6312 van 7 december 2007 tot goedkeuring van het Vlaamse EFRO doelstelling 2 – programma 2007 – 2013 (gewijzigd bij beschikking C(2010)7020 van 8 oktober 2010)

» Toelichting

Het doelstelling 2 - programma Vlaanderen 2007-2013 kende een effectieve start begin 2008 na de goedkeuring door de Europese Commissie bij beschikking C(2007) 6312 van 7 december 2007. Het beschikte over een globaal programmabudget van 500 miljoen euro, waarvan 201 miljoen euro EFRO – middelen, voor de ondersteuning van projecten over geheel Vlaanderen.

Het Agentschap Ondernemen werd door de Vlaamse Regering aangeduid als uniek loket en als beheers- en certificeringsautoriteit, verantwoordelijk voor het algemeen beheer en de financiële afhandeling van het programma.

In het kader van het programma werden initiatieven ondersteund binnen 4 prioriteiten:

1. Stimuleren van kenniseconomie en innovatie,
2. Bevorderen van ondernemerschap,
3. Verbeteren van ruimtelijk - economische omgevingsfactoren,
4. Bevorderen van de stedelijke ontwikkeling.

Het programma kende een vlotte uitvoering. Aan het eind van de programmaperiode (nog gevolgd door een bijkomende uitvoeringsperiode van 2 jaar) was het volledige beschikbare budget toegekend waarbij 498 projecten werden gesteund.

Overzicht EFRO-steun

	Beschikbaar/toegekend in M euro	Projecten
Prioriteit 1	48.2	189
Prioriteit 2	33.2	157
Prioriteit 3	63.2	87
Prioriteit 4	48.2	51
Programmawerking	8.1	14
Totaal	200.9	498

Binnen de prioriteiten kenniseconomie en ondernemerschap verliep dit via projectoproepen rond o.m. kennisdiffusie, cleantech, ICT - stimulering bij kmo's, innovatie-infrastructuur, energie-efficiëntie in de sociale huisvesting, interregionale samenwerking, ondernemerschap (algemeen), preventief bedrijfsbeleid en renovatie van handelspanden.

Binnen prioriteit 3 betrof het de ontsluiting/revitalisatie van bedrijventerreinen, logistieke infrastructuur, bedrijfshuisvesting, opleidings- en vormingsinfrastructuur en sociale economie - projecten. Binnen prioriteit 4 werden geïntegreerde stedelijke projecten goedgekeurd in de centrumsteden en het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, gericht op het versterken van het economisch draagvlak en het verbeteren van mobiliteit en leefbaarheid. Tevens werden in Antwerpen en Gent een aantal kleinschalige projecten in achtergestelde buurten ondersteund, welke de wijken als geheel opnieuw aantrekkelijk moeten maken voor wonen en werken.

Voor projecten met een economische finaliteit, werd sinds de start van het programma tot 31 december 2014, een bedrag van 91.076.795 euro aan cofinanciering in het Hermesfonds vastgelegd (waarvan 3.284.274 euro in 2014).

De activiteiten binnen dit programma hadden in 2014 voornamelijk betrekking op de efficiënte opvolging van de goedgekeurde projecten, de tijdige afhandeling/controle van betalingsaanvragen, de afsluiting van beëindigde projecten en de monitoring van niet-benutte middelen (ingeval van lagere uitgaven dan geraamd).

Naast de verdere uitvoering van het lopende programma werden tevens de nodige acties ondernomen voor de voorbereiding en operationalisering van de volgende programmaperiode 2014 – 2020. De Entiteit Europa Economie stond in voor de coördinatie van de werkgroep, belast met de opstelling van het nieuwe EFRO-programma.

Na besprekingen tussen de 3 Gewesten inzake de verdeling van de Belgische enveloppe, beschikt het nieuwe programma over een EFRO-budget van 173 miljoen euro, verdeeld over 4 prioritaire assen (naast de programmawerking):

1. Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie: gericht op slimme specialisatie en kennisvalorisatie van onderzoek;
2. Versterken van het concurrentievermogen van kmo's: gericht op het stimuleren van ondernemerschap en het ondersteunen van groei en internationalisatie bij kmo's door het versterken van het kennispotentieel en de capaciteit voor internationaal ondernemen;
3. Bevorderen van de overgang naar een koolstofarme economie: gericht op het verbeteren van de energie - efficiëntie in de woningbouwsector en bij kmo's, de reductie van CO² (stedelijke mobiliteit) en het stimuleren van hernieuwbare energiebronnen;

4. Stimuleren van een duurzame grootstedelijke ontwikkeling (van toepassing in Gent en Antwerpen): gericht op de aanpassing aan klimaatverandering, bescherming van het leefmilieu en de uitvoering van kleinschalige stedelijke projecten met economische hefboomfunctie;

De beschikbare EFRO-middelen zijn als volgt verdeeld:

Tabel: Verdeling beschikbaar EFRO - budget

	Prioriteiten	Beschikbaar budget (Meuro)
Pr. 1	Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie	69,5
Pr. 2	Versterking van het concurrentievermogen van kmo's	34,9
Pr. 3	Ondersteunen van overgang naar koolstofarme economie	45,3
Pr. 4	Bevorderen van een duurzame stedelijke ontwikkeling	16,9
Pr. 5	Programmawerking	6,9
	Totaal	173,5

Het programma werd door de Europese Commissie goedgekeurd bij beschikking van 12 december 2014. Na de installatie van het bevoegde Comité van Toezicht, zullen de eerste projectoproepen in maart 2015 kunnen worden gelanceerd.

4.2. Een efficiënt beheer van het EFRO-fonds: transnationale programma's – Doelstelling 3 gebieden Interreg

EFRO Interreg is een verzamelnaam voor meerdere programma's die - samen met andere EU Fondsen of programma's (bijv. Horizon 2020) functioneren binnen hetzelfde EU 2020 kader gericht op duurzame groei en jobs.

Agentschap Ondernemen coördineert het beheer en de uitvoering van de 9 Interreg programma's waarin Vlaanderen participeert en beschikt met het Hermes Fonds over een instrument dat kan instaan voor de cofinanciering van economische projecten.

Voor de periode 2000-2006 bedroeg het bedrag aan EFRO middelen dat Vlaanderen kon inzetten voor deelname aan de grensoverschrijdende - transnationale - en interregionale programma's nog 53 miljoen euro. Voor de doelstelling-3 programma's 2007-2013 liep dit bedrag op tot 118,5 miljoen euro. Voor de periode 2014-2020 is dit bedrag inmiddels verder opgelopen tot 172 MEUR.

Concreet beheert het Agentschap vier grensoverschrijdende, twee transnationale en drie interregionale operationele (meerjaren)programma's die ook voor de periode 2014-2020 verder gezet zullen worden.

Samen met het EFRO Vlaanderen programma vormen Interreg programma's het EFRO luik van het Cohesiebeleid in Vlaanderen. Binnen dit EFRO luik wordt volop gefocust op de transformatie of structurele aanpassing van onze regionale economie.

Alle Interreg programma's focussen op een beperkt aantal aspecten van kernthema's uit EU2020 die op hun beurt doorvertaald worden naar de context van een programmagebied:

- Overgang naar een kenniseconomie en versterking van innovatie
- Overgang naar een koolstofarme economie
- Versterken van het concurrentievermogen van kmo's
- Valorisatie en duurzaam gebruik van milieu en/of hulpbronnen.

Kernthema's als klimaatverandering en een verbetering van de levenskwaliteit voor burger kleuren verder mee de invulling van deze thema's.

De Interreg programma's zullen in Vlaanderen in grote mate ingezet worden als een versterkend instrument ten opzichte van het programma EFRO Doelstelling 2 Vlaanderen.

De volgende EFRO - middelen zijn voor de verschillende programma's beschikbaar gesteld door de deelnemende regio's en lidstaten voor de periode 2014-2020.

EFRO - middelen beschikbaar gesteld door de deelnemende regio's en lidstaten voor de periode 2007-2013

Programma's	EFRO-budget
Grensoverschrijdende programma's (IVA)	
Grensregio Vlaanderen-Nederland	152 miljoen
Euregio Maas-Rijn	96 miljoen
Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen	170 miljoen
2 Zeeën	257 miljoen
Transnationale programma's (IVB)	
Noordzee Regio	167 miljoen
Noordwest Europa	396 miljoen
Interregionale programma's	
Interregionaal samenwerkingsprogramma (Interreg IVC)	359 miljoen
URBACT II	74 miljoen
INTERACT II	39 miljoen

De participatie aan Interreg programma's door Vlaamse promotoren bleef in 2014 nagenoeg onveranderd aangezien er geen grootschalige of reguliere projectoproepen meer georganiseerd werden.

De Interreg IV programma's omvatten ruim 800 goedgekeurde projecten. In ruim 440 van deze projecten waren Vlaamse projectuitvoerders betrokken als begunstigde van EFRO steun. Deze Vlaamse projectuitvoerders stonden voor een gemobiliseerd projectbudget van 415 miljoen euro waarvan 190 miljoen euro aan EFRO-steun voor projecten in Vlaanderen rond kenniseconomie en innovatie, milieu en energie, connectiviteit en transport alsook leefbare steden en gemeenschappen.

Gedurende 2014 werden slechts twee nieuwe Hermes cofinancieringsdossiers goedgekeurd voor een bedrag van 245.911,75 euro (totale projectkost 702.605,00 euro) goed voor een gemiddeld cofinancieringspercentage van 35%. Het betrof telkenmale Interreg IV projecten. Er werden nog geen toezeggingen gedaan in het kader van Interreg V projecten.

Het Hermes fonds stond op 31/12/2014 in voor de cofinanciering van 66 Interreg IV dossiers voor een steunbedrag van 22.820.442,19 euro (totale projectkost 83.166.843,40 euro). Het gemiddelde Hermes cofinancieringspercentage bedroeg hiermee 27,44%.

Meer gedetailleerde informatie over de uitvoering van het Interreg programma's in Vlaanderen. vindt men op <http://www.agentschapondernemen.be/efro> onder de rubriek "EFRO in Vlaanderen én Europa".

4.3. Het Enterprise Europe Network (EEN)

Het Enterprise Europe Network is een initiatief van de Europese Commissie (DG Ondernemingen en Industrie) dat de Europese kmo's wil ondersteunen en adviseren. De netwerkpartners zijn stevig verankerd in de diverse Europese regio's en goed geplaatst voor het verlenen van informatie omtrent Europese regelgeving en financiering, voor het faciliteren van bedrijvencontacten en het helpen opstarten van transnationale innovatieve projecten. Enterprise Europe Network Vlaanderen behoort tot een netwerk van meer dan 600 partnerorganisaties in de EU, met 4.000 ervaren medewerkers.

Infosessies en workshops

In 2014 organiseerde de dienst Enterprise Europe Network Vlaanderen van Agentschap Ondernemen 11 infosessies en workshops voor ondernemingen (hetzij centraal in Brussel, hetzij in de provincies). Hiermee werden 373 Vlaamse ondernemers bereikt. De onderstaande thema's kwamen daarbij aan bod:

- CE-markering machinerichtlijn
- CE-markering medische hulpmiddelen (2 sessies)
- CE-markering bouwproducten, machines en laagspanningsproducten
- Vlaamse dag van de CE-markering
- Justice4growth: hoe ga ik om met disputen bij het zakendoen in de EU?
- OSHA: veiligheid en gezondheid op het werk
- REACH + GHS verordening
- Business meets academia: de duurzame mobiliteit van de toekomst
- Goede en betrouwbare partners in het buitenland: hoe vind ik ze?
- EASME in het kader van COSME

Kmo-feedback

Enterprise Europe Network Vlaanderen (team Agentschap Ondernemen) nam ook deel aan openbare consultaties van de Europese Commissie. In dit kader werd 1 rondetafelgesprek en 1 bevraging georganiseerd om feedback te verzamelen over Europese beleidsthema's bij kmo's en hun vertegenwoordigers. Dit resulteerde in 228 ingevulde enquêtes en 24 deelnemers aan het rondetafelgesprek. In 2014 werden volgende thema's behandeld:

- Food labelling
- De Small Business Act (SBA)

Europese Dienstenrichtlijn

Agentschap Ondernemen is het *middle office* voor de implementatie van de Europese Dienstenrichtlijn (EDRL). Ook hier werkt Enterprise Europe Network Vlaanderen actief aan mee, door het organiseren van infosessies, het beheer van een meldpunt voor Vlaamse ondernemers die inzake EDRL in het buitenland problemen ondervinden en het beantwoorden van individuele ondernemersvragen in dit domein. Zo werden in 2014 enkele individuele cases van Vlaamse ondernemers in de buurlanden Nederland, Frankrijk en Luxemburg begeleid.

Samenwerking met stakeholders

In de eerste plaats wordt erover gewaakt dat de werking van Enterprise Europe Network Vlaanderen ingebed is in de kwalitatieve dienstverlening van het Agentschap Ondernemen om zo een toegevoegde waarde en een Europese dimensie te bieden aan de acties van het Agentschap Ondernemen. Maar

daarnaast is er ook frequent overleg met andere Vlaamse stakeholders en overheidsdiensten (IWT, FIT, Agentschap Binnenlands Bestuur...) om zo te komen tot een werkbare samenwerking en een adequate doorverwijzing ten dienste van de kmo. Met eenzelfde doel voor ogen worden ook regelmatig afspraken gemaakt en gezamenlijke acties ondernomen met het middenveld in het Vlaamse ondernemerslandschap.

Adviesverlening

Enterprise Europe Network Vlaanderen behandelde in 2014 in totaal 181 vragen voor gespecialiseerd advies van ondernemers en leverde hiervoor een gepersonaliseerd dossier aan. Daarnaast werden 255 bedrijven ter plaatse bezocht voor een intensere begeleiding.

Partnering services

Om de samenwerking van Enterprise Europe Network Vlaanderen meer bekendheid te geven, werd in 2014 een aparte brochure 'Op zoek naar nieuwe handelspartners in het buitenland?' aangemaakt waarin die samenwerking nader wordt toegelicht en waarin de agenda met internationale bedrijvencontactdagen voor het lopende jaar is opgenomen.

In 2014 werden 268 Vlaamse bedrijven begeleid door Enterprise Europe Network Vlaanderen naar aanleiding van de volgende events met een brokerage luik:

- Twee uitgaande bedrijvenmissies naar Wenen, Graz & Linz (AT) en Boekarest & Constanta (RO).
- De Mission for Growth Italy (Palermo, IT) en de Mission for Growth Belgium (La Louvière, BE).
- De vakbeurzen Amsterdam Fashion Week (Amsterdam, NL), Tavola (Kortrijk, BE), European Seafood Exposition (Brussel), Sport Tech Match (Sheffield, UK), Space (Rennes, FR), Special Olympics (Antwerpen, BE), Innotrans Business Days (Berlijn, DE), Ecoprocura (Gent, BE), Fire-safe Textiles and Plastics (Gent, BE), Food Matters Live (Londen, UK), AMBA (Gent, BE).

Tijdens deze brokerage events hadden 121 Vlaamse ondernemers 259 meetings met buitenlandse bedrijven.

Om bedrijven op de hoogte te houden van nieuwe buitenlandse zakenvoorstellen die door het netwerk verspreid worden, verstuurt Enterprise Europe Network Vlaanderen maandelijks een elektronische *Business Cooperation Newsletter* met een overzicht van de meest relevante zakenvoorstellen van die maand. Op die manier werden in 2014 maandelijks 196 bedrijven bereikt die interesse toonden voor deze dienstverlening.

De samenwerking van Enterprise Europe Network Vlaanderen via Agentschap Ondernemen heeft ertoe geleid dat in 2014 in totaal 23 *Partnership Agreements* tot stand kwamen tussen Vlaamse en buitenlandse bedrijven.

Enterprise Europe Network Vlaanderen heeft in 2014 dus bijgedragen tot het realiseren van het Vlaams regeerakkoord en Vlaanderen In Actie Pact 2020, aangezien het bovenstaande gekaderd kan worden binnen het actiepunt 'De Open Ondernemer'. Kennisdeling en -diffusie over de grenzen heen en het internationaal (in hoofdzaak Europees) oriënteren van de Vlaamse ondernemer zijn immers kernopdrachten van de entiteit. En door middel van de organisatie van brokerage events, de facilitering van partnerschappen en de transnationale uitwisseling van *best practices* wordt de Vlaamse kmo in contact gebracht met zijn/haar collega's in de Europese Unie en daarbuiten.

Info rond aanbestedingen

De aanbestedingsdienst van Enterprise Europe Network Vlaanderen had in 2014 een klantenbestand van 95 bedrijven. Aan de hand van de *Tender Alert Service* krijgen deze bedrijven wekelijks via e-mail een op maat aangemaakte lijst met aanbestedingen die voor hen relevant zijn.

Daarnaast kunnen bedrijven via de website van Enterprise Europe Network Vlaanderen steeds gebruik maken van een eenvoudige zoekmachine om relevante overheidsopdrachten terug te vinden.

Geregeld verstrekt het team van het Agentschap Ondernemen bijkomende informatie omtrent transnationale overheidsopdrachten en verleent het assistentie aan ondernemers die op deze oproepen intekenen.

Erasmus voor Jonge Ondernemers

Enterprise Europe Network Vlaanderen coördineert in Vlaanderen ook het *Erasmus voor Jonge Ondernemers* programma, waardoor het bijdraagt aan de twee VIA-actiepunten 'De Lerende Vlaming' en 'De Open Ondernemer'. Dit programma werd op 1 januari 2009 door de Europese Commissie immers gelanceerd als onderdeel van de Small Business Act met als doel jonge ondernemers ervaring te laten opdoen bij ervaren gastondernemers in andere EU-lidstaten.

In 2014 hebben zich voor Vlaanderen 8 gastondernemers en 2 nieuwe ondernemers ingeschreven voor het programma. Hieruit zijn 9 uitwisselingen tot stand gekomen.

Om *Erasmus voor Jonge Ondernemers* meer bekendheid te geven, werden in 2014 geregeld infosessies georganiseerd en ondernemersbeurzen bezocht.

Succesverhalen en Good Practices

Enterprise Europe Network Vlaanderen publiceert regelmatig de succesverhalen van Vlaamse ondernemers die gebruik maakten van de dienstverlening om meer visibiliteit aan het netwerk te geven in de media. In 2014 speelde Enterprise Europe Network Vlaanderen een actieve rol in 9 succesverhalen die via verschillende mediakanalen werden verspreid.

In haar dagelijkse werking ontwikkelt Enterprise Europe Network Vlaanderen ook werkpraktijken die door het Europese netwerk als geheel als goede praktijk worden gevalideerd en die dienen als inspiratiebron voor andere netwerkpartners. In 2014 werd één praktijkvoorbeeld ingediend en gevalideerd door de Europese Commissie als voorbeeld voor andere netwerkpartners. Zij beschrijft een optimalisering van het reviewproces van samenwerkingsvoorstellen die door buitenlandse bedrijven en netwerkpartners opgesteld werden.

Deelname sectorgroepen

Binnen het Enterprise Europe Network wordt steeds meer aandacht besteed aan de werking in sectorgroepen. Een sectorgroep is een groep van netwerkpartners die zich tijdelijk verenigen met als doel specifieke noden van bedrijven uit een welbepaalde sector te lenigen. Met andere woorden, een sectorgroep is een platform waar netwerkpartners elkaar ontmoeten en intensief samenwerken rond bepaalde thema's. Op die manier doorkruisen de sectorgroepen de dagelijkse werking van het Enterprise Europe Network en versterken ze aldus. Enterprise Europe Network Vlaanderen is vertegenwoordigd in de volgende sectorgroepen:

- Creative Industries
- Automotive, Logistics and Transport
- Agro-food
- Services and Retail
- Tourism & Cultural heritage

Algemene promotie van Enterprise Europe Network Vlaanderen

Om de bekendheid bij ondernemingen in Vlaanderen te vergroten, heeft Enterprise Europe Network Vlaanderen in 2014 geopteerd om te werken met promotiefilms. Er werden 6 films gemaakt en uitgezonden op Kanaal Z op verschillende tijdstippen:

- 1 promotiefilm over het brokerage event tijdens het AMBA-congres aan de UGent
- 1 promotiefilm over de werking van Erasmus for Young Entrepreneurs met een getuigenis van een nieuwe ondernemer
- 1 promotiefilm over IPR
- 1 promotiefilm over de beurs en het brokerage event tijdens Tavola in Kortrijk (in het Nederlands, Frans en het Engels)
- 1 promotiefilm over het vinden van een internationale zakenpartner
- 1 promotiefilm over de bedrijvencontactdagen tijdens de Mission for Growth in La Louvière (in het Nederlands en het Frans)

Deze films zijn terug te vinden op de website van Enterprise Europe Network Vlaanderen (www.enterpriseeuropenvlaanderen.be) en op YouTube.

Om klanten te informeren over Europese topics en eigen acties verspreidt Enterprise Europe Network Vlaanderen tweemaandelijks een elektronische Nieuwsbrief.

Tot slot dient nog vermeld te worden dat het aantal unieke bezoekers van de website van Enterprise Europe Network Vlaanderen (www.enterpriseeuropenvlaanderen.be) in 2014 in totaal 2.168 bedroeg.

5. Beleidsopdrachten, bijzondere opdrachten en projecten

5.1. Startersondersteuning

» Wettelijk kader

- BVR van 24 april 2009 voor steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap;
- Bestek voor het generieke luik (lanceringsdatum: 24 januari 2011, onderhandelingsprocedure met bekendmaking): 2 miljoen euro;
- Bestek voor het generieke luik (lancering 19 december 2014, onderhandelingsprocedure)
- MB voor de oproep van 27 januari 2011: 2,5 miljoen euro.

Steun voor advies aan prestarters

In 2011 werd in het kader van de startersinitiatieven de nieuwe maatregel 'steun voor advies aan prestarters' gelanceerd. De prestarter krijgt in een begeleidingstraject een advies over de haalbaarheid van zijn of haar idee. De prestarter betaalt 100 euro voor het ganse traject (minimaal 2 individuele gesprekken en workshops), het Agentschap Ondernemen past 800 euro bij. De opdracht wordt uitgevoerd onder de naam 'Go4Business'. Tot einde 2014 werden volgende resultaten bereikt. 3.280 prestarters toonden interesse in de maatregel. 2.005 daarvan stapten effectief in het begeleidingstraject. Tot einde 2014 werden 1.263 haalbaarheidsrapporten afgeleverd aan de prestarters, 439 personen beëindigden het begeleidingstraject vroegtijdig en 303 prestarters waren nog in begeleiding aan het einde van 2014.

In de loop van 2013 werden onderhandelingen gevoerd met 3 partijen (Unizo, Deloitte en Starterslabo) om een vervolg aan de lopende opdracht te breien. Deze nieuwe opdracht start in 2015.

Naast dit generieke spoor, is er ook specifieke aandacht voor een aantal doelgroepen, namelijk prestarters met een hoog groeipotentieel, vrouwen, allochtonen, ouderen en personen met een arbeidshandicap.

Volgende projecten krijgen ondersteuning:

- Vrouwen: Ondernemer in Zich(t) (Markant, Zenitor, Unizo)
- Allochtonen: AZO! (Stebo en Gusto)
- Starters met groeipotentieel: Bryo (Voka)
- Arbeidsgehandicapten: Z²O (GTB)
- 50+: Start50plus (Neos, Zenito, Integraal, Unizo)

Deze projecten liepen allemaal af tussen februari en augustus 2014. Begin 2014 werd dan ook de oproep tot lidmaatschap van het stakeholderplatform prestart voor doelgroepen gelanceerd, zodat continuïteit zal bestaan in de dienstverlening gericht op doelgroepen.

Volgende projecten krijgen ondersteuning:

- Allochtonen: AZO! (Stebo en Gusto)
- Arbeidsgehandicapten: Z²O (GTB)
- 50+: Start50plus (Integraal)
- Jongeren: Jongerencoöperatie (Formaat en Arteveldehogeschool)
- Armoede: Microstart
- Hefboom

Oproep startersinitiatieven

De oproep startersinitiatieven sluit aan bij de prestartersmaatregel en wil via projectsubsidies een kader bieden om continuïteit te realiseren voor de begeleiding en omkadering van (specifieke groepen van) starters.

Mensen die net gestart zijn met een onderneming of jonge ondernemingen kunnen geen beroep meer doen op de prestarterssteun. Zij hebben nochtans ook nood aan informatie en begeleiding. De oproep ondernemerschap wil een kader bieden aan projecten die gericht zijn naar starters om zo te voorzien in blijvende dienstverlening naar starters toe. In het generieke luik van deze oproep wordt er ruimte voorzien voor steun voor het informeren, inspireren en coachen van starters.

Verder zijn er in de oproep drie luiken gericht op 'starters in creatieve sectoren', 'starters in kennisintensieve diensten & vrije beroepen' en 'kennisgebaseerde bedrijven en spin-offs'. De oproep sluit hiermee aan bij verschillende beleidskaders waarbinnen ondernemerschap voor bepaalde doelgroepen wordt gestimuleerd.

Het is de bedoeling dat in de projecten die gesubsidieerd worden, extra aandacht wordt besteed aan een aantal specifieke items die bij starters (generiek of binnen de doelgroepen) meer spelen dan bij de gemiddelde ondernemer en hen hierrond zowel te informeren als daadwerkelijk te ondersteunen.

De oproep werd gelanceerd op 22 januari 2013. De uiterste indieningsdatum was 25 april 2013. In totaal werden er 50 projectvoorstellen ingediend, voor een totaal gevraagd subsidiebedrag van meer dan 19,5 miljoen euro.

Op 24 oktober 2013 ondertekende de minister de steunbesluiten voor de 3 specifieke doelgroepen voor het verlenen van steun aan:

- 4 projecten in het luik starters in creatieve sectoren (in totaal 1.525.630,92 euro aan toegekende subsidies);
- 1 project in het luik starters in kennisintensieve diensten en vrije beroepen (432.100 euro);
- 8 projecten in het luik kennisgebaseerde bedrijven en spin-offs (in totaal 3.410.519,35 euro)
- Voor het generieke luik naar projecten voor steun voor advies aan starters ondertekende de minister op 18 december 2013 het steunbesluit. In dit luik worden 4 projecten gesteund voor een totaalbedrag aan toegekende subsidies van 1.148.706 euro.

Daarnaast kregen ook onderstaande projecten gericht op starters sinds december 2013 steun van het Agentschap Ondernemen.

- Creatieve Starters Netwerk - Flanders District of Creativity
- KEA - Flanders Business School
- The Second Phase - The Second Phase vzw
- Doordacht Ondernemen - UNIZO

5.2. Gazellesprong

De Gazellesprong wil er voor zorgen dat Vlaanderen in 2020 tot de Europese top 5 behoort op vlak van snelgroeiende ondernemingen. Met een gecoördineerde aanpak wil de Vlaamse overheid werken aan een cultuuromslag in de samenleving en de groeiambities van ondernemingen aanwakkeren. Het begeleidingsprogramma helpt bedrijven bij de groeipijnen die met een sterke en snelle groei gepaard gaan en bij de overgang van een lokale naar internationale markt.

Het gazellebeleid wordt uitgebouwd met een stakeholderplatform waarin eind 2012 (na publicatie van een oproep) acht stakeholders werden geselecteerd, met name Voka, Unizo, Agoria, Antwerp Management School, Innotek, SPK, BAN Vlaanderen en iMinds. Voor de advisering en coaching werkt het Agentschap Ondernemen samen met erkende dienstverleners.

Bij de opstart van de Gazellesprong werden groeibedrijven bevestigd over de groeipijnen die zij ervaren:

- interne organisatie: management, personeel, processen en systemen aanpassen aan de veranderde omstandigheden ten gevolge van de groei
- aangepaste financiering
- kennis exploiteren en intellectuele eigendom beheren

Het aanbod aan bedrijven bestaat uit drie pijlers:

1. Informatieverstrekking en opleidingen voor bedrijven die zelf hun weg zoeken om groeiknelpunten te overwinnen. De acht geselecteerde platformleden staan daarvoor in en krijgen daarvoor financiële steun krijgen van het Agentschap Ondernemen;
2. Specifieke steunmaatregelen voor bedrijven met voldoende groeiambitie en groeipotentieel.
3. Bedrijven met internationaal groeipotentieel worden uitgenodigd om deel te nemen in een specifiek netwerk waar zij ervaring kunnen uitwisselen. Bij de vormgeving van dit netwerk zullen de acht geselecteerde platformleden een belangrijke rol krijgen.

De specifieke steunmaatregelen voor bedrijven met voldoende groeiambitie en groeipotentieel zijn:

- de opportuniteitsanalyse;
- de aanwervingspremie en
- de coaching bij internationale groei.

De opportuniteitsanalyse is een strategie-oefening voor geselecteerde bedrijven. De platformleden staan in voor de preselectie van groeibedrijven. De geselecteerde bedrijven krijgen een subsidie van 75% om de externe adviseurs te betalen. Deze externe adviseurs bieden hulp bij de detectie van knelpunten voor groei en bij het vastleggen van acties die het groeipotentieel ontsluiten. Zij gebruiken daarvoor een instrument dat de Antwerp Management School en de Universiteit Hasselt ontwikkelden op basis van de noden van groeibedrijven. Na het advies krijgen de ondernemingen begeleiding bij de uitvoering van de acties.

De bedrijven die de opportuniteitsanalyse doorlopen krijgen van het Agentschap Ondernemen een overzicht van relevante ondersteuningsmaatregelen en doorverwijzingen naar instanties en middenveldorganisaties voor de realisatie van het actieplan dat werd opgemaakt.

In de periode 2014-2015 willen de platformleden 374 bedrijven met groeipotentieel vinden. Einde 2014 was dit de stand van zaken:

- 66 bedrijven zijn bezig met de opportuniteitsanalyse of de uitvoering van het actieplan dat er op volgt;
- 79 bedrijven voldoen aan de voorwaarden voor de opportuniteitsanalyse en zijn in onderhandeling met adviseurs;
- 24 bedrijven werden gedetecteerd maar voldeden bij nader inzien niet aan de voorwaarden;
- voor 15 bedrijven is de nominatie nog in onderzoek.

De aanwervingspremies zijn het tweede instrument dat specifiek voor de Gazellesprong werd ontwikkeld. Gazellen kunnen een subsidie van maximaal 20.000 euro vragen voor het aanwerven van een groeimanager of exportmanager.

Een groeimanager is verantwoordelijk voor de verdere uitbouw van de gehele organisatie of een specifiek deel ervan en om de structuren aan te passen aan de groei van de onderneming. Een exportmanager ontdekt en ontwikkelt nieuwe markten en scherpt de bedrijfsstrategie aan.

Einde 2014 was dit de stand van zaken:

- 48 bedrijven vroegen subsidie voor de aanwerving van een kennismanager groei. 22 van deze aanvragen werden goedgekeurd. 4 dossiers waren nog in behandeling;
- 22 bedrijven vroegen subsidie voor de aanwerving van een kennismanager export. 13 van deze aanvragen werden goedgekeurd. 2 dossiers waren nog in behandeling.

Bedrijven met internationale groeiambities en -potentieel kunnen voor de realisatie van hun actieplan een beroep doen op de ervaring van andere groeiers en gespecialiseerde coaches. Als zij een erkende coach inschakelen, wordt met de kmo-portefeuille 50% van het goedgekeurde project gesubsidieerd, met een maximum van 10.000 euro.

Heel het bovenstaande kadert in de ontwikkeling van de 'competenties' van de gazelle-ondernemer.

Daarnaast volgt de gazellesprong ook een belangrijk spoor inzake het ontwikkelen van 'ambities' van ondernemers en ondernemingen. De doelstelling is die ambities op een hoger niveau te brengen en zo een verandering in de ondernemerscultuur op gang te brengen om meer gevestigde bedrijven aan te zetten om ambitieus te zijn op vlak van groei en internationalisering.

Meer informatie is te vinden op www.agentschapondernemen.be/themas/snelle-groeiers-gazellen

5.3. Opvolging en overname

De uitvoering van het Masterplan voor opvolging en overname 2011-2014 werd afgerond. Het Masterplan omvat een reeks acties op het vlak van bewustmaking, informatieverstrekking en begeleiding die moeten leiden tot meer geslaagde bedrijfsoverdrachten in de Vlaamse ondernemingen en vermijden dat expertise en know-how verloren gaan. Dit werd geflankeerd door fiscale maatregelen en financiële stimuli.

Dit beleid is ontwikkeld vanuit drie dimensies: de fasen van het opvolgingsproces, de aspecten van het opvolgingsproces en de stakeholders in het opvolgingsproces. Bij de realisatie ervan is nauw samengewerkt met de leden van het stakeholdersplatform enerzijds en met de erkende dienstverleners in de KMO-P anderzijds.

Bedrijfsoverdracht is een complex proces waarbij zowel menselijke, juridische, fiscale als financiële aspecten een rol spelen. De ondernemer dient zich daarvan bewust te zijn zodat hij de overdracht tijdig kan voorbereiden. Hij dient gemakkelijk toegang te vinden tot de nodige informatie, advies en begeleiding.

Daar waar in een eerste fase het beleid vooral gericht was op overdragers werd naderhand ook gefocust op starters die een bedrijf wensen over te nemen, familiale opvolgers en groeiers door overname.

Het Masterplan werd in de loop van het jaar ook grondig geëvalueerd met het oog op de nieuwe beleidsnota. Een prioriteitenplan werd uitgewerkt.

Acties op vlak van bewustmaking

De kern van de bewustmaking bestaat uit mekaar versterkende acties nl.

- de brief van de minister
- de mediacampagne rond de Week van de Bedrijfsoverdracht.

Eind september 2014 werd de brief van Minister Muyters verstuurd naar 23.869 ondernemers uit de leeftijdscategorie 55-70 jaar. De mailing bevatte naast de brief, ook een uitnodiging voor het aanvragen van het infopakket bedrijfsoverdracht, een uitnodiging voor de Week van de Bedrijfsoverdracht en de Beurs Ondernemen, en de folder 'Al gedacht aan opvolging?'. De mailing werd verder ondersteund door een mediacampagne met advertenties in kranten en vakbladen alsook radiospots. De effectiviteit van de campagne werd geëvalueerd in 2012.

Nieuw in 2014 was, dat ook de gemeenten werden betrokken bij de bewustmaking. Daartoe werden in juli 2 mailings verstuurd, één naar de ambtenaren lokale economie en één naar de gemeentelijke diensten informatie/communicatie. Het Agentschap Ondernemen verkreeg ook de medewerking van VVSG voor opname van een artikel in hun e-zine van september. Het uiteindelijke resultaat was dat 63 gemeenten (= 20%) een vermelding opnamen op hun website of in hun infoblad. Dat de gemeenten er veel belang bij hebben is duidelijk gebleken uit recent onderzoek naar de oorzaken van leegstaande handelspanden. Dit heeft uitgewezen dat 27% ervan het gevolg is van pensionering/gebrek aan opvolging.

Acties op vlak van informatieverstrekking

Het beschikbare aanbod aan informatie wordt transparant gemaakt door middel van:

- Het gratis informatiepakket bedrijfsoverdracht
- De Week van de Bedrijfsoverdracht
- Infosessies
- Adviesmarkten met gratis 1-op-1 gesprekken over diverse aspecten van bedrijfsoverdracht

- Vormingsprogramma's
- De website met:
 - Informatie over de verschillende aspecten van het opvolgingsproces
 - Zelftests
 - Een agenda van seminaries en evenementen
 - Filmpjes over het thema
- Nieuwsbrieven.

In 2014 werden 631 infopakketten bedrijfsoverdracht aangevraagd bij het agentschap. Dit brengt het totaal sinds 2011 op 4228. Het infopakket werd geëvalueerd op haar effectiviteit in het jaar 2013.

De Week van de Bedrijfsoverdracht vond voor de vierde keer plaats de laatste week van oktober. Verschillende partners organiseerden 40 infosessies/workshops gespreid over gans Vlaanderen. 500 ondernemers namen eraan deel. Daarnaast waren ook elke dag individuele adviesgesprekken mogelijk bij verschillende partners.

Op de Beurs Ondernemen tijdens de Week kenden de plenaire sessies veel bijval met meer dan 300 inschrijvingen. Ondernemers getuigden daar samen met hun adviseur of coach over het verloop van hun overdracht of opvolging.

Nieuw dit jaar was het adviescafé op de Beurs Ondernemen waar ondernemers in een losse sfeer een vrijblijvend gesprek konden hebben met een adviseur of coach. 64 adviesgesprekken vonden er plaats met 20 adviseurs/coaches. Naar aanleiding daarvan werden individuele fiches per adviseur/coach opgemaakt met olijsting van hun specialismen.

Met de opleidingspakketten bedrijfsoverdracht gericht naar 4 doelgroepen

- Starters die willen overnemen
- Groeiers die willen overnemen
- Ondernemers die zich voorbereiden op de verkoop van hun onderneming
- Familiale opvolging

werd in 2013 een waardevol product ontwikkeld en uitgetest. In 2014 werd een aanvang genomen met de uitrol van die pakketten door de leden van het stakeholdersplatform.

Op regelmatige basis werden artikels over het thema verspreid via de e-nieuwsbrief van het agentschap. Ook werd in 2014 de basis gelegd voor een trimestriële e-nieuwsbrief van het stakeholdersplatform die zal verstuurd worden naar de aanvragers van het infopakket.

Acties op vlak van begeleiding

De ondernemer kan in het kader van specifieke begeleiding beroep doen op de tussenkomst van de kmo-portefeuille voor

- Coaching
- Strategisch advies bij het opmaken van een overdrachtsplan.

In 2014 werden 8 coachingtrajecten betaald voor een bedrag van 39.205 euro. Daarnaast werden ook 14 overdrachtsplannen gesubsidieerd voor een bedrag van 178.905 euro.

De steunmaatregel strategisch advies bij het opmaken van een overdrachtsplan werd in 2014 geëvalueerd. Uit die evaluatie is gebleken dat bijstellingen nodig zijn opdat meer ondernemers van de steunmaatregel zouden kunnen gebruik maken.

Ook tijdens de twee netwerkdagen voor dienstverleners die in 2014 werden georganiseerd in Hasselt en Gent, werden de steunmaatregelen onder de loep genomen. Samen met de dienstverleners werd gezocht naar oplossingen om het aantal steunaanvragen op te drijven en de dienstverleners beter zichtbaar te maken. De nieuwe folder voor dienstverleners werd verspreid.

Fiscale maatregelen

Sinds 1 januari 2012 is de schenking van een familiale onderneming vrijgesteld van schenkingsrechten. Deze maatregel werd ingevoerd om de ondernemers ertoe aan te zetten tijdig hun bedrijf over te laten en is duidelijk een succes gebleken.

Financiële stimuli

Met de verbreding van de producten van PMV, in het bijzonder de Winwin-lening en de Groeimezzanine is grotendeels tegemoet gekomen aan de noden van de ondernemer.

Het stakeholdersplatform

Het agentschap werkt samen met de leden van het stakeholdersplatform voor het uitvoeren van onderzoeksopdrachten, het organiseren van infosessies, peterschapsprojecten en opleidingen.

Het stakeholdersplatform is samengesteld uit klantgerichte partners enerzijds en kennisinstellingen anderzijds. De werking werd in 2014 verlengd en is verzekerd tot 30 juni 2015.

5.4. Handelsvestigingen- en detailhandelsbeleid

» Wettelijk kader

- Winkelen in Vlaanderen 2.0, beleidsprogramma goedgekeurd door de Vlaamse Regering in 2012
- Wet van 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen waarvoor de gewesten conform de 6de staatshervorming bevoegd zijn geworden vanaf 1 juli 2014.
- protocol van 15 mei 2014 tussen onder meer de Federale Staat en het Vlaamse Gewest n.a.v. de zesde staatshervorming

» Toelichting

Handelskernversterking in de gemeenten

Eind 2012 werd een budget van 13 miljoen euro vastgelegd voor het programma handelskernversterking. Dit programma bestond uit drie luiken:

- een eerste en tweede luik bestond uit een wedstrijdformule rond respectievelijk kernversterkende maatregelen (75 projecten werden goedgekeurd) en rond de renovatie van handelspanden (12 gemeentelijke renovatiereglementen die door de Vlaamse overheid gefinancierd worden) werden goedgekeurd. Sommige projecten moesten nog aan bepaalde voorwaarden voldoen vooraleer ze effectief konden van start gaan. Intussen zijn alle projecten opgestart. Het Agentschap Ondernemen heeft een sjabloon/set van indicatoren ter beschikking gesteld voor de rapportering over het eerste werkjaar zodat ook de eerste uitbetalingen kunnen volgen in 2015.
- een derde luik bood (biedt) de mogelijkheid van subsidie-aanvragen voor de aankoop (en renovatie) van handelspanden door lokale besturen zodat deze lokale besturen een hefboom in handen krijgen om hun commercieel strategische visie te bewerkstelligen. In 2013 werden drie dossiers gesubsidieerd, in 2014 ook nog 3. Voor dit luik kon uitbetaling indien gewenst meteen na de aankoop gebeuren. Zo werd in 2014 voor één dossier 270.000 euro uitbetaald .

Handelsvestigingenbeleid

Als gevolg van de zesde staatshervorming zijn de gewesten bevoegd geworden voor het handelsvestigingenbeleid. In afwachting van de inwerkingtreding van een eigen Vlaamse regelgeving (zie verder) terzake, blijft de wet van 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen nog van toepassing. Een sociaal-economische vergunning wordt verleend door het College van Burgemeester en Schepenen en is vereist voor:

- nieuwe handelsvestigingen van kleinhandelsbedrijven met een netto handelsoppervlakte van meer dan 400 m², waarbij onder “nieuw” moet begrepen worden zowel nieuw te bouwen als hebbende een nieuw assortiment;
- de uitbreidingsprojecten voor een handelsvestiging die reeds een sociaal-economische vergunning heeft verkregen, voor zover die uitbreiding meer bedraagt dan 20% van de netto handelsoppervlakte met een minimumplafond van 300 m² netto handelsoppervlakte;
- de verhuizingen met of zonder uitbreiding, voor zover die verhuizingen niet in dezelfde gemeente plaatshebben, binnen een straal van maximum 1 000 meter, waarbij de afstanden moeten berekend worden tussen de twee punten die het dichtst bij de respectieve zones van beide gekadastrateerde percelen liggen.

De wet voorzag in een adviescomité en een beroepsinstantie:

1° het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie, NSECD, met als taak (een niet-bindend) advies te verlenen aan het College van Burgemeester en Schepenen met betrekking tot concrete

aanvragen van sociaal-economische vergunningen. Het advies moet gevraagd worden voor alle aanvragen van zodra de netto-handelsoppervlakte 1.000 m² overtreft.

Vanaf 1 januari 2015 zal het secretariaat van het NSECD niet meer waargenomen worden door de F.O.D. Economie, maar door het AO. De organisatie van deze overdracht werd in 2014 voorbereid. Twee personeelsleden van het huidige NSECD komen naar het Agentschap Ondernemen om het Vlaams sociaal-economisch Comité voor de Distributie te ondersteunen.

2° het Interministerieel Comité voor de Distributie, ICD, dat vanaf 1 juli 2014 georganiseerd wordt door de gewesten. Teneinde onder meer te zorgen voor een geldige nieuwe samenstelling van dit interministerieel beroepscomité en het Agentschap Ondernemen te belasten met de organisatie van de secretariaatswerking keurde de Vlaamse Regering op 25 april 2014 het besluit goed dat de werking en organisatie van het Interministerieel Comité voor de Distributie regelt, dit ter vervanging van het desbetreffende KB.

Speciale aandacht ging ook naar de communicatie t.a.v. de lokale besturen m.b.t. deze wijzigingen.

Tussen 1 juli 2014 en 31 december 2014 werden 11 beroepsdossiers ingediend, waarvan er 9 in 2014 werden behandeld:

- 5 vergunningen werden verleend;
- 1 vergunning werd gedeeltelijk verleend;
- 2 vergunningen werden geweigerd
- 1 aanvraag was onontvankelijk.

Tegen 3 ICD-beslissingen werd in beroep gegaan bij de Raad van State. Dit heeft extra bestelopdrachten tot gevolg in het kader van raamovereenkomsten met advocatenkantoren.

Tegelijk zijn er nog 6 dossiers met lopende geschillen tegen beslissingen van het toenmalige federale ICD die aan het Vlaams Gewest zijn overgedragen. Hiervoor geeft het Agentschap Ondernemen zelf geen nieuwe bestelopdrachten, maar conform het protocol van 15 mei 2014 tussen onder meer de Federale Staat en het Vlaamse Gewest, moet het Agentschap Ondernemen wel instaan voor de uitbetaling van de advocatenkosten en de eventuele schadevergoedingen.

Intussen werden de eerste stappen gezet om tot een nieuw decretaal kader te komen door de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van het voorontwerp van decreet op het Integraal Handelsvestigingenbeleid van 14 februari 2014. Dit voorontwerp van decreet werd voor advies voorgelegd aan de SERV en de SARO. Inmiddels is dit voorontwerp van decreet ook herwerkt teneinde afstemming te bekomen met decreet Omgevingsvergunning.

Kennisnetwerk detailhandel

Het Efro-project Kennisnetwerk Detailhandel, een samenwerking tussen Agentschap Ondernemen en de 5 Vlaamse provincies, lanceerde in februari 2014 de portaal-site www.detailhandelvlaanderen.be. De portaal heeft als voornaamste doelgroep lokale beleidsmakers detailhandel. De website ontsluit op toegankelijke wijze de in het kader van het project verzamelde data over vraag en aanbod in detailhandel aan de hand van een feitenfiche voor iedere gemeente. De portaal-site biedt verder informatie over steunmaatregelen, interessante studies, trends, goede praktijken, ... Na een jaar heeft de portaal 28.000 bezoekers, 160 volgers op Twitter en 1.050 abonnees voor de nieuwsbrief. De 308 steden en gemeenten kregen verder ook nog een persoonlijke SWOT-analyse. Verder werd ook nog een onderzoek opgestart bij eigenaars van leegstaande handelspanden naar de oorzaken van die leegstand. Dat onderzoek moet ook

beleidsaanbevelingen opleveren. Een ander onderzoek heeft als onderwerp de impact en omvang van e-commerce. Beide onderzoeken zullen in maart 2015 klaar zijn.

De detailhandel is een sector in volle transformatie. Om handelaars te helpen hun concepten aan te passen aan de veranderende marktomstandigheden en de snelle technologische evolutie werd het project Commerciële Inspiratie opgestart. 600 handelaars krijgen tussen 2014 en 2017 een intensief begeleidingstraject aangeboden om hun strategie te actualiseren waarbij het digitale bijzondere aandacht moet krijgen. De steden en gemeenten zijn een belangrijke partner in dit project dat wordt uitgevoerd door UNIZO en WES. Reeds 21 gemeenten hebben besloten Commerciële Inspiratie aan te bieden aan hun handelaars.

5.5. Materialenscan

Tegen 2020 wil Vlaanderen evolueren naar een efficiënt draaiende kringlooeconomie met een zo laag mogelijk energie-, grondstoffen- en materiaalgebruik en een zo beperkt mogelijke impact op het leefmilieu, waardoor de concurrentiepositie van de Vlaamse kmo's versterkt wordt. Het is dan ook van groot belang de kmo's mee te krijgen in dit verhaal.

In samenwerking met de OVAM wordt daarom sedert eind 2013 een gratis materialenscan aangeboden aan geïnteresseerde kmo's. De materialenscan is een eerstelijns doorlichting die kmo's wil aanzetten tot een meer duurzaam materialenbeheer. Na inventarisatie van de in- en outputstromen en van de kosten van materiaalgebruik en afvalproductie ontvangt de kmo een uitgebreid rapport op maat met een eerstelijnsadvies op het vlak van bvb. het verhogen van de materiaalefficiëntie, materiaalsubstitutie, ketenbeheer, ... De scan wordt uitgevoerd door materiaalexperts van 6 opdrachtnemers (Clusta, Centexbel i.s.m. FPV, C2C-Platform, Haskoning, Sirris en Verhaert) middels een overheidsopdracht van het Agentschap Ondernemen.

Het materialenscanprogramma kende een vrij lange opstartfase in het voorjaar van 2014. Dit is wellicht te verklaren doordat de materialenscan een volledig nieuwe tool is voor alle bureaus waardoor enige inwerkingstijd nodig was en door een vrij moeilijke werving.

In 2014 werd bij een 40-tal bedrijven een materialenscan uitgevoerd. Uit de eerste resultaten blijkt dat er een groot potentieel is (materiaalkosten 10-67% van de totale bedrijfskosten) en dat bij elk gescand bedrijf een aantal interessante aanbevelingen kunnen worden gedaan, vooral op het vlak van efficiëntieverbetering, aanpassing ontwerp en verbeterde selectieve inzameling.

Uiteraard is het de bedoeling dat de geformuleerde maatregelen en adviezen ook effectief uitgevoerd worden. Hiertoe wordt doorverwezen naar gespecialiseerde experts of kenniscentra in tweede lijn en wordt de kmo wegwijs gemaakt in de beschikbare reguliere financieringskanalen voor verder advies of implementatie (bvb. kmo-portefeuille, ecologiepremie, IWT-steun, e.a) of andere overheidsgesubsidieerde initiatieven zoals de lopende projecten in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid (bvb. Symbiose dat specifiek gericht is op de uitwisseling van reststromen).

Het programma wordt actief opgevolgd vanuit Agentschap Ondernemen en OVAM. Daarbij werd eveneens voorzien in een uitgebreide opleiding, een grote ondersteunende communicatiecampagne en een begeleiding van het traject door een brede klankbordgroep met o.a. alle relevante sectorfederaties. In het najaar 2014 werden vanuit AO-OVAM bijkomende acties opgestart om de uitvoering van de scans meer leven in te blazen, zoals o.a. een hernieuwde communicatiecampagne, een samenwerking met Fevia en Flanders' Food, promotie via bedrijventerreinwerking, ...

Nog tot minstens eind 2015 kunnen geïnteresseerde kmo's een beroep doen op deze gratis materialenscan. Dit initiatief kan gezien worden als een concrete bijdrage vanuit het beleidsdomein Economie aan het Vlaams Materialenprogramma (transversaal thema duurzaam materialenbeheer).

5.6. Zelfstandige Kinderopvang

» Wettelijk kader

- Decreet van 20 april 2012 over de organisatie van kinderopvang van baby's en peuter en wijzigingsdecreten;
- BVR van 22 november 2013 over de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters;
- BVR van 22 november 2013 over de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters.

» Budgettaire allocatie (Beheersvergoeding PMV)

- VAK: 188.831,60 euro
- Vastgelegd: 192.000 euro

Bij het sensibiliseren en oriënteren van initiatieven in de zelfstandige kinderopvang concentreert het Agentschap Ondernemen zich op de bedrijfseconomische aspecten. Dit gebeurt via de organisatie van infosessies, individuele begeleiding en het ter beschikking stellen van sectorspecifieke informatie van de doelgroep.

In het jaar 2014 werd een nieuwe ondersteuningsstructuur door Kind en Gezin georganiseerd. De partners binnen de ondersteuningsstructuur voor de luiken uniek ondersteuningsloket, de pedagogische kwaliteit en het ondernemerschap zijn respectievelijk Voorzet, 't Opzet en Unizo. Vanuit de nieuwe context werden afspraken vastgelegd in kader van de kennisdeling en overdracht van de opgebouwde expertise en tools binnen het Agentschap Ondernemen.

Voor de werking van 2014 stellen we volgende resultaten voor:

- De organisatie van 18 eigen infosessies voor starters en gevestigden in de provinciale zetels (230 deelnemers). Tijdens deze interactieve infosessies wordt vooral aandacht besteed aan het werken met een ondernemingsplan en een kasplan, geïntegreerd in de tool "Startkompas Kinderopvang". Via evaluatie wordt aan kwaliteitsbewaking gedaan;
- De organisatie van 14 infosessies, deelname aan beurs of studiedag in samenwerking met of op vraag van derden (673 deelnemers). In concreto betreft het 11 sessies in samenwerking met Kind en Gezin, een sessie georganiseerd bij Syntra en 2 sessie in kader van de SALK oproep.
- Op 4 en 5 oktober werd deelgenomen aan de Vakbeurs Kinderopvang te Antwerpen, waar tevens 4 infosessies georganiseerd werden, waaronder een infosessie gericht naar scholen, een sessie omtrent de steun- en financieringsmaatregelen en een sessie waarbij een ondernemster haar start en groeverhaal van haar kinderopvang kwam getuigen.
- Individuele dienstverlening: 439 in totaal beantwoorde vragen (211 eerstelijnsadviezen, 167 begeleidingen bij het ondernemingsplan en/of kasplan, 61 andere);
- Sectorspecifieke informatie: ter beschikking van upgedate en gebruiksvriendelijke softwaretools (opmaak ondernemingsplan en kasplan) en de brochures 'Mijn eigen zaak – kinderopvang' en 'Overname in de kinderopvang' te downloaden via de eigen website en de websites van partners;
- Investeringsfonds KidsInvest: promotie en 14 begeleidingen;
- Initiatieven in moeilijkheden: 5 begeleidingen in het kader van het Actieplan zelfstandige kinderopvang: voor een intensere ondersteuning' van 29 maart 2011.

In 2014 werd in het kader van afstemming en kennisdeling veel aandacht besteed aan het gestructureerd overleg met Kind en Gezin en de partners van de ondersteuningsstructuur én binnen de nieuwe structuur van het stakeholdersplatform kinderopvang. Daarnaast werd er samengewerkt aan beleids-ondersteunende vragen vanuit Kind en Gezin.

5.7. Preventief Bedrijfsbeleid

In 2014 meldden zich 44 bedrijven vrijwillig aan. Na financiële screening bleek dat bij allen continuïteitsbedreigende elementen in hun onderneming aanwezig waren en zij dus binnen de huidige bandbreedte PBB vielen.

De aangemelde bedrijven variëren van tewerkstellingsgrootte. 10 bedrijven hebben minder dan 5 werknemers; 14 bedrijven zitten in de grootteklasse 5 tot 20 werknemers, 15 bedrijven hebben tussen 20-50 werknemers en 5 bedrijven hebben meer dan 50 personeelsleden.

De bedrijven die in 2014 gebruik gemaakt hebben van het stappenplan preventief bedrijfsbeleid stellen samen ruim 1.000 personeelsleden tewerk.

Voor deze bedrijven werd een ondernemingsscan opgemaakt die resulteerde in het formuleren van drie prioritaire aandachtspunten en/of een globaal advies. 8 scans werden uitgevoerd door de externe partners KPMG en BDO. Er werden 37 doorstartplannen goedgekeurd en gesubsidieerd via de kmo-portefeuille voor een totaal bedrag van 1.005.662,27 euro, inclusief 10 doorstartplannen die voortvloeien uit de projecten faillissementspreventie.

Wat betreft het consulteren van de website preventief bedrijfsbeleid tussen 1 januari 2014 en 31 december 2014 werden er 1673 unieke weergaves genoteerd. Van de 1370 unieke bezoekers op de site kwamen er 1008 via google, 105 via www.kijknaaruwonderneming.be, 178 gebruikten de directe link, 8 kwamen via www.eunomia.be en 39 via www.tussenstap.be. De rest kwam via diverse kanalen.

Einde 2012 werd een projectoproep 'faillissementspreventie' gelanceerd. Voor deze oproep werd een bedrag van 5 miljoen euro vrijgemaakt. De projectoproep stelt dat het de prioritaire doelstelling van de projecten faillissementspreventie is om ondernemingen die in moeilijkheden dreigen te komen of geconfronteerd worden met continuïteitsbedreigende elementen proactief te benaderen om hen vanuit een vertrouwelijke, individuele aanpak te informeren, sensibiliseren en begeleiden naar het bestaande instrumentarium aangeboden door het Agentschap Ondernemen in het bijzonder..

In 2013 werden 6 projecten opgestart.

In 2014 werd een 7de project goedgekeurd. Het Kenniscentrum Binnenvaart Vlaanderen ontvangt steun om ondernemingen intensief te begeleiden en belangen van de sector te verdedigen.

De scannames verlopen goed maar nemen meer tijd in beslag dan initieel gedacht bij aanvang van het project. De doorstroming van de scans naar de doorstartplannen verloopt moeilijk.

Een veel intensievere begeleiding vanuit de projecten is noodzakelijk om de toeleiding naar het doorstartplan efficiënt en effectief te laten verlopen. Niet alle ondernemers zijn ook bereid om aan een meer intensieve oefening als het doorstartplan te beginnen. Ondernemers in moeilijkheden zijn niet altijd bereid om te investeren in een strategische oefening en dus zijn de streefcijfers, die door de projecten voorop gesteld werden, misschien wel voldoende ambitieus, maar niet realistisch.

5.8. Geïntegreerde benadering van ondernemers

De Vlaamse overheid stelde zich met het goedkeuren van de conceptnota in 2012 tot doel om de administratieve lasten voor de ondernemer te verlagen en de effectiviteit van het overheidsoptreden naar bedrijven toe te verhogen. De nota voorzag de uitbouw van een geïntegreerd e-loket voor ondernemers dat tegemoet komt aan de noden en behoeften van de ondernemers:

- uitbouw van een informatief luik waarbij de relevante eerstelijns- en wegwijsinformatie voor ondernemers samengebracht wordt in één geïntegreerde portaalsite
- uitbouw van een transactioneel luik waarbij aanvragen voor erkenningen, vergunningen, subsidies, fiscale materies... voor de doelgroep via een centrale portaalsite digitaal kunnen aangevraagd worden incl. de mogelijke opvolging van dossierstatusinformatie.

De eerste stap was de uitbouw van het informatieve luik waarbij via gebruikerstesten met ondernemers gestreefd werd om dit luik maximaal af te stemmen op hun noden en behoeften. In samenspraak en in samenwerking met de betrokken agentschappen en departementen werd in het voorjaar van 2014 de relevante eerstelijns- en wegwijsinformatie voor ondernemers samengebracht in www.VlaanderenOnderneemt.be.

Voor de volgende fase wordt de uitbouw van een transactioneel luik naar voor geschoven. Uitgangspunten hierbij zijn dat de ondernemer via een centraal punt toegang krijgt tot het digitaal aanvragen voor erkenningen, vergunningen, subsidies, fiscale materies, ... met mogelijkheid tot opvolging van de dossierstatusinfo. De ondernemer zal hierbij maar één keer hoeven in te loggen over alle systemen heen, waardoor de Vlaamse overheid gezien wordt als 1 transparante organisatie. Te allen tijde zal de ondernemer voor al zijn dossiers bij de Vlaamse overheid, via selfservice, een up-to-date statusoverzicht ter beschikking hebben. Het voordeel voor de ondernemers wordt

Om een gedragen consensus voor de realisatie van het transactionele luik van het e-loket voor ondernemers aan de Vlaamse Regering voor te leggen, werd in samenwerking met 10 agentschappen/departementen – met aanvraagprocedures voor ondernemers op het vlak van subsidies, fiscale materies en vergunningen/erkenningen - in het voorjaar van 2014 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door inno.com. In de studie werd maximaal uitgegaan van en afgestemd met de bestaande expertise, systemen en projecten van de Vlaamse overheid. De studie werd begin juli 2014 opgeleverd samen met een high-level voorstel van aanpak, planning, ...

Als eerste stap in de realisatie van het transactionele luik werd in de haalbaarheidsstudie een 'Proof of Concept (PoC)' voorzien. In het voorjaar van 2015 zal een concreet voorstel van PoC als eerste stap in de verdere uitbouw van het e-loket worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

5.9. Contactpunt zorg economie

Het Contactpunt Zorg economie maakt deel uit van het Agentschap Ondernemen. Deze bijkomende beleidsopdracht wordt uitgebouwd binnen een EFRO project met aanvankelijk een duurtijd van 24 maanden (1 juli 2011 t.e.m. 30 juni 2013).

Het Contactpunt startte in 2011 als Impulsloket Flanders' Care, dit was de operationele draaischijf van het Vlaanderen in Actie project Flanders' Care. Met dit initiatief wou en wil Vlaanderen investeren in een innovatieve gezondheidszorg met een maximale maatschappelijke en economische meerwaarde. Het doel is om de technologische vooruitgang aan te wenden in het voordeel van de gebruikers en voor de vermarkting van Vlaamse innovatie. Het Impulsloket Flanders' Care had een faciliterende rol tussen de noden van zorgverstrekkers, bestaande of nieuwe technologie en het innovatiepotentieel van de stakeholders. De 5 operationele doelstellingen waren sensibiliseren, inventariseren, matching van de verschillende stakeholders en de overheid, projectontwikkeling en de goede praktijkervaringen als hefboom gebruiken voor een verdere verspreiding, zowel in Vlaanderen als internationaal.

In 2013 werd de structuur van het Flanders' Care programma herbekeken. Door deze gewijzigde context herbekeek ook het Impulsloket Flanders' Care haar taken. Het Impulsloket Flanders' Care werd omgevormd tot het Contactpunt Zorg economie en werd deel van het geïntegreerde loket voor ondernemers van het Agentschap Ondernemen. Het bleef de informatiefunctie en toegangspoort tot Flanders' Care. Maar aan het takenpakket werden een aantal taken toegevoegd, nl. het zoeken naar duurzame samenwerkingsmodellen, toekomst gerichte en haalbare business modellen en de ontwikkeling van nieuwe industrieën binnen de zorgsector detecteren en stimuleren. Het voormalige Impulsloket Flanders' Care bleef en blijft als Contactpunt zijn doorverwijzende en informerende rol spelen met extra aandacht voor ondernemers in de zorgsector. Het Contactpunt bouwt ook goede contacten met andere stakeholdergroepen als zorgactoren, kennisinstellingen, lokale besturen, intermediaire organisaties... verder uit.

Na 22 maanden werking werd duidelijk dat de complexiteit in de samenwerkingsverbanden tussen zorgactoren en ondernemers ervoor zorgt dat deze een tragere doorlooptijd hebben om effecten te kunnen verankeren naar de toekomst toe. Een verlenging van het EFRO project met één jaar werd op 19 juni 2013 door het Comité van Toezicht goedgekeurd. In juni 2014 volgde een bijkomende verlenging tot 30 juni 2015.

5.10. ETIC

Om kmo's garanties te bieden op een eerlijke, ethische dienstverlening door externe ICT adviseurs en – leveranciers, ondersteunt het Agentschap Ondernemen sinds 2011 het eTIC Deontologisch Handvest.

Het eTIC Handvest is een gedragscode die de vertrouwensrelatie tussen de ICT-leverancier en de kmo-klant wil versterken. Het Handvest verplicht de ICT-leverancier om reeds bij de offerte een aantal essentiële punten met zijn klant uit te klaren, waardoor latere juridische geschillen kunnen vermeden worden. Het Handvest is echter geen kwaliteitslabel dat garanties biedt over de (technische) kwaliteit van de geleverde diensten.

De opdracht van de door het agentschap aangestelde coördinator van het Vlaamse eTIC secretariaat werd in 2014 verlengd. Het Vlaamse secretariaat beheert de eTIC registraties in Vlaanderen, behandelt eventuele klachten van kmo's over hun eTIC leverancier en verzorgt allerhande communicatie- en sensibiliseringsacties naar kmo's en ICT-dienstverleners.

In het tweede semester van 2014 werd een uitgebreide communicatiecampagne opgezet via onder andere Smart Business Strategies, Bloovi en VOKA. Onder meer dankzij deze campagne steeg het aantal eTIC geregistreerde bedrijven in Vlaanderen naar 527. Steeds meer Vlaamse ICT-bedrijven zien het belang ervan in om hun ethische manier van dienstverlening extra tastbaar te maken via het eTIC Handvest en steeds meer kmo's verlangen van hun leverancier dat hij de eTIC gedragscode naleeft. Hoe meer ICT-bedrijven eTIC worden, hoe krachtiger deze gedragscode wordt en hoe meer de minder betrouwbare spelers op een spontane manier uit de markt worden gefilterd.

Vanaf de tweede jaarhelft werd in het kader van het kerntakenplan een aanvang gemaakt met het zoeken naar partners geïnteresseerd in de verdere ondersteuning van eTIC dichterbij de markt zelf.

5.11. Intellectuele eigendom

Agentschap Ondernemen heeft een sensibiliserings-en informatieopdracht op het vlak van intellectuele eigendom (IE) en het beheer ervan bij Vlaamse kmo's. Kmo-bedrijfsleiders zijn zich immers vaak onvoldoende bewust van het belang van IE voor hun kmo. Daarom heeft Agentschap Ondernemen een aantal acties ontwikkeld om deze kmo's te informeren en te sensibiliseren.

De voorbije jaren werden op geregelde tijdstippen infosessies, workshops en zitdagen georganiseerd over het onderwerp 'intellectuele eigendom'. Deze werden steeds georganiseerd in samenwerking met de provinciale innovatiecentra. De infosessies bestaan uit kleinschalige, interactieve sessies om kmo's op een laagdrempelige manier te informeren. Daarnaast zijn er ook workshops voor ondernemers die wat diepgaander aan de slag willen met IE databanken. Tijdens de zitdagen kunnen ondernemers hun vragen voorleggen aan onafhankelijke experts van het Benelux Bureau voor Intellectuele Eigendom (BBIE) en de FOD Economie. In 2014 werden 28 sessies georganiseerd. Hierop waren meer dan 450 deelnemers aanwezig.

Via 'www.beschermijnidee.be' lanceerde Agentschap Ondernemen in 2012 een laagdrempelige online tool. Op basis van de antwoorden op een aantal vragen over het idee, wordt een kort rapportje gegenereerd met daarin een eerste IE-advies. Deze tool werd reeds door meer dan 1500 mensen gebruikt om hun idee af te toetsen.

In samenwerking met het BBIE is Agentschap Ondernemen in 2014 gestart met de ontwikkeling van een e-learningtool, die operationeel zal zijn in 2015. Met deze tool richt Agentschap Ondernemen zich specifiek tot studenten van hogescholen en universiteiten.

Het Agentschap Ondernemen is officieel tussenpersoon voor het BBIE voor het i-DEPOT. Dit houdt in dat via Agentschap Ondernemen een ID-code aangevraagd kan worden om 10 euro korting te bekomen bij een online i-DEPOT. Dergelijk i-DEPOT is een manier om een bewijs van vaste datum te verkrijgen. In 2014 werden een 70-tal dergelijke ID-codes aangevraagd.

In samenspraak met het IWT groepeert het Agentschap de Vlaamse (semi-) publieke IE actoren in een platform met als doel onderling acties af te stemmen en gezamenlijk te ontwikkelen.

5.12. Nieuw industrieel Beleid

De kern van het Nieuw Industrieel Beleid (NIB) is het realiseren van een productiviteitsoffensief om het concurrentievermogen te versterken. Het Nieuw Industrieel Beleid is een geïntegreerd beleid en bestaat uit een breed spectrum van maatregelen op het vlak van kennisintensivering. In een NIB is het bovendien belangrijk om experimenteerimte te creëren, waarin nieuwe niches tot stand kunnen komen als kiemen van een nieuw industrieel model. Zo zullen slimme specialisaties, waarin Vlaanderen internationaal kan excelleren, ontwikkeld worden. Op die manier zal de Vlaamse industrie bestaande waardeketens fundamenteel transformeren en nieuwe waardeketens opbouwen. Dit leidt tot de vermarkting van vernieuwende product-diensten combinaties en de creatie van innovatieve industriële clusters. Het clusterbeleid van de nieuwe Vlaamse Regering wil inzetten op de duurzame generatie van economische meerwaarde.

Oproepen NIB

De oproep “Roadmaps voor economische uitdagingen”, die in oktober 2013 gelanceerd werd, heeft geleid tot de start van 7 projecten, met uiteenlopende onderwerpen uit verschillende takken van de industrie. In totaal werd voor 2,24 miljoen euro subsidie toegewezen. In deze projecten werken consortia van bedrijven, ondersteund door kenniscentra, sectororganisaties en federaties samen aan een toekomstgerichte roadmap, die het vermarktingspotentieel en het vermarktingsplan van een economische uitdaging in kaart brengt.

Een overzicht van de projectportfolio roadmaps vindt men hier:

<http://www.agentschapondernemen.be/content/roadmaps-voor-economische-uitdagingen>

Overzicht NIB roadmapprojecten

Projectnaam	Naam indiener	Datum MB	Toegekend steunbedrag in euro
Power to gas	Hydrogenics	14/07/2014	268.857,60
UAV Security services	Fire.be	09/07/2014	279.430,53
OVID-LT	CrossLang	09/07/2014	499.316,12
Aquavalue	Sioen Industries	09/07/2014	381.579,88
Valorflax	Firme A. Swerdloff	09/07/2014	162.641,84
3D Prints in hospitalen	Materialise	09/07/2014	430.322,76
Recybet	Seveton	09/07/2014	218.400,24

In 2014 werd eveneens een oproep rond clusters gelanceerd: van 7 mei 2014 tot 30 september 2014 konden projecten “Clusters voor industriële ontwikkeling” ingediend worden. Deze projectoproep was gericht naar een formeel samenwerkingsverband van bedrijven, ondersteund door kenniscentra, bedrijfsorganisaties of publiekrechtelijke entiteiten, die rond een “emerging industry” een nieuwe clusterwerking willen opstarten of een bestaande cluster differentiëren. De finaliteit van de projectwerking is de realisatie van een langdurige economische en industriële meerwaarde voor Vlaanderen. Het Agentschap Ondernemen voorziet 1,5 miljoen euro voor deze oproep. Er werden 13 ontvankelijke projecten ingediend. De eerste fase van het jureringsproces werd afgerond in december.

In de loop van 2014 liepen de eerste projecten uit de projectoproepen Fabriek van de Toekomst van 2011 en 2012 af. De evaluatie van deze projecten is volop bezig. Een overzicht van de projectportfolio van het

Agentschap Ondernemen in het kader van de Fabriek van de Toekomst, vindt men hier: <http://www.agentschapondernemen.be/content/projecten-fabriek-van-de-toekomst>.

De Vlaamse Regering keurde op 16 mei 2014 het “Made Different” programma goed, met een ondersteuningsbedrag van 2,02 miljoen euro. Made Different is een samenwerkingsverband tussen drie traditionele sectoren, vertegenwoordigd door Agoria/Sirris, Fedustria/Centexbel/TCHN/Optimo en Fevia/Flanders’ Food. Het programma startte op 1 september 2014 en vond zijn oorsprong in de zeven transformaties die door Agoria en Sirris geïdentificeerd werden, om maakbedrijven om te vormen tot Fabrieken van de Toekomst. In het kader van dit programma, werden zes waardevolle projecten uit de portfolio van de projecten Fabriek van de Toekomst verlengd tot 31 december 2015 en wordt een cross-sectorale programmawerking uitgebouwd, met als doel de transformatie aanpak uit breiden naar de andere deelnemende sectoren, kruisbestuivingen tussen de sectoren te realiseren en cross-sectorale waardeketens opzetten.

Leerplatform NIB

Het Strategisch Leerplatform voor Nieuw Industrieel Ondernemen heeft tot doel om op een interactieve manier een leerproces tussen de betrokken stakeholders, inclusief de overheid, op gang te brengen. Dit gebeurt door de ervaringsuitwisseling op gang te brengen, goede praktijken te detecteren en terug te koppelen naar het beleid over wat de succesvoorwaarden en knelpunten zijn bij het omvormen van onze industrie naar de Fabriek van de Toekomst. Het Agentschap Ondernemen treedt hierin faciliterend op en wenst zoveel mogelijk input te krijgen van de betrokken partijen uit het industriële werkveld. De voornaamste input komt van de 52 projecten die werden goedgekeurd in de projectoproepen voor de Fabriek van de Toekomst.

Het programma werd in 2014 opgebouwd rond 2 formules:

- De NIB focus bestaat uit een reeks van infosessies die duiding geven bij thema’s van het Nieuw Industrieel Beleid. Elke focus bestaat uit één of twee theoretische lezingen aangevuld met een concrete case die duiding geeft bij het onderwerp. Binnen de NIB focus neemt het Agentschap Ondernemen haar rol als regisseur op. De sessies staan open voor een ruime groep van economische middenveldactoren, die op hun beurt de boodschap kunnen vertalen naar hun achterban en specifieke ondernemersdoelgroepen. Ondernemers worden dus niet expliciet uitgenodigd voor de sessies, maar de groep is ook niet beperkt tot de vaste groep van deelnemers uit de NIB-projecten. Om deze ruime groep van middenveldactoren te bereiken, werd het gedetailleerde jaarprogramma van de focus op de NIB website (www.nieuwindustrieelbeleid.be) aangekondigd en ook via het VON-netwerk en de website van Agentschap Ondernemen verspreid.
- In de verdiepende sessies, die het eigenlijke Leerplatform NIB vormen, werd in 2014 volop ingezet op ervaringsuitwisseling tussen de projecten en kennisdeling omtrent de resultaten van de projecten die in 2014 afliepen. Deze verdiepende sessies zijn een verplichte oefening voor de NIB projectcoördinatoren. Via hun praktijkgerichte ervaring wordt een belangrijke input verwacht omtrent de verwachtingen en succesvoorwaarden ten aanzien van het Nieuw Industrieel Beleid.

5.13. REG in kmo's

Het Agentschap Ondernemen zette in 2014 breed in op energie-efficiëntie in kmo's door zowel de organisatie van sensibiliseringscampagnes in samenwerking met een aantal sectoren, het geven van een energieadvies op maat via het aanbod van eerstelijns-energiescans, als door het opstellen van een esco-programma dat op termijn moet leiden tot meer implementatie van energiebesparende maatregelen.

De sensibilisering om rationeler om te gaan met energie gebeurde door middel van informatiesessies, georganiseerd in samenwerking met de sectoren horeca en schrijnwerkerij, en met de landsbond van slagerijen en traiteurs. De sessies resulteerden in een groot aantal aanvragen voor het bekomen van een gratis energiescan. Verder werden er twee brochures opgesteld en verspreid met praktijkvoorbeelden en energiebesparende tips (specifiek voor de horeca en de schrijnwerkerijen).

In 2014 werden er 216 eerstelijns energiescans door het Agentschap Ondernemen uitbesteed (als onderdeel van een uitbesteding van in totaal 400 scans). De scans werden opgesteld door vijf geselecteerde studie bureaus en aangeboden aan een zeer diverse groep kmo's.

Het regieluik van de dienstverlening energie werd verder versterkt door het uitschrijven van het programma "Esco's voor kmo's". Hierin werden vier projecten geselecteerd die de interactie tussen een Esco (Energy Service Company) en een kmo zullen bestuderen. Einddoel hiervan is het opzoeken van knelpunten voor deze markt, het remediëren daarvan en het op punt stellen van een steunmechanisme dat de ontwikkeling van de esco-markt voor kmo's vooruit moet helpen.

Meer dan in vorige jaren werd er naar gestreefd om advies over energie-efficiëntie om te buigen naar daadwerkelijke implementatie en realisatie. Er werd in dit opzicht ook veel aandacht besteed aan wijzigingen in steunmechanismen als ecologiepremie+, de kmo-portefeuille en de strategische ecologiesteun.

5.14. FINMIX

FINMIX biedt aan ondernemingen de mogelijkheid om hun project voor te stellen aan een panel van financieringsexperten. Deze experts beoordelen het project en adviseren over de meest aangewezen financieringsmix.

In dit panel zetelen vertegenwoordigers van de banken, overheids- en private risicokapitaalverschaffers, de Innovatiecentra en de bedrijvenorganisaties Unizo en Voka. De confidentialiteit van het bedrijfsproject wordt uiteraard gewaarborgd gedurende het volledige traject.

Voor een bedrijf kan FINMIX interessant zijn om volgende redenen:

- Onderzoek of risicokapitaal een antwoord biedt op de financieringsbehoefte;
- Aftoetsing van potentiële overheidsmaatregelen;
- Financieringsadvies door een expertenpanel;
- Inkorting van de zoektocht naar financiering.

Finmix biedt volgende diensten aan:

- Een analyse van het ondernemingsplan van het bedrijf waarbij de financieringsbehoefte in kaart wordt gebracht;
- Een advies door een expertenpanel over de optimale financieringscombinatie op maat van het bedrijf;
- Opvolging van de implementatie van het verkregen advies.

Finmix werd begin 2012 gelanceerd en kent duidelijk een stijgend succes en naamsbekendheid, dankzij de blijvende inspanningen van de projectcoördinatie binnen het Agentschap Ondernemen.

1. Aantal aanmeldingen tegenover deelnames aan panelsessies 2014	
Aantal aanmeldingen	49
Aantal verschenen voor panel	29
<i>* aanmelding: versturen van aanmeldingsformulier op finmix.be</i>	
2. aantal deelnames aan panelsessies 2014 per sector	
Industrie	
voedingsmiddelen	1
farmacie/life sciences	2
energie en duurzame energie	3
cleantech	1
chemie (bio)	1
technologie	1
overige	5
Zakelijke dienstverlening	
ICT	6
media en communicatie	1
logistiek	1
zakelijke dienstverlening	2
overige	1
Andere sectoren	

toerisme en horeca	1
creatieve industrie	1
groot- en kleinhandel	1
overige	1
3. Aantal deelnames aan panelsessies 2014 per provincie	
Aantallen/provincie	
Antwerpen	7
Limburg	1
Vlaams-Brabant	3
Oost-Vlaanderen	13
West-Vlaanderen	5
Totaal	29
4. aantal deelnames aan panelsessies 2014 per ondernemingsfase	
Type ondernemer	
kandidaat-starter	5
starter < 3jaar	10
gevestigd bestaande activiteit	7
gevestigd nieuwe activiteit	7
overname	0
Totaal	29
5. via welk kanaal kwamen de deelnemers aan de panelsessies in contact met Finmix	
Hoe op de hoogte van finmix?	
Agentschap Ondernemen	13
Innovatiecentra	3
Website (finmix.be, ao.be, google.be)	4
Stakeholders	6
Overige	3
Totaal/jaar	29
<i>* Stakeholders: Ban Vlaanderen, PMV, Participatiefonds, Febelfin, Kefik, BVA, Voka, Unizo</i>	
6. Totaal bedrag van de financieringsbehoefte	
<of= 250,000	11
> 250.000 en <of= 500.000	6
> 500.000 en <of= 1.000.000	4
>1.000.000 en <of= 2.500.000	4
>2.500.000	4
Totaal/jaar	29

5.15. LED-netwerk Vlaanderen

» Wettelijk kader

- BvR van 24 april 2009 voor steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap
- Ministerieel lancerings- en steunbesluit per oproep (14 december 2012 voor het steunbesluit van de oproep 2012 en 19 november 2014 voor de verlenging van de projecten)

» Budgettair

- oproep 2012: 2.248.354 euro (rubriek 3300-3306)
- verlenging 2014: 573.400 euro (rubriek 3300-3306)

» Toelichting

Grotere ondernemingen beschikken over voldoende competenties en middelen om kennis en expertise in huis te halen en te houden. Bij kleine kmo's, die het onder meer vaak zonder eigen R&D-afdeling of technisch/technologisch hooggeschoolden moeten doen, is dit minder het geval. kmo's hebben hierdoor behoefte aan concrete, laagdrempelige (en bijgevolg goedkope) en kortlopende dienstverlening. Dit vereist een vraaggedreven aanpak en een dienstverlening tegen laagdrempelige voorwaarden.

In dit kader werd in 2012 de oproep LEDnetwerk Vlaanderen gelanceerd. De bedoeling van de Laagdrempelige Expertise- en Dienstverleningscentra (LED's) is om op complementaire wijze de verspreiding van kennis naar kleine kmo's te vergemakkelijken. Deze oproep werd afgerond in 2013. In de loop van 2013 werd het LEDnetwerk dan ook over heel Vlaanderen uitgerold.

Om de werking van de LED's goed op te volgen en het concept te bewaken, is er een centrale stuurgroep opgericht. De stuurgroep bestaat uit drie LED-coördinatoren (die alle provincies vertegenwoordigen), het IWT, de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR), Vlaamse Overkoepelende Organisatie van Technologieverstreckers (VLOOT) en het Agentschap Ondernemen en komt samen om het concept van de LED's te bewaken, de acties te monitoren en het complementariteit met andere instrumenten te bewaken. Tevens werd de communicatie opgevolgd en indien nodig bijgestuurd. Ook in 2014 is de stuurgroep een aantal maal samen gekomen om de projecten verder op te volgen.

Op 5 september 2014 heeft een tweede LEDcontactdag plaatsgevonden waarbij alle LED-medewerkers waren uitgenodigd om elkaar en elkaars werking over de grenzen van de LED's en de provincies heen leren kennen. Op deze manier wilde het agentschap samenwerking tussen de verschillende LED's stimuleren. Ook alle partners van de netwerken waren uitgenodigd om voorlichting te geven over hun werking. Het event werd net als de vorige keer positief onthaald door de deelnemers en ze staan zeker open voor herhaling.

De voorziene einddatum van de projecten was 31 maart 2015. Om de werking van de projecten goed te kunnen evalueren was een looptijd van 2 ½ jaar te kort. Daarnaast is inmiddels een nieuwe regering gestart en staat de samensmelting van het Agentschap Ondernemen met het agentschap van Innovatie, Wetenschap en Technologie voor de deur wat voor een mogelijke verderzetting van deze projecten zeer relevant is en bepalend kan zijn. Om deze reden heeft de minister eind 2014 zijn goedkeuring gegeven aan de verlenging van de projecten tot eind 2015.

6. Generieke dienstverlening aan bedrijven

6.1. Sensibiliseren en informeren

a) Publicaties

Hieronder vindt men de cijfers van de downloads van publicaties van de website voor de periode 01/01/2014 tot 31/12/2014.

Downloads per maand

Maanden	Aantal downloads
Januari	3.894
Februari	3.312
Maart	3.265
April	3.058
Mei	3.309
Juni	3.071
Juli	2.298
Augustus	3.093
September	3.785
Oktober	4.510
November	4.086
December	3.727
Totaal	41.408

Nieuwsbrief

Ongeveer elke 5 à 6 weken werd een nieuwsbrief uitgestuurd.

Overzicht aantal artikels per maand:

Maanden	Aantal artikels
Februari	16
Maart	8
Mei	14
Juni	22
September	14
Oktober	12
November	11
December	14
Totaal	125

b) Informatiesessies

	Aantal infosessies	Aantal aanwezigen	Gemiddeld aantal deelnemers
2012	143	4325	30,24
2013	112	5030	44,91
2014	92	3194	34,71

Kerncijfers website

- Aantal unieke bezoekers: 475.444
- Aantal bezoeken: 968.545
- Aantal unieke paginaweergaves: 2.297.221

Meest bezochte pagina's

Meest bezochte pagina's
Themapagina kmo-portefeuille
Homepagina
Subsidi databank
Pagina's kmo-portefeuille
Themapagina
Contactpagina
Themapagina ecologiepremie

6.2. Individuele dienstverlening aan bedrijven

In november 2012 werden de provinciale telefooncentrales van het Agentschap Ondernemen omgevormd tot 1 virtueel Contact Center om vragen van ondernemers effectiever en efficiënter te kunnen behandelen.

De ondernemer hoeft nog enkel één nummer (0800 20 555) te kennen en krijgt ook onmiddellijk (eerstelijns)informatie daar waar men voorheen steeds werd doorgeschakeld naar een accountmanager of dossierbehandelaar.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de vragen van ondernemers die door het Agentschap Ondernemen (afdeling Diensten incl. Contact Center) beantwoord werden in het kader van de reguliere dienstverlening, de bijzondere opdrachten en projecten. Meer details over de dienstverlening die aangeboden wordt in het kader van specifieke projecten en bijzondere opdrachten worden apart gerapporteerd elders in dit jaarverslag.

Tabel: totaal aantal vragen dienstverlening

Jaar	2012	2013	2014
Informatieverstrekking	± 6.500	7.625	11.320 (+48%)
Vraagarticulatie	3.253	3.462	3.871 (+6%)
Accountmanagement	710	505	412 (-18%)
Totaal	± 10.000	11.592	15.603

De systematische opvolging van vragen sinds 2013 door het Contact Center heeft een grote impact gehad op de antwoordtermijnen van vragen. Vragen van ondernemers worden in 85% van de gevallen binnen de 3 werkdagen volledig beantwoord. Complexere vragen en vraagstellers die niet meteen terug bereikbaar zijn, zorgen er voor dat er steeds een gedeelte van de vragen een doorlooptijd van meer dan 3 dagen heeft.

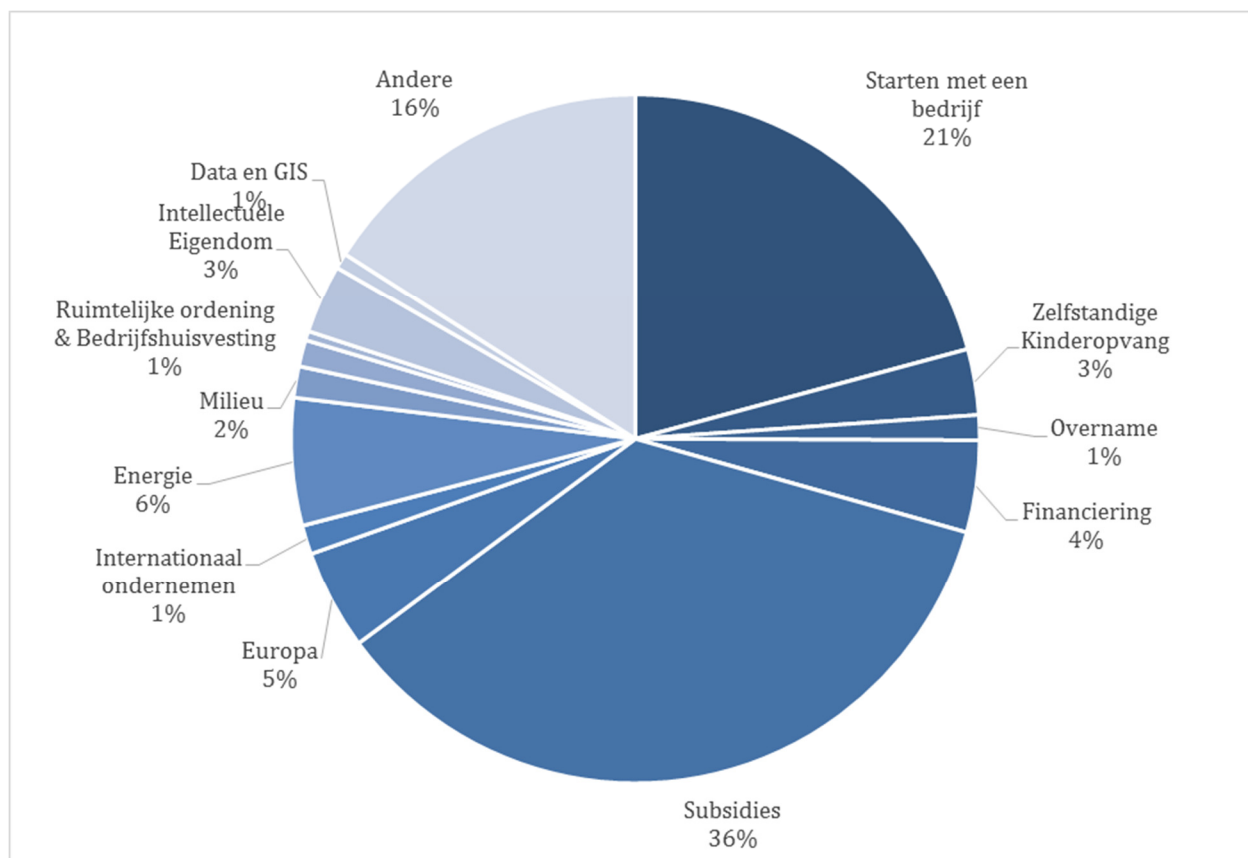
Vragen m.b.t. subsidies vormen nog steeds de hoofdmoot van de binnenkomende vragen. Dit zijn zowel concrete vragen m.b.t. subsidies van het Agentschap Ondernemen zelf als vragen naar de subsidiemogelijkheden voor investeringen of opleidingen.

Tabel: thema's van de gestelde vragen

Thema	2012	2013	2014
Starten met een bedrijf	13,9%	14,1%	20,8%
Zelfstandige Kinderopvang	3,7%	4,3%	3,1%
Overname	1,6%	1,5%	1,2%
Financiering	4,9%	6,0%	4,3%
Subsidies	30,6%	36,5%	35,5%
Europa	9,4%	4,9%	4,7%
Internationaal ondernemen	0,1%	1,8%	1,4%
Energie	6,0%	7,2%	6,0%
Milieu	2,8%	2,3%	1,5%
Ruimtelijke ordening & Bedrijfshuisvesting	3,6%	2,1%	1,2%
Innovatie	0,4%	0,9%	0,4%
Intellectuele Eigendom	3,4%	5,4%	3,2%
Data en GIS	1,2%	0,8%	0,7%
Andere	18,4%	12,3%	16,0%

Het aantal vragen dat betrekking had op de formaliteiten bij het opstarten van een eigen zaak steeg sterk in het najaar van 2014. Dit waren voornamelijk vragen m.b.t. de nieuwe bevoegdheden van het Agentschap naar aanleiding van de 6de staatshervorming.

Figuur: thema's van de in 2014 door ondernemers gestelde vragen

7. Werking Design

7. 1. Design Vlaanderen

Met Design Vlaanderen promoot het Agentschap Ondernemen eigentijds en kwaliteitsvol Vlaams design. Design is uitgegroeid tot een economische succesfactor voor kwaliteitsverbetering, innovatie en winstgevendheid. Daarom wil Design Vlaanderen ontwerpers ondersteunen en ondernemingen aanzetten tot het integreren van design in hun bedrijfscultuur en productieproces. Ook het brede publiek wordt gesensibiliseerd voor de meerwaarde van design.

We organiseerden zes tentoonstellingen in de Design Vlaanderen Galerie, goed voor een kleine 4000 bezoekers. Er was de uitreiking en de tentoonstelling van de Henry van de Velde Awards & Labels in het Vlaams Parlement, waar een tweeduizend designliefhebbers op af kwamen. Conflict & Design, de 7^e Triënnale voor Vormgeving in C-mine Genk, trok 19.000 bezoekers.

Design Vlaanderen richt zich op het begeleiden van bedrijven die willen innoveren vanuit de invalshoek van design en productontwikkeling, het begeleiden en stimuleren van Vlaamse vormgevers en het promoten van Vlaanderen als designregio.

Design Vlaanderen was partner in vier Europese projecten: Grandma's Design, Design for Active Ageing, SEE platform (implementatie van design policy in de (regionale) overheden, SPIDER (Supporting Public Service Innovation using Design in European Regions).

Het tijdschrift Kwintessens verscheen vier maal. De thema's waren beweging, stad, makers en economie.

Design Vlaanderen was partner in het project "Belgium is Design" tijdens de Designweek van Milaan, waar de dienst samenwerkte met zijn Brusselse en Waalse collega organisaties. Samen met Waalse collega's van WCC-BF nam Design Vlaanderen deel aan de beurs Collect in Londen. De tentoonstelling "Tales of Heroes" reisde naar Tallinn en Zagreb.

Subsidies Design Vlaanderen

- » Wettelijk kader
 - 4 januari 2012: MB tot uitvoering van het BvR van 24 april 2009 tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van ondernemerschap, met beleidsaccent de bevordering van design.
- » Budgettaire
 - VAK: 150.000,00 euro
 - Vastgelegd: 150.000,00 euro

In het kader van de werking van Design Vlaanderen steunt het Agentschap ondernemen uiteenlopende projecten, die de hedendaagse vormgeving in Vlaanderen stimuleren. Ontwerpers die erkend zijn door Design Vlaanderen en organisaties die projecten plannen met die ontwerpers, kunnen beroep doen op de subsidieregeling.

7.2. Design platform Vlaanderen

Het Vlaamse designlandschap gonst van de bedrijvigheid en Vlaanderen wordt internationaal terecht erkend als een 'design-minded' regio. Wil het echter het actuele welvaartsniveau handhaven en zelfs verhogen, moeten design en creativiteit een prominentere rol toegekend krijgen. Concreet is er – zeker in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid (NIB) van de Vlaamse Regering – nood aan een evolutie van de traditionele, efficiëntie-gedreven economie naar een meer innovatie-georiënteerde, creatieve economie, zowel op cultureel, economisch als technologisch niveau.

Om deze evolutie op gang te trekken, besloten vijf Vlaamse kernorganisaties eind 2011 om de krachten te bundelen in de vorm van **Design Platform Vlaanderen** www.designplatformvlaanderen.be. Op 9 mei 2014 ging het bestuurscomité akkoord met de aanvaarding van drie nieuwe kandidaat-leden, waardoor het platform uitbreidde van vijf naar acht partners. Deze zijn: Design Vlaanderen, Flanders InShape, Flanders Fashion Institute, OVAM (ecodesign), Designregio Kortrijk, Innovation & Design Euregio, Designplatform Gent Oost-Vlaanderen – Ministry of Makers en Antwerp. Powered by creatives.

In 2012 startte DPV zijn **operationele werking**. Sindsdien wordt door de Vlaamse overheid aan de partners een **structurele werkingssubsidie** toegekend. Zo werd op 23 mei 2014 een structurele werkingssubsidie van 150.000 euro toegekend voor 2014 aan de twee nieuwe leden DPGOV en APbC. Op 17 december 2014 werd – m.u.v. Design Vlaanderen en OVAM – een structurele werkingssubsidie voor 2015 (totaal bedrag: 1.222.000 euro) toegekend aan de DPV-partners. De beleidsnota DPV (november 2011) voorziet evenwel expliciet dat zij hiernaast nog kunnen intekenen op **projectsubsidies**. Zij werken hiervoor actief samen om deze bijkomende middelen te verwerven; o.a. door gezamenlijke indiening. Voor het bereiken van de doelstellingen is het immers noodzakelijk om jaarlijks ook enkele grotere activiteiten te programmeren die door de partners gezamenlijk worden uitgevoerd omdat de schaalgrootte, de organisatie ervan alsook de beoogde impact de mogelijkheden en middelen van de partners afzonderlijk duidelijk overstijgen. Jaarlijks worden daarom in gezamenlijk overleg enkele gerichte activiteiten of thema's bepaald en uitgewerkt. Deze zgn. '**on-top**' projecten worden in een afzonderlijk budget opgenomen.

Ook in 2014 stonden vanuit DPV een hele resem activiteiten op het programma en werden de volgende **projecten** ingediend, opgestart, uitgevoerd, gesubsidieerd of beëindigd:

- **Interieur 2014:** Vlaanderen heeft heel wat kwalitatieve designactoren: de designindustrie, individuele ontwerpers, designorganisaties, onderwijsinstellingen, edm. DPV zette i.s.m. en tijdens het internationale evenement "Biënnale Interieur 2014" (**17-26 oktober 2014**), enkele concrete activiteiten op om Vlaams design een podium te geven;
- **Ventura Interieur:** bood een podium aan Vlaamse beloftevolle bedrijven en ontwerpers als internationale springplank;
- **Taxi Talks:** bracht Vlaamse ontwerpers en de industrie samen (netwerkevent);
- **Design Fusion:** de 4^e Vlaamse design summit (rond Open Care Lab en 'design in de gezondheidszorg') en de jaarlijkse hoogmis van DPV;
- **Designparcours** voor internationale journalisten en invloedrijke business-mensen;
- Een duidelijke communicatie met o.a. **de realisatie van een DPV-promofilm**.

De gezamenlijke aanpak tussen DPV en de Biënnale Interieur maakte een coherente, zichtbare en professionele aanwezigheid van Vlaams design mogelijk.

- Organisatie Langlopende Opleiding Designmanagement (voor designbureaus):

Doelstelling: uitwerking en organisatie van een grondige opleiding rond designmanagement die rekening houdt met de specifieke kenmerken van het economische weefsel in Vlaanderen.

Een dergelijke opleiding van nul opzetten was niet nodig gezien in het buitenland al expertise bestond. De opleidingen uit het buitenland kopiëren in Vlaanderen was echter geen optie gezien deze opleidingen voor doelgroepen waren uitgewerkt die niet hetzelfde zijn als in Vlaanderen. Er is bijvoorbeeld een verschil in aandeel van grote bedrijven t.o.v. kmo's, B2C t.o.v. B2B, open t.o.v. gesloten innovatiecultuur, edm.

Een bestaande opleiding, die zijn nut en impact heeft bewezen, werd als basis genomen en aangepast aan de Vlaamse context op basis van de kennis en competenties die in Vlaanderen beschikbaar zijn; zoals bijvoorbeeld in het project "Groei door designmanagement" of de kennis die in de academische of bedrijfswereld aanwezig is. Bovendien was het van groot belang om deze opleiding te "vertalen" naar de typische noden van het industriële weefsel in Vlaanderen.

Door de bestaande opleiding als basis te gebruiken, konden beginnersfouten worden vermeden en kon de doelgroep – professionals uit dienstverlenende bedrijven (commerciële spelers) die hun klanten-ondernemingen/overheid/... op strategisch niveau begeleiden op het vlak van design – direct een relevante en betrouwbare opleiding aangeboden worden. De opleiding bestond uit 4 collectieve tweedaagse opleidingen en een intense begeleiding tussen de bijeenkomsten.

- Cross-over project rond open design met als thema "Gezondheidszorg" (Open Care Lab):

DPV wil naar analogie met de Case Study Houses een reeks Case Studies **Open Design** opzetten met elk jaar een ander onderwerp. Doelstelling is om d.m.v. concrete experimenten aan te tonen dat Open Design méér is dan een trend, maar **daadwerkelijk kan zorgen voor economische meerwaarde en vooruitgang in Vlaanderen**. Met de Case Studies Open Design wil men de Vlaamse designers en industrie inspireren, overtuigen én uitdagen om te ontwerpen binnen een open ontwerpsysteem.

Het is een grootschalig concreet project met diverse activiteiten over diverse regio's waarbij alle doelgroepen betrokken worden en dat tot tastbaar resultaat leidt. Dit moet zowel inspireren – potentieel tonen via toekomstscenario's (horizon 2020) door tastbare concepten en stalen/prototypes – als kennisuitwisseling en contacten initiëren tussen industrie, designers, kenniscentra, scholen en brede publiek.

"Open Design" is een nieuwe ontwikkeling binnen de designwereld, waarbij ontwerpers toelating geven om hun ontwerpen open te delen met anderen, die deze vrij kunnen produceren, aanpassen en/of verder delen. Met de opkomst van 3D-printers, fablabs, downloadable design,... stappen we stilaan af van het dominante model van massaproductie dat sinds de industriële revolutie kleinschalige productie verdringt. 'Open Design' geeft de consument – of beter gezegd de prosument – tools om zelf te ontwerpen en te produceren. Het opent een wereld aan mogelijkheden, zowel voor designers als voor de industrie.

Een Case Study Open Design is een proces van een jaar tot anderhalf jaar. De algemene doelstelling – als cross-over project van DPV - is **de aanwezige maakindustrie in Vlaanderen een toekomst geven door design**. Voor de 'Case Study Open Design 2014' ging men **op zoek naar nieuwe oplossingen in de gezondheidszorg**.

Net als bij de voorganger 'Mobilotoop' (mobiliteit) werden er in het kader van dit project uiteindelijk **3 concepten ontwikkeld: TAO** (zorg voor je zelf), **Crowdcaring** (zorg voor elkaar) en **Careline** (zorg voor je buurt).

- Humin XL:

Humin XL wil 15 Vlaamse bedrijven begeleiden in het noodzakelijke transformatieproces om te blijven groeien. Door een intensieve begeleiding van een designcoach en gemeenschappelijke workshops introduceert het de bedrijven in de wereld van user-centered-design en designmanagement. De senior coaches nemen een junior coach onder de arm, waardoor ook de designers zelf zich bijscholen.

Het project werd eind 2014 ingediend en administratief volledig afgehandeld doch voorlopig nog niet goedgekeurd. Dit is voorzien in de eerstvolgende maanden.

8. Overzicht van de vastleggingen op het Hermesfonds

Tabel: globaal overzicht van de vastleggingskredieten en vastleggingen voor het jaar 2014, per ESR-code.

ESR_code	ESR_omschrijving	VAK na herschikking	Vastgelegd	VEK na herschikking	Totaal Vereffend
12111201	Werkingsuitg.- Eur.Uitg.- Beheers Vergoed. Derden	2.750.000,00	2.677.055,15	3.811.045,04	3.811.045,04
12111202	Overheids.Opdr. - Beleidsgebied. Ond. met POM's	500.000,00	410.742,80	424.799,13	424.799,13
12111203	Beh. Vergoeding PMV - WinWin Lening	0,00	0,00	160.000,00	160.000,00
12111204	Convenant Flanders DC, FFI en Ond. Plan. Wedstrijd	750.000,00	750.000,00	499.999,00	499.999,00
12111206	Bevorder. Ondernemerschap - Mediaoproep	0,00	0,00	129.312,59	129.312,59
12111207	Ondersteuning van Ondernemingsplan Wedstrijden	0,00	0,00	424.610,00	424.610,00
12111208	Bevordering ondernemerschap - Prestarters	0,00	0,00	423.600,00	423.600,15
12111209	Peterschapsprojecten via bestek	2.300.000,00	2.300.000,00	1.289.291,96	1.289.291,96
12111210	Dienstverlening voor internationale groei	150.000,00	150.000,00	527.592,93	527.592,93
12111211	Vergoedingen aan PMV ter betaling van de beheersvergoeding van verschillende maatregelen	1.193.000,00	1.192.000,00	188.832,60	188.832,60
12111212	kmo Energie Efficiëntieplan	180.000,00	102.850,00	0,00	0,00
31323001	Projecten kaderend in het Nieuw Industrieel Beleid	2.058.000,00	2.057.950,00	5.259.289,01	5.259.289,01
31323003	Subsidies Design Vlaanderen	150.000,00	150.000,00	136.601,14	136.601,14
31323004	Demonstratieprojecten Flanders Care	0,00	0,00	442.366,96	442.366,96
32003203	Project Ond.Vriendelijke Gemeente	128.000,00	128.000,00	1.466.756,56	1.466.756,56
32003204	Business Angels Networks (BAN's)	1.232.000,00	1.232.000,00	280.800,00	280.800,00
32003206	EFRO Vlaamse Cofinanciering	3.530.186,19	3.530.186,19	10.654.736,69	10.654.736,69
32003211	kmo - Portefeuille	40.080.000,00	40.080.000,00	35.932.365,36	35.932.365,36
32003214	Subsidie aan Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA)	75.000,00	75.000,00	384.764,25	384.764,25
32003217	Uitbreiding KMO-P IC en Advies Loopbaanbeleid	0,00	0,00	3.630,00	3.630,00
32003218	Herlocalistatiesteun (Libert Paints)	3.304.000,00	3.303.400,00	1.321.360,00	1.321.360,00
32003219	Proefboringen Balmatt-site	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00
33003305	Peterschapsprojecten via call	0,00	0,00	984.677,92	984.677,92
33003306	Initiatieven Bevordering Ondernemerschap	6.059.542,54	6.059.140,54	9.506.060,72	9.506.060,72

ESR_code	ESR_omschrijving	VAK na herschikking	Vastgelegd	VEK na herschikking	Totaal Vereffend
33003307	Initiatieven in uitvoering van het SALK (Strategisch Actieplan Limburg in Kwadraat)	0,00	0,00	1.520.000,00	1.520.000,00
41104101	Vlaamse cofinanciering EFRO via institutionele overheid	0,00	0,00	0,00	0,00
41104102	Compensatie indirecte emissiekosten (carbon leakage)	49.300.667,57	49.300.667,57	25.355.231,42	25.355.230,99
41304130	Toelage aan VIF in het kader van de Liefkenshoektunnel	2.500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
41404141	Overdrachten aan VOI's - Generaties	0,00	0,00	1.141.507,45	1.141.507,45
41404145	Transfer naar WenZ voor herallocatie ATAB	0,00	0,00	1.800.000,00	1.800.000,00
41414142	Overdrachten aan VITO - strategische ecologieprojecten	101.000,00	101.000,00	101.000,00	101.000,00
41604101	Vergoeding aan VAF voor taken in verband met Screens Flanders	265.000,00	265.000,00	246.414,00	246.414,00
51125115	Investsteun (GP) kmo - Decr. Econ. Onderst.Beleid	0,00	0,00	2.766.618,13	2.766.618,13
51125116	Ecologiesteun - Decreet Econom. Onderst.Beleid	44.315.816,70	44.306.709,09	29.988.122,69	29.988.122,69
51125117	Invest steun - strategisch a/ Onderneming - Decr.	36.234.000,00	36.025.641,44	25.213.307,51	25.213.307,51
51125118	Rentetoelage als gevolg van Hinder Openbare Werken	5.200.000,00	5.199.391,07	5.241.188,05	5.241.188,05
51125120	Relancemaatregelen n.a.v. diverse herstructureringen	0,00	0,00	996.522,11	996.522,11
51125121	ESKIMO Stimuleren ESCO Markt	0,00	0,00	295.397,10	295.397,10
51125122	Economische relance bevorderen	899.824,00	899.824,00	0,00	0,00
51125123	Subregionale economische ontwikkeling havengebied Antwerpen	10.000.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00
51225002	Prj. Gebiedsg.Partners - Vl.Econom.Ruimtebeleid	250.000,00	250.000,00	1.202.584,28	1.202.584,28
63216301	Handelskernversterking in de gemeenten	0,00	0,00	270.000,00	270.000,00
63516102	Aanleg bedrijv. terreinen + industr. Sites	13.016.963,00	12.813.300,24	19.254.443,90	19.254.443,90
81128101	Screen Flanders - renteloze voorschotten op netto-ontvangsten	5.000.000,00	5.000.000,00	3.133.170,36	3.133.170,36

Deel II

DEEL II: Interne Werking van het Agentschap Ondernemen

1. Inspectie

De dienst inspectie van het Agentschap Ondernemen voert controleopdrachten uit die betrekking hebben op de verschillende, door – in hoofdzaak - het Agentschap Ondernemen, gesubsidieerde initiatieven.

Aantal gecontroleerde dossiers en gemiddelde doorlooptijd 1/1/2014 – 31/12/2014

Het aantal gecontroleerde dossiers over 2014 bedraagt 873 stuks en ligt daarmee 190 stuks lager dan tijdens het jaar 2013 (1063 stuks) en in de lijn van 2012 (892 stuks). De daling van het aantal afgeronde dossiers tegenover het uitzonderlijke jaar 2013 is vooral te wijten aan het feit dat in 2013 138 ecologiedossiers van één onderneming werden gecontroleerd. Verder is er jaarlijks een toename van het aantal arbeidsintensieve dossiertypes en een daling van de kleinere elektronische dossiersoorten zodat het aantal gecontroleerde dossiers in 2014 als erg hoog kan aangemerkt worden. De stock aan nog te controleren dossiers eind 2014 bedraagt 292 tegenover 316 dossiers eind 2013 (319 stuks eind 2012). Deze lichte daling van het aantal dossiers betekent geenszins dat het werkvolume gedaald is. Doordat de dossiers alsmat arbeidsintensiever worden noodzaakt de openstaande stock een steeds grotere personeelsinzet.

Met een gemiddelde behandelingsduur van 77 dagen in 2014 is de behandelingsduur sterk gestegen tegenover het vorige jaar (49 dagen in 2013 en 68 dagen in 2012). Deze stijging is volledig toe te schrijven aan het steeds groter wordende werkvolume. Een toename van de werklast zorgt immers automatisch voor langere doorlooptijden.

Onderstaande tabel geeft het aantal gecontroleerde dossiers en de gemiddelde doorlooptijd van de gecontroleerde dossiers weer.

TYPE DOSSIER	Doorlooptijd	Aantal Verwerkt
ADHOC – AEO	64,50	26
ADHOC – ERE	110,42	12
ADHOC – VEA	31,33	3
AEE - EFRO_2007_2013	171,79	59
AEE – Interreg	211,85	31
AEE – Uitrustingsgoederen	129,90	5
AEO - AdHoc Opleidingssteun	236,00	3
AEO – KMO-P Auditbureau's	22,50	2
AEO – KMO-P ADVIES Dienstverlener	141,43	14
AEO – KMO-P opleiding Dienstverlener	84,64	10
AEO – KMO-P internationale DVL	301,67	3
AEO- KMO-P – Dienstverkrijger	91,89	27
AEO – brugprojecten	76,50	2
AEO - Call Ondernemerschap	102,00	10
AEO - eco call	74,93	42
AEO - eco online	136,20	15
AEO - eco plus	40,90	286
AEO – sreen flanders	52,67	2
AEO – groeipremie	50,95	121
AEO – peterschapsprojecten	161,12	16

TYPE DOSSIER	Doorlooptijd	Aantal Verwerkt
AEO - rentetoelage hinder openbare werken	36,29	111
AEO – SIOS	94,44	24
DRE - Bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen	143,64	14
DVL-Design	36,44	9
DRE – Streekplatformen	48,00	5
Flanders Care	91	5
TOTAAL # behandelde dossiers		873
GEMIDDELDE BEHANDELINGSDUUR	77,57	

2. Personeel: kerngetallen

2.1 Evolutie personeelseffectieven

Evolutie personeelseffectieven

Tijdreeksen op basis van gegevens d.d. 31.12.2014

Tijdstip	Koppen	verschil vorige periode	Afwijking norm 2014
30/06/2009	284	0	17
31/12/2009	288	4	21
30/6/2010	286	-2	19
31/12/2010	290	4	23
30/06/2011	280	10	13
31/12/2011	278	-2	11
30/06/2012	273	-5	6
31/12/2012	266	-7	0
30/6/2013	253	-13	-13
31/12/2013	249	-3	-17
30/06/2014	255	6	-11
31/12/2014	252	3	-14

Tijdstip	Bruto VTE	verschil vorige periode	Afwijking norm 2014
30/06/2009	253,0	0	0,0
31/12/2009	255,1	2,1	2,1
30/6/2010	253,5	-1,6	0,5
31/12/2010	253,7	0,2	0,7
30/06/2011	246,2	-7,5	-6,8
31/12/2011	244,0	-2,2	-9,0
30/06/2012	236,5	-7,5	-16,5
31/12/2012	239,3	+2,8	-13,7
30/6/2013	222,6	-16,5	-30,4
31/12/2013	228,0	+5,4	-25,0
30/06/2014	231,00	+3	-22,00
31/12/2014	233,5	+2	-20,00

Kansengroepen

De cijfers voor personen met een arbeidshandicap zijn gebaseerd op vrijwillige registraties. Het reële cijfer kan een stuk hoger liggen. Voor personen met een migratie-achtergrond is het laatste cijfer uit de reeks gebaseerd op de automatische telmethode op basis van het Rijksregister. Dit cijfer weerspiegelt de werkelijke diversiteit.

	Allochtonen				Personen met een arbeidshandicap				Kort- geschoolden	
	Koppen	bruto VTE	% allochtonen	Δ streefcijfer	koppen	bruto VTE	% arb handicap	Δ streefcijfer	koppen	bruto VTE
30/06/09	2	1,0	0,3%	-2,2%	1	1,0	0,3%	-2,2%	29	23,6
1/01/11	2	2,0	0,7%	-1,8%	1	1,0	0,3%	-2,2%	27	22,1
30/06/11	2	1,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	0,7%	-1,8%	24	19,4
31/12/11	2	2,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	1,1%	-1,4%	25	20,2
30/6/12	2	2,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	1,1%	-1,4%	22	18,1
31/12/12 ¹	2	2,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	0,7%	-1,8%	21	17,2
30/6/2013	2	2,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	0,7%	-1,8%	21	15,7
31/12/2013	2	2,0	0,7%	-1,8%	2	1,5	0,7%	-1,8%	21	15,7
1/1/2014 t.e.m. 30/6/2014	2	2,0	0,7%	-1,8%	5	4,5	2%	-0,5%	18	12,7
1/7/2014 t.e.m. 30/12/2014	6	Geen data	2,4%	-0,1%	5	4,5	2%	-0,5%	18	12,7

¹ Cijfers op basis van Jaaractieplan Gelijke kansen van de Dienst Emancipatiezaken

3. Communicatie

Nieuw Industrieel Ondernemen Happening

Op 13 & 14 maart 2014 vond de Nieuw Industrieel Ondernemen Happening plaats, de apotheose na een campagne op Kanaal Z en de regionale zenders. Met een job- en stagebeurs in samenwerking met VDAB, kende de eerste dag een groot succes met een talrijke aanwezigheid van bedrijven en jobzoekenden. Véronique Goossens modereerde enkele panelgesprekken. Bieke Illegghems was de host van deze twee dagen.

Talrijke prominente sprekers passeerden de revue. In diverse workshops konden geïnteresseerden luisteren naar initiatieven in het kader van Nieuw Industrieel Ondernemen. De Fabriek van de Toekomst was een hot item en met enkele showcases zoals 3D printing was er voor elk wat wils.

31 maart 2014: vijf jaar Agentschap Ondernemen

Vijf jaar geleden ontstond Agentschap Ondernemen uit een fusie. Dit moment werd gevierd met onze partners.

Het kader van The Egg in Brussel was een perfecte locatie om deze verjaardag te vieren. Een overzicht van onze realisaties aan de hand van enkele leuke filmpjes en testimonials werd afgewisseld met een panelgesprek onder leiding van Guy Janssens. De intermezzo's van Inspinazie zorgden voor een leuke toets met de nodige humor. De 500 genodigden konden nadien genieten van een walking dinner tijdens de netwerking nadien.

Campagne Bedrijfsoverdracht blijft vaste waarde

De overdracht is na de start en de groei de derde cruciale fase in de levenscyclus van een onderneming. Het masterplan voor opvolging en overname is er op gericht om de bedrijfscontinuïteit van bestaande ondernemingen door generatiewisseling of overname te stimuleren en in goede banen te leiden. Het Masterplan voor opvolging en overname wil ondernemers in de eerste plaats bewust maken van het feit dat men continu aandacht moet hebben voor een mogelijke bedrijfsoverdracht en tevens van het feit dat een succesvolle overdracht tijdig dient voorbereid te worden omdat het een complex proces is. Daarnaast zal ook bij de sensibilisering rond ondernemerschap aandacht gaan naar het overnemen van een zaak opdat kandidaat-ondernemers deze optie ook in overweging zouden nemen.

Ook dit jaar was de 3de week van oktober 2014 'de Week van de Bedrijfsoverdracht'. 25.000 ondernemers kregen een brief van minister Muyters om hen te informeren en sensibiliseren. Via een campagne in de media (radio, kranten en vakbladen) werd deze week in de kijker gezet en aan de partneractiviteiten een extra boost gegeven.

Doelstellingen van de campagne

- informeren en sensibiliseren rond overdracht en overname
- call to action voor de Week van de Bedrijfsoverdracht
- call to action wat betreft het opvragen van het informatiepakket

Doelgroepen

Ondernemers 55+ en partners en kinderen.

Social Media

Sociale media winnen aan belang. Ook Agentschap Ondernemen is zich hiervan bewust. Door mee in te spelen op deze trend gaan we in dialoog met onze partners en brengen we ons nieuws en onze informatie dichterbij de ondernemers en partners. Een grote variatie aan onderwerpen en thema's kwam aan bod.

Ondertussen passeerden hebben we nog net geen 2.000 volgers op Twitter (1.970). Deze kaap van 2.000 overschrijden is een doelstelling voor 2015.

Metten is weten

- **Nieuwsbrief**
Het Agentschap Ondernemen stuurt om de 6 weken een digitale nieuwsbrief naar zo'n 68.000 abonnees. Elke nieuwsbrief kondigt geplande evenementen aan. Met deze nieuwsbrief wil het agentschap relevante topics voor ondernemers te sprake brengen. De nieuwsbrief wordt thematisch aangeboden en kan dus gecustomised worden. De openingsrate wordt gemonitord.
- **Website**
Naast informatiesessies en nieuwsbrieven is de website een belangrijke bron van informatie. Met een thematische navigatie, een krachtige zoekmodule en een subsidiedatabank waar volgens bepaald invalshoeken kan gezocht worden, tracht agentschap ondernemen tegemoet te komen aan de zoeknoden van de ondernemer. Via Google Analytics zijn we in staat statistieken te halen uit het surfgedrag op onze website.

Inhoudelijke publicaties

Agentschap Ondernemen zet in op de bekendmaking van haar producten en dienstverlening via relevante inhoudelijke informatie in vakbladen of kranten. We publiceren inhoudelijke info in relevante themanummers.

- De kmo GIDS biedt actuele informatie over de actuele wetgevingen, subsidies, valkuilen, do's en dont's. De gids richt zich tot ondernemers, een relevante doelgroep voor Agentschap Ondernemen om haar rol als aanspreekpunt voor overheidsmaatregelen bekend te maken.
- ZO Magazine: publireportages in relevante themanummers zoals financiering en fiscaliteit (FINMIX), Starten van een bedrijf (startersinitiatieven van partners), overnemen & overlaten, energie & milieu (o.a. de ecologiepremie). Gericht naar ondernemers.
- TRENDS: dossier milieu, energie & klimaat (ecologiepremie)
- ONDERNEMERS (Voka): publireportages in themanummers zoals milieu & energie, duurzaam ondernemen

- VOKATRIBUNE: publiereportage
- ECOTIPS: samenwerking voor het interviewen van ondernemers met relevante cases over de ecologiepremie. Deze cases werden herbruikt op de website van Agentschap Ondernemen en zullen in 2014 in een brochure verwerkt worden.

De belangrijkste inlassingen werden hierboven opgelijst. Voor de inhoudelijke inlassingen werd een budget uitgetrokken van 120.000 euro

Infosessies en beurzen

Het Agentschap Ondernemen was onder andere aanwezig op de beurs ondernemen Brussel (maart 2014 Tours & Taxi) en Gent (oktober 2014 Flanders Expo).

In november 2014 vond voor de tweede keer de 'dag van de kmo-portefeuille' plaats. Een ganse dag in Groot-Bijgaarden voor dienstverleners en ondernemers. Een succesvolle dag met een ruime opkomst van meer dan 400 deelnemers. De evaluatie van de dag wees uit dat we dit zeker moeten blijven herhalen.

4. Interne controle en organisatiebeheersing

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering om bij alle agentschappen het niveau van organisatiebeheersing te kennen, heeft Audit Vlaanderen (voorheen IAVA: Interne Audit van de Vlaamse Administratie) reeds enkele jaren geleden (in 2011) een audit uitgevoerd naar de maturiteit van het Agentschap Ondernemen op het vlak van organisatiebeheersing. Die audit vormde meteen het startpunt om organisatiebeheersing en interne controle op een meer structurele manier dan vroeger op te volgen, vertrekkende vanuit een 11 organisatiethema's: doelstellingen, proces- en risicomanagement, belanghebbendenmanagement, monitoring, organisatiestructuur, human resources management, organisatiecultuur, informatie en communicatie, financieel management, facilitymanagement, ICT.

Vanuit een PDCA-filosofie (PDCA: Plan, Do, Check, Act) wenst het Agentschap Ondernemen haar organisatie verder te optimaliseren. In het kader van het voortdurend rondren van die PDCA-cirkel werd ook dit jaar een zelfevaluatie gehouden. Op die manier behoudt het Agentschap Ondernemen het overzicht over en een geactualiseerd inzicht in de manier waarop de organisatie gestuurd en beheerst wordt. Het streven naar een optimalisering van het maturiteitsniveau blijft op die manier ook verankerd.

Audit Vlaanderen oordeelde n.a.v. haar jaarlijkse "beleidsgericht rapport over 2014" dat de maturiteit van de organisatie verder was toegenomen, in die mate dat het maturiteitsniveau voor elk van de genoemde thema's - met uitzondering van ICT - als "gedefinieerd" kon beschouwd worden. Die status houdt in dat voldoende beheersmaatregelen aanwezig zijn die gestandaardiseerd, gedocumenteerd, gecommuniceerd en toegepast worden.

Specifieke verbeteracties voor 2014 betroffen onder meer:

- Vastleggen doelstellingen op het vlak van cultuur (nota "Werken aan een gemeenschappelijke Cultuur" goedgekeurd door directiecomité van 8 april 2014)
- Optimaliseren bedrijfscontinuïteitsmanagement, zowel op het vlak van facility (escalatieprocedure), "Human Resources" (in kaart brengen van kritieke functies) en ICT (DRP: Disaster Recovery Plan)
- Financiën: ontwikkeling van tool voor de opvolging van efficiëntieverhoging
- ICT: preciezere definiëring uitbouw van het ICT-veiligheidsbeleid (inclusief actieplan voor 2015), nota directiecomité 24 december 2014
- Inspectie: procesaanpassingen met oog intensiever betrekken van de inspectiefunctie bij de beleidsvoorbereiding

5. Integriteitsbeleid

Door het directiecomité werd reeds in 2010 beslist om een integriteitstraject te doorlopen dat werk moet maken van een structureel, stimulerend en proactief integriteitsbeleid. In de loop van 2011 werden daarvoor de nodige fundamenten gelegd (“beleidsplan integriteit, waardencharter van het Agentschap Ondernemen, oprichting van een “commissie integriteit”). Verschillende thema’s werden reeds door de commissie integriteit behandeld.

Met het oog op meer focus in het integriteitsbeleid werd in 2014 een overzicht opgesteld van de meest kwetsbare functies. De finaliteit van deze oefening is om anticiperende maatregelen verder aan te scherpen, zodat personen in kwetsbare functies minder afhankelijk/kwetsbaar worden.

Het Agentschap Ondernemen nam ook deel aan het integriteitsevent van de Vlaamse Overheid op 10 april 2014 – cf. <http://www.bestuurszaken.be/integriteitsevent> - waar ze ter gelegenheid van twee workshops het thema “omgaan met vertrouwelijke informatie” mee hielp uitrollen.

6. Financiën en Facility

Met 86,3% lag het globale benuttingspercentage van de vereffeningkredieten 5,5% hoger dan in 2013. Omwille van boekhoud-technische factoren werd 7% van de middelen onderbenut en doorgeschoven naar 2015. De aanwending van de werkingskredieten gaat dus in stijgend lijn en streeft naar de volledige benutting. Er werd in 2014 dan ook veel aandacht besteed aan het voorbereiden van de nieuwe aangekondigde besparingen voor 2015 (ca. 8%). Het Agentschap Ondernemen slaagt er door een strak beheer van de middelen in om deze besparing intern op te vangen. Uitgaven die niet rechtstreeks gekoppeld zijn aan de dienstverlening worden ingeperkt of waar mogelijk volledig geschrapt.

In 2014 werd opnieuw verder ingezet op het tijdig betalen van facturen. 92% van de ontvangen facturen werd tijdig betaald. De grootste deel van de overige 8% werd met een zeer kleine vertraging van 1 tot 3 dagen betaald, dit omwille van technische en externe factoren. Het tijdig nakomen van de financiële verplichtingen blijft een hoofdbekommernis.

Bijlage 1

Strategische Transformatiesteun - 2014

Bedrijf	Toegekende subsidie	Gemeente
Bergobelt	412.000	IEPER
Ervo Projects	507.993	TURNHOUT
Heylen-Geerts	671.874	HERENTALS
Chevron-Phillips Chemicals International	128.520	OVERIJSE
Sofidel Benelux	815.263	DUFFEL
Antwerpse Zand Recyclage	262.920	HEMIKSEM
Desart Industries	281.722	LIER
Triple S	759.494	PEER
Pittman Seafood	214.440	BRUGGE
Jebo Food	153.930	BRUGGE
H. Essers & Zonen Internationaal Transport	2.500.000	HECHTEL-EKSEL
FRX Polymers Europe	2.000.000	ANTWERPEN
Latexco	481.947	TIELT
Prolan	88.956	NEERPELT
Konings	331.804	ZONHOVEN
C-Mac Electromag	331.614	RONSE
Bewima	739.200	WAREGEM
Plukon Maasmechelen	899.205	MAASMECHELEN
Resus Industries	206.067	BRUGGE
Illochroma Haoneng Belgium	591.573	GENK
Industrial Plastics Belgium	478.094	WAREGEM
All Sport Benelux	117.790	TURNHOUT
VDL Bus Roeselare	463.320	ROESELARE
Conti Label Pauwels	324.837	EKLO
Evonik Degussa Antwerpen	248.849	ANTWERPEN
Jacques ijs NV	484.160	WESTERLO
Typhoon Industriële Ventilatie	357.634	WAREGEM
Vleeswaren De Keyser	329.746	AALTER
Palletkraft Belgium	170.415	MECHELEN
Sioen Industries	346.737	ARDOOIE
AVR	768.137	ROESELARE

Unitt	338.654	GENT
Tigro Industries	1.150.000	OVERPELT
Desotec	762.042	ROESELARE
Moderna Products	435.498	IZEGEM
Die Keure	342.275	BRUGGE
Sint-joris	376.000	GINGELOM
Power Tools Distribution	469.472	HOESELT
BerryAlloc	494.356	MENEN
Timmerman Energy & Heat Solutions	404.023	EKLO
Itineris	46.148	SINT-MARTENS-LATEM
Vetex	1.050.000	INGELMUNSTER
Setraco	497.419	VEURNE
Unilin	900.600	WIELSBEKE
Dentsply Implants	160.200	HASSELT
Aminolabs	429.524	HASSELT
Bonar	499.603	ZELE
Summa	180.000	GISTEL
Atlas Copco Airpower	488.882	ANTWERPEN
Tribu	495.655	ZUTENDAAL
Jacobs	192.444	SINT-KATELIJNE-WAVER
Pascha Velvet	296.053	DEERLIJK

Bijlage 2

Strategische Investerings- en opleidingssteun 2014

Bedrijf	Subsidie	Gemeente	Type steun
Skice Development II	1.000.000	GROBBENDONK	investeringssteun
Wienerberger	190.063	KORTRIJK	opleidingssteun
Recor	1.000.000	HASSELT	opleidingssteun
Soudal	750.253	TURNHOUT	opleidingssteun
Immo Morran	1.000.000	MAASMECHELEN	investeringssteun
Logistics Kontich	645.472	KONTICH	opleidingssteun
Kuehne Nagel	346.809	ANTWERPEN	opleidingssteun
Kuehne Nagel Logistics	388.765	GEEL	opleidingssteun
AST Plastic Packaging Benelux	1.000.000	HOOGSTRATEN	investeringssteun
BEAULIEU REAL	533.756	KRUISSHOUTEM	opleidingssteun
Kuwait Petroleum Belgium	423.534	ANTWERPEN	opleidingssteun
BIOTERRA	768.670	OPGLABBEEK	investeringssteun
ETABLISSEMENTEN FRANZ COLRUYT	1.000.000	HALLE	opleidingssteun
P.B.I. FRUIT JUICE COMPANY	501.232	BRUGGE	opleidingssteun

Bijlage 3

Strategische Ecologiesteun 2014

Aanvrager	Kostprijs investering	Goedgekeurde subsidie
Air Liquide Industries Belgium-Solibi	10.082.876,00	1.000.000,00
JBF Global Europe	68.321.800,00	3.931.236,37
Indaver	19.693.243,00	6.141.393,00
Air Liquide Belge	6.314.120,00	435.674,28
Spindor 1973	12.230.000,00	1.000.000,00
Arcelormittal Belgium	24.500.000,00	563.972,00
3M Belgium	6.704.000,00	887.524,46
Monument Chemical	3.162.700,00	926.349,00
Liefkenshoek Logistic Hub	362.075,00	112.914,00
Ashland Specialities	2.280.500,00	711.180,00
Ineos Phenol	3.620.750,00	1.060.511,00
Lanxess	3.220.750,00	943.352,00
DNCP	270.125,00	104.301,00
Clarebout Potatoes	12.855.000,00	970.068,00

Colofon

**Vlaamse
overheid**

Realisatie

Dienst Communicatie van het Agentschap Ondernemen

Verantwoordelijke uitgever

Bernard De Potter

Administrateur-generaal van het Agentschap Ondernemen

Koning Albert II-laan 35 bus 12 1030 Brussel

info@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAPONDERNEMEN.be